

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

କ୍ର ୨୯୭
୧୨୭୩

ବା ୨ ୧୦ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୨୨ ୧୯୧୭ ମସିହା । ମୁ. ମାସ ୦ ୨୨ ୫ ୧୨୧୦ ମାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବଜ୍ରପୁ
ବାର୍ଷିକ	ଟ ୫ ୦	ଟ ୨୧
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୧

ତୈତ୍ତରୀ । ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ମାଲମାସୁରେ ପୂର୍ବ ପ୍ରମୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେଇ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩ ତାଳମାସୁଲ ଟ ୦ /

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଚାନ୍ଦିପାଠର ଅବଧ ଧର୍ମ ପତ୍ର ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ବୟସ୍କ ଲୋକ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ମାନେ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣାଶାସ୍ତ୍ରର କୌଶଳରେ ଦାର ମାନିଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ବସନକଥା । ଠିକ୍-କିରାଣର ଅଳ୍ପ ଦକ୍ଷତାଦ୍ୱାରା ଚାନ୍ଦିପାଠ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶୋଳ ନୁହୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଚାନ୍ଦିପାଠ ଓ ଉଚ୍ଚ ପରବର୍ତ୍ତନ ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କ ଅଭି-ରେ ଧନ ଦେଇ ଲୁଚିପାଟକର କୁଲୁଅଛୁ । ଏପରି ବିଷୟ ସାହସୀଲୋକ ଦେବେ ଦେଖା-ଯାଇ ନାହିଁ ।

ଇଉରୋପରେ ବଲବେଶ୍ୟା ଓ ସର-ପ୍ତାର ଗୋଳସୋଗ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ଏଥି-ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାସ ମାତ୍ର ଉଠିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ-କାଳରେ ଯେଉଁ ଭୂମିଖଣ୍ଡ ଗ୍ରାସର ପ୍ରାପ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲ ଅବଧ ସେ ଭାବା ପାଇ ନାହିଁ । ୧୨ ଶତାବ୍ଦୀ ଇଉରୋପୀୟ ଗୁଳା-ମଣ୍ଡଳ ନେତୃତ୍ୱ ଭରଣ କରି କୌଣସି ଫଳ ନ ଦେବାରୁ ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ଭାବା ଦଖଲ କରି-ବାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲ । ଏତେବେଳେ

ସଦର୍ପରେ ରାଜାରେ ଭୂସ୍ୱର ଦଗଳ ମେଲି ଦେବାରୁ ଲୋକଗଣବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଗ୍ରାସକୁ ଲେଖିପଠାଇଲେ ସେ ଯୁଦ୍ଧରୁ ଯାନ୍ତି ନ ଦେଲେ ଇଂରଜରଣତର ଗ୍ରାସରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେବ । ମହ ଗ୍ରାସ ଏ ଧର୍ମକରେ ଡରିଲେ ନାହିଁ । ଗ୍ରାସର ଏପରି କରମ ପୁଣ୍ୟ ଦେଖା ନ ଥିଲ । ବୋଧ ନୁହଇ ଏଥର ଗୋ-ଟଏ ଗୋଲମାଲ ଲାଗିବ ଏବଂ ଇଉରୋପୀୟ ଗୁଳାମାନେ ନ୍ୟାୟବର୍ତ୍ତର ନ କଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରକୃଳିତ ଦେବ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଅତ୍ୟୁପାସକପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରକ-ର୍ତ୍ତିତ ଦେବାରୁ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗସମ୍ବଳରେ ଏହି-ପରି ନିୟମ ହୋଇଅଛି ଯେ ସିବଳଅଧିକାରକ ପୁଲରେ ଲେବଲ ବୋର୍ଡ଼ ଅଉ ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟୁ ବାଉଁ-ସିଲ କର୍ମ କରବେ ଓ ଜିଲ୍ଲାଜନଶ୍ରେଣ୍ଡ଼ର-ମାନେ ପ୍ରଧାନଶ୍ରେଣ୍ଡ଼ିକୁ ବାଉଁସଲକ ଅଧୀନ-ରେ ରହବେ । ଇଉରୋପୀୟ ଏବଂ ଫିରଙ୍ଗି-ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ଉତ୍ତରବିଭାଗର ସରକଲ ଲକ୍ଷ୍ୟବେକ୍ଷରକ ଡ୍ରୋକଥାଳରେ ରହବ । ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟୁ ବାଉଁସିଲ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାଜନଶ୍ରେଣ୍ଡ଼-ର ସମ୍ବଳ ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଦୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପୁଲରେ ଏହି କଥା ବୁଝିବକୁ ଦେବ ସେ ତେଷ୍ଟିକିବିଶ୍ୱ-ରକ ଜିଲ୍ଲାଜନଶ୍ରେଣ୍ଡ଼ରକର ଯେଉଁସମ୍ବଳ ଥିଲ ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟୁ ବାଉଁସିଲ ସଙ୍ଗେ ସେହିପରି

ଦେବ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଉଅଛି ବଙ୍ଗୀୟ ନବଶ୍ରେଣ୍ଡ଼ମେଣ୍ଡ ଅପେକ୍ଷା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗୁଣ-ମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ସମିତ-ଦ୍ରୁରେ ଅଧିକ ସମତା ଅର୍ପଣ କରୁନାଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାର ଅଭିଶାସନ ବରେ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ।

ଅଧିକରର ସମାଲୋଚନା ଉପଲକ୍ଷରେ ସଂଚାରବାହକା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଦେସର-କାନ୍ଦ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ଉପର ସ୍ୱେଚ୍ଛାର ଅଛି ସରକାରୀ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ଭାବା ନାହିଁ ଏମାନେ ବେକଲ ବେକଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି । ଅତ୍ୟୁପାସନେ ଏଥିର ଅର୍ଥ ବୁଝିପାଟକୁ ନାହିଁ । ସଦ୍‌ସେବା ଉପର ସ୍ୱେଚ୍ଛାରର ଅର୍ଥ ଯେବେ ଅନୁପୂରକ ବା ଘୁଷ ମନେ କରଥାନ୍ତି ତେବେ ସରକାରୀ ଅମଲକଠାରୁ ବେ-ସରକାରୀ ଅମଲ ସେ ଅଧିକ ଲଭ କରନ୍ତି ଏବଂ ଆଶାସ ଦେଉ ନାହିଁ ଅଉ ଯେବେ ନ୍ୟାୟ ଅଧିକ ମନେ କରଥାନ୍ତି ଭାବା ଦେଲେ ଅଭିନୀୟାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଆଧି ବେକଲସଙ୍ଗେ ମିଶି ସମସ୍ତୁରପରେ ଟାକ୍ସ ଧାର୍ଯ୍ୟହେବ ସୁତରାଂ ଅନ୍ୟାୟବନୋ-ହସ ଦେବ ନାହିଁ । ଅତ୍ୟୁପାସକ ବିବେଚ-ନାରେ ସରକାରୀ ଅମଲକଠାରୁ ବେ-ସର-କାରୀ ଅମଲକ ଅପ୍ତା ମନ । ଏମାନଙ୍କର ବେକଲ ଉତ୍ତା ପରିଶ୍ରମ ଅଧିକ ଗୁଣକର ପ୍ରିୟତା

ତାହ ଓ ସେଇସମ୍ଭଳ ଲାଭ । ସୁଦେଶୀ ଅଧିକ ଦୁଃଖୀ ଅଟନ୍ତି ।

ସୁଦାନ-ପୁତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଶେଷକେତାଙ୍କ ଅପା ଲାଭ । ସୁଦାନମାନେ ପୁନଃକାର ମାରିବୁଁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେବେଶର ଶୁକରେ ଇଂରାଜ-ମାନେ ପୁନଃକାର ଅଧିକାର କରାଯିବା ତାହାମାନା ପ୍ରଦେଶର ଦେବେଶ ଅଂଶ ବାଦାର କର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାଧ୍ୟମର ପ୍ରଧାନ ଶେଷ ଏବଂ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଅବଦୁଃ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯେଉଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରକୃତକରି ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଅଲ୍ୟାନ୍ୟ କଥା ମଧ୍ୟରେ ଲେଖାଅଛି ସେ ସୁଦାନରେ ଅପବା ମିଶ୍ରଦେଶରେ ଦେମନ୍ତ ଜଣେ ସୁଦା ବ୍ୟର୍ଥୀ ରହିପାରନ୍ତେ ନାହିଁ ଏଥିର ଉପାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବରଦାକୁ ଦେବ । ଶରଣ୍ୟକୁ ବଳରେ ପ୍ରତିଆକୁ ଗାର ବୋଲୁ ପରେ ଆତ୍ମକୁ ସକ୍ଷମ ସମସ୍ତେ ଅଧିକ ଧର ସୁକର ଲେଖକଙ୍କର ସୁକର ତର ଲା । ସୁଦାନ ମଧ୍ୟ ଦଶଦଶାର ସେନାସହ ଅପାସରେ ବୁଲୁଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରଦେଇ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସୁକରେ ମରା-ପ୍ରତିବ ବାଦାର ସୁକରାସ ଦେବ । ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀମାନେ ସୁଦାନମାନେ କଷେଷ ଉତ୍ସାହେ ବୋଲୁଅଛନ୍ତି ।

ମଦାନାୟ ସଦର୍ଶର ଶେଷରର ବାଦା-ଦୁରର ଦେଶୀବସି ଭୂମିରର ଚାରିପମାନ ଏହିପରି ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଲୁଛି ଯଥା-କଳେ-ମାସ ବା ୨ ଉପରେ କଳକତାରୁ ଯାହା କର ବା ୪ ଉପରେ ରେଖନଠାରେ ପଦୁଷ୍ଟବେ । ତା ୫ ଉପରେ ସେଠାର ବରଦାର ଏବଂ ନାନାଲେକବସରେ ସାକାର ଦେବ । ତା ୬ ଉପରେ ଗୋମକୁ ଯାହା କରଦେ । ତା ୭ ଉପରେ ମଦାନୟ ଯାହା କର ଲା ୯ ଉପରେ ସେଠାରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେବେ ଏବଂ ଏକ ସପ୍ତାଦ ହେବେ ରଜପାପବମଧ୍ୟରେ ରୁଦ୍ଧିବକ ସୁବ ସୁଦାନ ଯେଉଁ ସରେ ରହିଥିଲେ ସେହି ଦେ-ସକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟଦେବକ ବସାକମିତ୍ତ ସୁସହୃତ ଦୋଲଅଛି । ତା ୧୨ ଉପରେ ମନାକୟୁରୁ ବାହାର ତା ୧୯ ଉପରେ ରଜନକୁ ସେହି ଅସିବେ ଏବଂ ସେଠାରେ ଗୁରୁତର ମଠକର ତା ୨୦ ଉପରେ କଳକତାରୁ ବାସୁତବେ ରଜନ ଓ ନେକୟୁଠାରେ ଲକ୍ଷ ବାଦାରୁବ ଉଦ୍ୟତୀର ଉପେଷ ଅସୋକତ ଦୋଲ-

ଅଛି । ଏ ଭୂମିର ପଲ ଯାହା ଦେବ ପରେ ଜଣାପଡ଼ିବ ।

ଗରୁଡ଼ ଗୁରୁତରର ବଜ୍ରପୁତ୍ର ୨୦୭-ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚକରି ବଦେଶୀୟ ଭଜନମାନଙ୍କୁ ଗୁର-ରସେର ସଂଲକ୍ଷଣେ ଦେଖାଇବା ଦେ-ଶରେ ହଲଠାରେ ଯେଉଁ କୁଞ୍ଚିତ ସୁକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋ-ଅଧିକ ଲକ୍ଷର ଗୋଷ୍ଠୀୟ ସୁଖରେ ନିବାଦ ଦୋଲପାରଳ ନାହିଁ । ମତ-ମାନ୍ୟ ବତଲକ୍ଷ ସାଦେବ ସେଠାରେ ପଦୁଷ୍ଟ ଯେଉଁ ଦଳ ସଦାକ୍ତ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କର ଦୋଷନ ଦେଖିବାକୁ ଅସିଲେ ସେବକ ମୁସଲମାନରେ ତଳ ବୁଝିଦେଲ । ବର୍ଷକଲରେ ରଜସେତ ବୁଲଗଲ ବାଦୁରେ ସୈନ୍ୟମାନେ ଲକ୍ଷପଟ ଦେଲେ ଦେପଗାତର ତରସକୁ ବାଦୁରେ ବୁଝି ଲକ୍ଷିଲହଲ । ବହୁବସୁରେ ଟାଣିନ-ବାକୁ ଦୋଲଅଧିକ । ଲକ୍ଷବାଦାଦର ଦୋତା-ରପରେ ଭକ୍ତିକୃତ ଏ ସମସ୍ତ ଦେଖୁଥିଲେ । ଅର୍ଥ ଦର୍ଶନମାନେ କିଏ ଦେଉଁଅଡ଼େ ଦୋଷ ଦୋଇ ଗୁଣଗଲେ । ଯାଲକେ ଏଡ଼େକି ଖର ତରର ସେଉଁମାନେ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ଉପା ଅମୋଦ ଦେଖିବାକୁ ଦେବେଦଳରୁ ଅପା କର ବସୁ ସହ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅପା ଦୁର୍ଣ୍ଣଦେଲ ନାହିଁ । ଏକା ବୁଝିସବୁ କଥାକ କରଦେଲ । ଗୁରୁତରର ଟଙ୍କା ଏହିପଦରେ ବ୍ୟୟ ଦେଇଅଛି ଏଣେ ବଜ୍ରପୁ ନଅଦେଲେ ଅସ୍ମେ-ମାନେ ଟାକସ ଦେବାକୁ ଦିଅ ଦେଉଅଛି ।

ନମକମହଲମାର ନୂତନ ବନୋବସୁରେ ଏଠା ଲେକକର ଯେତେ ଅପା କରଥା ଥିଲ ସବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ଦେଲ । ନମକ ବନୋର ସାଦେବକ ଗୁରୁକତାରୁ ଜଣାଯାଉ ଅଛି ଯେତଳ ଲେକକ ବସାକରେ ଏହି ମଦକୁମା ଭୂତ କର୍ମନ ଗଢ଼କ ନାହିଁ । ଗୁରୁକାଲର ଯୋର୍ ଅପସର ଗୁପମନ ସାଦେବ ଜଣେ ଲେକକର କୟୁତ ଦୋଲ-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ନଗରବାସୀ ଅର୍ଥ ଦେହୁ ଧବନକାୟୁ ଜାଗସୁ ଲେକ କୟୁତ ଦେବାର କଥା ଅଛି । ଯେଉଁ କଳାମାନେ ଏ ମଦକୁମା-ରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବସା କ ଦେବ ଲାହା ସୁଦା ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ବାଲେଶରର ନମକମହଲ ସୁଦା ସେ ମଦକୁମାରେ ରହିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେଲ ନାହିଁ ଏକ କୟୁତ ଗ୍ରାଣ ସାଦେବ କୟୁତୁବ ବାହାରୁ ବସୁମ-

ମଦକୁମାର ଦେଉଁ ବସନ କରଦାରୁ ଏ ସାହା ବସୁଗଲ କରୁବା ବାର୍ଯ୍ୟ କୟୁତ ଦସିଆନା । ଏଠା ନମକମହଲର ଅପା ସେହି ବଜ୍ର ପାଟକ ଏହିପର ବସୁ ଦେଉଅଛି । ଏ ମଦକୁ-ମାର ବସୁଗଲର ସକାଶେ ଦେବେ କଳାଲେ-କମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଦେବେ ଲକ୍ଷେକଟିଏ ପ୍ରକୃତ ଉପ ଦେଲେ ବର୍ଷ ଯାଇବାର ଅପା ଓଡ଼ିଶାବାସିନର ଗୋଷ୍ଠୀଏ ବାଳା ଯାଇବାର ବାଟ ବନ ଦେଲ ।

ଯାକପୁରର ବସେକା ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ନର-ରୁ ବ୍ୟ-ସ୍ତ୍ରା ଅଧ-କୁ ଗୋବନାୟ ହୋଇ-ସୁଦାନୁ ଶୟଳ କକ ସାଦେବକ କରଟରେ ଉକ୍ତ କରରବସି ଦେବେଲେକ ଦରଖାସୁ ବରପ୍ରଦାର ଫଳେମନେ ଜଣାଅଧିକ । ସେ ଦରଖସୁରେ ଦେଇ ଫଳଦେଲ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ମନାର ସକାଶେ ବୋଗର ବମେଟୀ ତ ଥିବା କଥା ଦେଲ ମନେକର କୟୁତ କ ଆଦ ସେକମାନେ ଅସୁଗା ଲକାରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ତନାଉଥିବା ଦୁର୍ଣ୍ଣରେ ଶୟଳ କକ ସାଦେବ ବସୁରବରେ କ ସମ ୧୮୭୭ ମଲର ୨୦ ଅ-ଲକ ଏହି ମନରପର ଖଟିଲ ନାହିଁ ସୁଦେଶୀ ଉର୍ଣ୍ଣରେ ଅନାଲକର ସମକା କହ ବୋଲ ଦରଖାସୁ ନା ମଟ ର ଦୋଲଅଛି । ଦରଖାସୁ-କାରମାନେ ଏହି ବସୁରରେ ସୁଦେଶ ଦେଲେ କ ଏଥିର ପ୍ରତିକାତ କରଦେ ସମସୁରେ ପ୍ରକାତ ଯାଇଁ । ମାଟ ଅସ୍ମେମାନେ ବସେ-ତନା କରୁଅଛି କ ଦରଖାସୁବାଦମାନେ ୨-ଅ-ଲକର ଅସୁୟ ରୂପରେ ନର୍ଦର କ କର ନୁରନ ଦେବନା ବାର୍ଯ୍ୟକଷ ଅନସରେ ମନ-ରର ବାର୍ଯ୍ୟ ନିବାଦର ସୁଦେଶୀ ବରଦେବା ବାରଣ ସକାଲର ସାହାୟ ଲେତଲେ ଅବସ୍ୟ ଫଳକର ଦେବ । ମନକଥା ଏହି କ ସଦାକର୍ତ୍ତ ସମ୍ପର୍କର ରକ୍ଷାକମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ ଯେଉଁ ବ୍ୟ-ସ୍ତ୍ରା କରଦେଲ ଅଛନ୍ତି ଦୋଷ ବଡ଼ ଫଳକରର ଅପା ନାହିଁ ବରଂ ମଠର ମଦକୁ-ଅଧିକାର ବା ଅଲ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଯ୍ୟକାର-କମନେ ଏହିକଥା କମେ ଦୁର୍ଣ୍ଣକାରକୁ ଏଣିକ ନିହିତ ହୋଇ ଅଧିକର ପ୍ରବ୍ୟସୁ ବରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଏ କଲକାୟୁ ନ ଦେଲେ ସାଧାରଣ ରୂପକାର ନିହିତ ଖଣ୍ଡ ଦୋଲଅଧିକା ସମ୍ପର୍କି ବ୍ୟକ୍ତି କେମେର ଅପଥା ଲେଖରେ ସେଣ ଦେଲିବ ।

୮୪ ସାଲରେ ବଳ ପ୍ରଦେଶରେ
 ସହ ବ୍ୟୟରେ ସାଧାରଣ ଉପ-
 ଚ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ଉତ୍କଳ
 ନଦୀ ବଦାଉଅଛି । ବରମଳ ବଞ୍ଚା-
 ଦ୍ଵାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅର୍ଥରୂପେ ଲକ୍ଷ ୭
 ରୁ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ଗଜଧନୀ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ୧ ଲକ୍ଷ ୧୧ ହଜାର ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ କେବଳ ଟ ୨୫୧୭୮
 କର କାର୍ଯ୍ୟ ୧୧୨୭ ଉତ୍କଳରେ କଟକ-
 ଜିଲ୍ଲାର ଲକ୍ଷ କେବଳ ଟ ୧୫୦୦ କି ଏକଜିଲ୍ଲାର
 ଲକ୍ଷକେ ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟରେ କାହିଁକି
 ଏବେ ପଛକୁ ପଡ଼ିଗଲେ ବୁଝାଯିବ ନାହିଁ ।
 ପୁସ୍ତକଖାନାରେ ଟ ୧୮୦୦ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା ଯଥା ।

- ଶୋଭେଷ ଦୋଳଗଡ଼ରେ ବାବୁ ପରଶୁରାମ
- ବାସ ଏବଂ ପୁସ୍ତକଖାନା ଟ ୫୦୦୦
- ଏବଂ ଗୋପାଳ ପଦାରେ ବଦାସ ଦତ୍ତ
- ବାବୁ ପୁସ୍ତକଖାନା ଟ ୨୦୦୦
- ଏବଂ ଭବାନୀପୁରରେ ବଦାସ ପଦା
- ପୁସ୍ତକଖାନା ଟ ୫୦୦୦
- ପୁରୀରେ ଟଙ୍କା ରାମ ବାସନ୍ତ ମୋଟ
- ପୁସ୍ତକଖାନା ଟ ୨୮୦୦

କାଲେଣ୍ଡର ଜିଲ୍ଲାରେ ଟ ୫୮୭୯ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା ଯଥା ।

- ବାବୁ ପରଶୁରାମ ମହାପାତ୍ର ଅନୁମତରେ
- ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକଖାନା ଟ ୨୦୦୦
- ସପ୍ତକ ବେଦେୟ ଦୁର୍ଗେଶ୍ଵରୀରେ ଟ ୨୨୫୯
- ସମସ୍ୟେଷ ଜିଲ୍ଲାରେ ଟ ୨୦୦୦
- କଲିକତା ପରାମିତା କଲେଜରେ ଟ ୨୦୦୦
- ଚୁରୁଗିର ଦେବୀପାଳ ଟ ୨୦୦୦
- ପରଶୁରାମପଟଣାସ୍ଵାମୀପୁରୀରେ ଟ ୨୨୫୯
- ମରହଟ୍ଟା ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଦେବୀକାନ୍ତ ଟ ୨୨୫୯
- ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକଖାନା କଟକରେ ଟ ୨୨୫୯
- ଏସନ ଏସନ ଟ ୨୨୫୯
- ଏସନ ବଦାମକରୁ ଟ ୨୮୦୦
- ବୈଷ୍ଣବ ପୁର ଦୁର୍ଗାପୁର ଟ ୨୦୦୦
- ଶ୍ୟାମ ସେନ ପଦା ନେ କଲପୁର ଟ ୨୨୫୯
- ଧନନୀସୁକ ଭୃଗୁକରଣ ଟ ୨୦୦୦
- ପୁରୀରେ ଟଙ୍କା ରାମ ବାସନ୍ତ ମୋଟ ଟ ୨୮୦୦

ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତୀ ତାଏନଦୀମେଢ଼ିଗିଳ ବନ୍ଦୀ ଦେ-
 ଶାଳ ଯେଉଁ ବଦରଣ ଶୁଣାଗାଉଅଛି ବଡ଼
 ଅସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶ ଅଛି । କଥିତରୁଅଛି
 ଯେ ସେ ଶେଷ ଅପରାଧ କରି ନାହାନ୍ତି
 ବରଂ ବୁଦ୍ଧିଦେଶରେ ଶଂସୁଳ-ଅଧିକାର
 ପ୍ରାପନକରଣରେ ପ୍ରଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ
 କରୁଥିବାରୁ କର୍ମେଣୁ ମୁକ୍ତିମ ସାଦେବ

ତାହାଙ୍କ ଶୁଭବାଲ ଉତ୍କଳ ନ ଥିଲେ ମାତ୍ର
 ବହୁତ ନିଃ ସଂସ୍କୃତ ବ୍ୟାଜି ସଦେବକର
 ଭକ୍ତ ଭ ଦେଲ, ସେ ବକ୍ତବ୍ୟରେ ଅନୁଭବ-
 ଧରେ ତାଏନଦୀରୁ ପୁସ୍ତକ ବହି ନ କହି
 କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳରେ ଅପଣା କିତକକୁ ଜିତା-
 ତାଣି ଭକ୍ତମଣିଆ ବନ୍ଦୀ କଲେ । ତେବେ-
 ବେଳେ ତାଏନଦୀ ବକଳ ହୋଇ ପ୍ରାଣଭଙ୍ଗୀ
 ଦଳରୁ ସାଦେବ କହିଲେ ତୁମ୍ଭର ବହି ଅନିଷ୍ଟ
 ଦେବ ନାହିଁ କେବଳ ତୁମ୍ଭର ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବ-
 ବର୍ଷରେ ବନ୍ଦୀ ରହି ରହି ଉତ୍କଳରୁ ସଦେଶକୁ
 ଫେରାଅସିବ । ଏହା କହି ତାଏନଦୀକୁ ଅପଣା
 ପରକାରଠାରୁ ବିଦାୟ କ ଦବ୍ୟସାଙ୍ଗୀ
 ଅଣିବାକୁ ସମସ୍ତ ନ ଦେଇ ଏକାକେନକେ
 ଦେହେ କାହାଳକୁ ପଠାଇଦେଲେ ।
 ତାଏନଦୀ ବେଦନ ଭକ୍ତେଷି ବାକସ
 ସଙ୍ଗରେ ଅଣିଅଛନ୍ତି ଅଧି ବହି ନାହିଁ ।
 ତାଏନଦୀ ବୁଦ୍ଧିଦେଶର ଜଣେ ଅତି ଧନବନ୍ତ-
 ଲେକ । କର୍ମଦୋଷରୁ ରାଦା ସବୁ ପଛରେ
 ପକାଇ ନିବାରଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଭାରତ-
 ବର୍ଷରେ ଏହାକଳମିତ୍ତ ମାସକୁ ଟ ୨୦
 ଲକ୍ଷରୁ ଖୋରାକ ଖଣ୍ଡା ହୋଇଅଛି । ଏହି
 ଟଙ୍କାରେ କଷ୍ଟରେ କଟକ କରବାକୁ ଦେବ ।
 ବନ୍ଦୀ ଦୋଷରେ କେବଳ ଉତ୍କଳରେ ଅନୁ-
 ଦେଷରେ ଏକ ସମ୍ପାନ୍ନବ୍ୟକ୍ତିକ ଏପରି ଅଦ-
 ଗ୍ରାରେ ପକାଇବା କେମନ୍ତ ସୁସକଳ
 ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରବାକୁ ଅସମର୍ଥ ।
 ଶୁଣିବାରେ ତାଏନଦୀ କେଦେବା ଉତ୍କଳ
 ବୁଦ୍ଧିଦେଶରେ ଅଧିକ ଗୋଲହୋଇ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏପରିଦେବା ଅସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ
 ନୁହଇ । ଏପ୍ରକାର ଘଟକାରେ ଲେକକମନ
 ସ୍ଥିରହୋଇ ନ ପାରେ ଏବଂ ଏହାକୁ କପରି
 ଶାନ୍ତିପ୍ରାପନର ଉପାୟ ବୋଲିବ ସ୍ଥିର କର-
 ପାରୁ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳର ମହିଦଳ
 ପରିବର୍ତ୍ତନ ।

ଅନୁମତେ ଗରସଣିକାରେ ଯେଉଁ
 ଅସକା କରୁଥିବୁ ତାହା ଅତି ସବୁର ଉଚ୍ଚଗଳ
 ନୁହଇ ନିବାରଣ ହୋଇ ନିବିର୍ଗ ଏକପ୍ରାଦ
 ସୁଦ୍ଧା ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 କଲକତ୍ତେକ ଦଳ ମହିଦଳ ଓ କଲକତ୍ତେକ
 ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାବତୀ ତାହା ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଦତ୍ତ
 ନୁହଇ ମହିଦଳ ଗରସଣିକା କାରଣ ମାନ୍ୟକର

ବୁଦ୍ଧି ମୁକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ସାଦେବକର ବରଣ କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଏବେ ଶାନ୍ତି ମହିଦଳ ଅତି ଉପାଗ
 କରବା ପେମନ୍ତ ଅସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଭକ୍ତର କାରଣ ମଧ୍ୟ
 କରୁଅଛି । ଆଏରଲଣ୍ଡର ମାତ୍ର ଦେଶ
 କରୁ ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତେ ଅନୁମାନ କରୁଥିଲେ
 କିନ୍ତୁ ସେ ସରକ କଥା ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟିଏ
 ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ଏହି ଗୁରୁତର କାଣ୍ଡ
 ହୋଇଗଲା । ନମନୁସଭାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାବତୀଙ୍କ
 ବକ୍ତବ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳ ଦେବା ସମସ୍ତେ ଉତ୍କଳ
 ଗୋଟିଏ ଅଂଶର ସଂଗୋଧନସ୍ଵରୂପ ବୁ କର୍ମରେ
 ନିୟୁକ୍ତଥିବା ମନୁମାନଙ୍କୁ କିଛି କମି ଲଗାଇ-
 ବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯେ ସି କୋ-
 ଲିଙ୍ଗ ଉପସ୍ଥିତ କଲେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ସ୍ଵପକ୍ଷରେ
 କରୁଅଛି ଏବଂ ବିରୁଦ୍ଧରେ କରୁଅଛି ମତ ଦେଲେ
 ପାଣ୍ଡିଲକ୍ଷ୍ମୀକ ଦଳ ଉତ୍କଳର ମଧ୍ୟରୁ ସଙ୍ଗେ
 ଯୋଗ ଦେଲେ । ସୁତରାଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଦାଉ
 ଯିବାରୁ ଲେମାନେ ପଦ ଉପାଗ କଲେ । ବୁଦ୍ଧି-
 ଦେଶ ଉତ୍କଳ ଗଜନାଭର ପ୍ରତିବାଦ କରବାକୁ
 ଜଣେ ସଭ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର
 ପରିଶେଷରେ ଉତ୍କଳ ଗାନ୍ଧି ଦେଲେ । ମହି-
 ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଉପାଦି ବଶେଷ
 ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆଶା ନ ଥିବାରୁ ଏଥିରେ ଦର୍ଶ-
 କ୍ଷମାଦର ବଶେଷ କାରଣ ଦେଖି ନାହିଁ ।
 କେବଳ ଏକକ ଆଶା ଅଛି କି ଉତ୍କଳର ମହିଦଳ
 ଦାଉରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କରୁ ଦେଲେ ସଦ୍ୟସି
 ଅନୁମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୁଦ୍ଧି ଉପନ ଉତ୍କଳ-
 ବର୍ଷର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେକେଟିଆ ଦେବେ ତେବେ
 ଅନୁମାନକର ବହି ଉପକାର ହୋଇ ପାରେ ।

ଦେବମତେକ୍ତର ପ୍ରତିବାଦ ।

ତେ ମାସ ତା ୨୮ ରଖ ଗୁରୁବାର ଅପରାଧ-
 ଶାଳରେ କଲକତ୍ତା ଟାଇମ ଦଲ୍ ସୁଦ୍ଧରେ
 କଲକତ୍ତାକ୍ତର ପ୍ରତିବାଦ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ
 ଦୃଢ଼ପତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ଲେଉଟେସିୟୁ ଏବଂ
 ଦେଶୀୟ ନାନା ଜଣ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରାୟ
 ଟ ୫୦୦ ଶ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କଲକତାର
 ସେକ୍ସ ସାଦେବ ସଭାପତିର ଅସନ ଗ୍ରହଣ
 କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସୁଖିଳ
 ଅଧିକ ଉତ୍ତେଜିତ ରାବରେ କେବେ ହୋଇ-
 ଥିଲା । ପିଟକେଲେଡି ସାଦେବ ଉପର୍ଷ ଏକକ
 ସାଦେବ ଏବଂ କାନ୍ତ ସ୍ଵରୂପନାଥ ବାନ୍ଧୁଧ୍ୟକ
 ବକ୍ତବ୍ୟ ଅତି ତମ୍ଭାର ହୋଇଥିଲା । ସଭାରେ
 ଧ୍ୟାନ ଦେଲେ ଯେ (୧) କଲକତ୍ତାକର

ଏ ସ୍ତରର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ଭାଗର
 ପ୍ରସ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ଅଟଇ ଏବଂ ସମ
 ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରତିକର କରୁଅଛନ୍ତି;
 (୨) ଉତ୍କଳର ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ
 ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ କମେଟି ବସିବୋଲି ମଦ୍ୟମାନ୍ୟ
 ମରଣ୍ଡିତ ଦେଶରେ ପୁର କରାଅଛନ୍ତି ତାହା
 ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଏ ସ୍ତରର
 ବିବେଚନାରେ ଉକ୍ତ ନିମିତ୍ତରେ ସରକାରୀ
 କର୍ମକାରକଙ୍କ ସହଜ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ଦେ-
 ଶୀୟ ବ୍ୟବସାୟ ଲୋକ-ସମନ୍ତ ସମାପଣରେ
 ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେଖାଇ ଉକ୍ତ ସମନ୍ତ ତ ସରକାରୀ
 ମନ୍ତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାରିତ୍ୟ କାହ ଏବଂ ଉକ୍ତ
 କମିଟିର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ଦେବେ (୩) ଏ ସ୍ତରର ବିବେଚନାରେ ଉକ୍ତ-
 କମିଟିର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବ୍ୟବସ୍ଥାପନାରେ
 ଉକ୍ତ ନିମିତ୍ତର ଉକ୍ତ ଏବଂ ତାହା ନ
 ଦେଖାଇ ଏହାକୁ ଦେଖାଇ ଏକକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ଵ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ପ୍ରକାର ରଖିବା ଉଚିତ; (୪) ଏ ସ୍ତରର
 ବିବେଚନାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ଦୃଷ୍ଟ-
 ଗଣରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଲୋକ ଲୋକଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଏ ପ୍ରକାର କର୍ମକାରୀ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ
 ବିଧି ସ୍ଵଳ୍ପ ନିୟମ ଏବଂ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବ୍ୟବସ୍ଥା-
 ରୂପେ ପ୍ରକାର କରାଯାଇ ବିଷୟର ଗବର୍ଣ୍ଣନା
 ଅବେଶ ସଙ୍ଗେ ସୁଖ୍ୟ ଦେଇ ନାହିଁ (୫) ବି-
 ଲେକ୍ଚରରେ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଯେପରି ସଙ୍ଗେ-
 ଯକ କରାଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଅନେକ ଦୁର୍ଗମ ଯା
 ଉପରେ ଏବଂ ଅନେକ ଅନୁମତୀ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭାଗ
 ଲିପିର ଦେଖାଅଛି । ଯଥା:—ଅଧିକାଂଶ ସୀମା
 ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ ସେ ସମସ୍ତ
 ଖର୍ଚ୍ଚା ଲେଖାଏ କିମ୍ପା ସାଧାରଣ ନିୟମ
 ଅଛି ତହିଁ ପରି ଦୁର୍ଗମ ହୋଇ ନାହିଁ ଦୈନିକ-
 କର୍ମରୂପ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ସଙ୍ଗେ ସମତା
 କାହିଁ ମିଳିନପାଏ କିନ୍ତୁ ଦେଖାଯାଏ କର-
 ଉପରେ ପ୍ରଥମ ଶାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପରାଜ୍ୟର କର୍ମକାରୀମାନେ ଯେ
 ଏ ଦେଶୀୟ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ
 ହୋଇଅଛି ଏ କଥା ହୋଇନା କାର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ଅଟଇ
 ମାତ୍ର ଶୁଣିବେ? ବାକୁ ସ୍ଵଭେଦନା ଅଧିକାଂଶ
 ଯଥାର୍ଥ କରାଅଛନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅ-
 ପରିଚିତ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଯେଉଁ
 ଲୋକରେ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଯୋଗାଡ଼ ଲୋକ-
 ଅଛନ୍ତି ସାମ୍ପ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେ ଜାଣି ଦେବେ ।
 ଯଥାତ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ଏବଂ ଯଥା

କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ଯାହା ନିମିତ୍ତ ଏସ୍ତର ପ୍ରତିକର କରା
 ଉକ୍ତ ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟର ସମସ୍ତ ବିବେଚନା ଏହି
 ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ଅଧିକାଂଶ
 କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟମାନେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଧିକାଂଶ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ
 ତହିଁର ସାଧାରଣ ଏହିକ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାର
 ଦେଖା ଯାଇଅଛି କି ଯେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏ
 ଦେଶ ପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥାପନା ନୁହଇ । ଏଠାର
 ଲୋକ ଅଧିକାଂଶ ଗଣ୍ୟ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର
 ଅଧିକାଂଶ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ କରାଯାଇ ଅନ୍ତର୍ଭାଗ । ଅନ୍ତର୍ଭାଗ
 ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଦେଖାଇ
 ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନୁହଇ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ନିମିତ୍ତ
 ବଡ଼ ମହତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥାପନା ଉକ୍ତ ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକାର ।
 ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ କାରଣ ଲୋକେ
 ନାନା ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ପ୍ରକାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏ-
 ଶାସ୍ତ୍ରଦ୍ଵାରା ଲୋକଙ୍କୁ ସମାପନ କରୁ ନୁହଇ ଏବଂ
 ଯେ ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ସେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାର ଏବଂ ସେ
 ନିଜ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେ ଲୋକଙ୍କୁ
 ଦେଖ ଅଧିକାଂଶ ଏବଂ ଫଳ ବିଷୟ ଅଟଇ ।
 ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଏହାଦ୍ଵାରା କେତେ କଷ୍ଟ
 ଜାତ ହୁଅଇ ତାହା କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟର ପ୍ରକାର
 ନାହିଁ । ପ୍ରକାର ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖା ଯାଇ ଅଧିକାଂଶ
 ଅଧିକାଂଶ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାର ଏବଂ
 ଯାହା ଉପରେ ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧିର ସେ
 ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ପାରିତ୍ୟ କାରଣ ଅଧିକାଂଶ
 କାରଣ କରାଯାଇ ଦେଖେ ବିବେଚନା ଦେଖିବ
 ଦେଖ ତହିଁର ସୀମା ନାହିଁ । କାରଣରେ ସାଧାରଣ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଏଣୁ ଲୋକଙ୍କର କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ପାରିତ୍ୟ
 କାରଣ ଉପସ୍ଥାପନା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯେ ଉପାତ
 ଉପସ୍ଥାପନା ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖା କାରଣ ସୁଖ ପାରି-
 ଦେ ନାହିଁ । ଯେଣୁ ସାଧାରଣ କର ଲୋକମାନଙ୍କ
 ଅଧିକାଂଶ ଦେଖ ନିମିତ୍ତ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ହୋଇ
 ପାରେ ବିବେଚନାରେ ସେ ଦେଖଇ ଅଧିକାଂଶ
 ଦେଖା ଦେଖଇ କିମ୍ପା କାରଣ ନୁହଇ କିନ୍ତୁ
 ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ
 ଏଠାରେ କରାଯାଇ ଉପସ୍ଥାପନା ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ
 କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ମନରେ ପ୍ରକାର ଏ ସମସ୍ତ ଅଧିକାଂଶ
 କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ଏହା ଉକ୍ତା କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟମାନେ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ
 ସେମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖାଅଛି ତାହା ସୁଖା
 ଦ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହଇ । ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଅଧିକାଂଶ
 ରୂପେ ପ୍ରକାର ଦେଖେ ଏ ଦେଶୀୟ
 ପ୍ରକାର ଅଧିକାଂଶ ଦେଖ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ନାରେ ବିବେଚନା ମାନ ପ୍ରକାର । ଅଧିକାଂଶ

ପ୍ରକାର ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କ
 ନିମିତ୍ତ ସେ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ଦେଖେ କେ
 ପାରିତ୍ୟ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଇ ଉକ୍ତ
 କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ଦେଖା ନିମିତ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନା
 ଲୋକ ଏକାଂଶ ପାରିତ୍ୟରେ ଦେ
 ଅଧିକାଂଶ ସମାପନର ପ୍ରକାର ଅଧିକାଂଶ
 ଦେଖାଯେ ସମସ୍ତଙ୍କର ନିମିତ୍ତ ପାରିତ୍ୟ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ
 ଦେଖେ ସେମାନଙ୍କରୁ ଦେଖ ନିୟାମିତ ।
 ଏକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ
 ଦେଖା କରାଯାଇ ଉକ୍ତ ଅଧିକାଂଶ ଦେଖା ଏହି-
 ପରି ଲୋକ ଏ ଅଧିକାଂଶ ଏବଂ ଦିଗ୍ଵିଧିର ଉପରେ
 ଅଧିକାଂଶ କରାଯାଇ ଉପସ୍ଥାପନା କର ପ୍ରକାର ନ
 ଦେଖାଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାଂଶ
 ର ବିଧିମାନଙ୍କୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣନା
 ବଡ଼ ବାଧ୍ୟତା ଗବର୍ଣ୍ଣନାରେ କରାଯାଇ ପ୍ରକାର ଦେଖା-
 ସଙ୍ଗେ ଅଧିକାଂଶ ଉପସ୍ଥାପନା କାରଣ ଦେଖେ
 ଯେବେ ତହିଁରେ ସେହି ଲୋକଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି
 ଦେଖ ଦେଖେ କେଉଁ ଫଳ ଦେଖ ଅଧିକାଂଶ
 ମାନେ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟକୁ ଅଧିକାଂଶ ।

ଏପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନାରେ
 ଅଧିକାଂଶ ଦେଖେ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣନା ଯାହା ଉପରେ
 ଅଧିକାଂଶରେ ଅଧିକାଂଶର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଅଧିକାଂଶ
 ସୁଖ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖ । ଏହାର ନାମ ଅଧିକାଂଶ
 ପାରିତ୍ୟ ଦେଖ ଅଧିକାଂଶ ଦେଖାଅଛି । ସିଦ୍ଧାନ୍ତ-
 କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ଯାହା ସାଧାରଣ କରାଯାଏ ଦେଖେ
 ବିବେଚନାରେ ହେଉ ମାତ୍ର ଯେଉଁକି ଦେଖ
 ନାହିଁ । ମନରେ ବିବେଚନା ମଗ୍ଢାଲକ
 ଏବଂ ମନରେ କାର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟ ପାରିତ୍ୟମୋଦନ ଲୋକଙ୍କୁ
 ଅଧିକାଂଶ ଶାସ୍ତ୍ର ଏ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟସଙ୍ଗେ ସାଧାରଣର
 ପ୍ରକାର କରାଯାଏ ମାତ୍ର ବିବେଚନାରେ କରାଯାଇ
 ସାଧାରଣ କାରଣକୁ କାହିଁ ଦେଖେ ଏବଂ ସର-
 କସ୍ତରେ କାରଣ କଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଖ । ଗବର୍ଣ୍ଣନାରେ ହେଉ ଏହି ଅଧିକାଂଶ
 ଶାସ୍ତ୍ରଦ୍ଵାରା ଦେଖ ସୁଖ୍ୟ କାରଣର ସାଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟର
 ଅଧିକାଂଶ କରାଯାଏ ?

ସାଧ୍ୟାଦିକା ସଂବାଦ ।

ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତ୍ଵ୍ୟର ଲୋକମାନଙ୍କର ବିବେଚନାରେ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରକାର
 ପ୍ରକାର ଦେଖ ଦେଖା । ଉକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି କରାଯେ ଦେଖ ଅଧିକାଂଶ
 ଦେଖ ଦେଖ ଦେଖ ଦେଖ ଦେଖ ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଏ ।
 ଉକ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ଦେଖ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏଠାରେ ଦେଖ
 ଦେଖାଯାଏ ସେହିକିମ୍ପାରେ ଦେଖାଯାଏ ଏହା ଅଧିକାଂଶ
 ଦେଖାଯାଏ ଦେଖାଯାଏ ।

ଅବଗତ ।

ଉତ୍କଳ-ଅଧିକାରୀ ଦ୍ଵାରା ୨ ରାଜ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

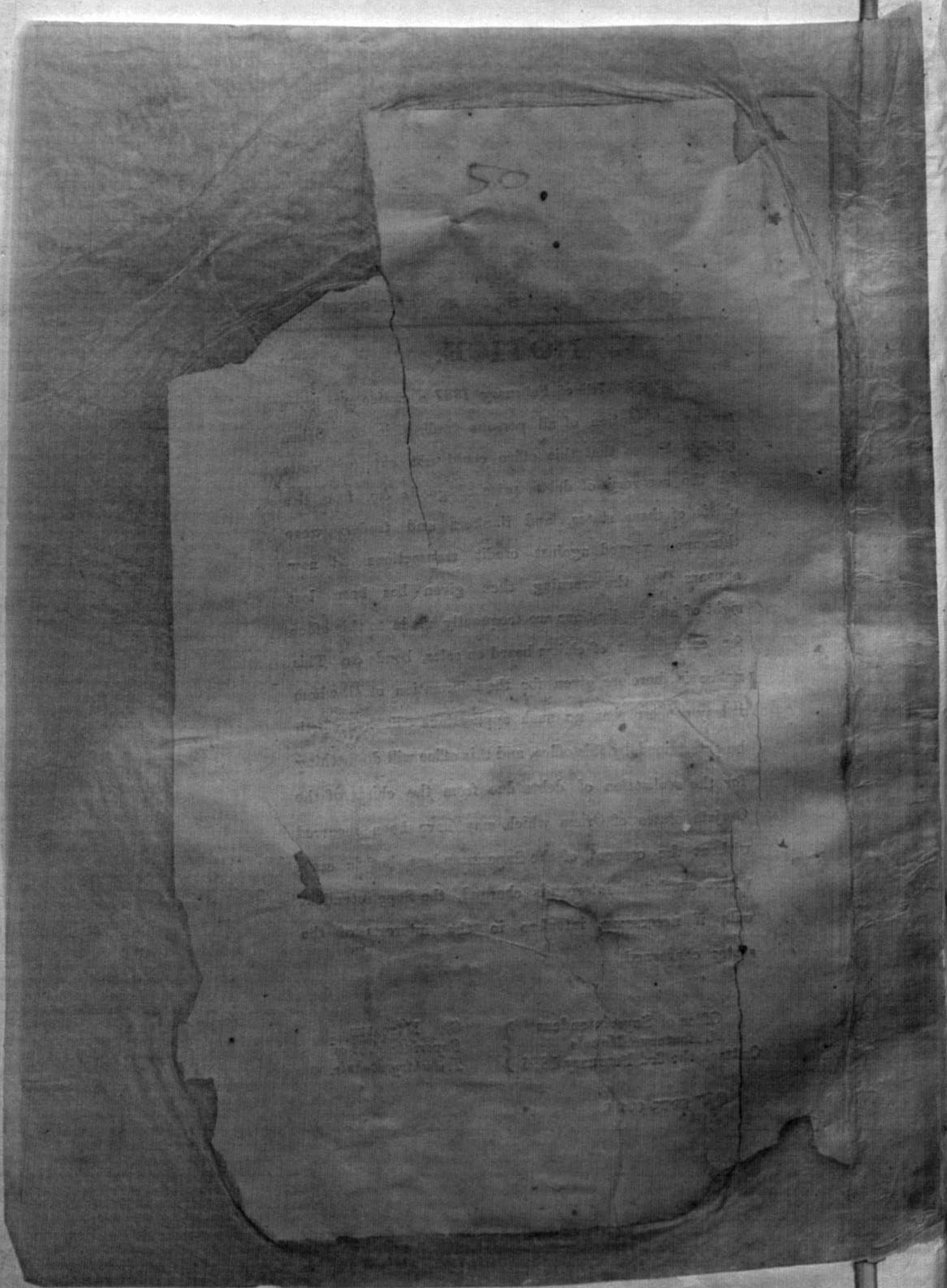
NOTICE.

On the 27th of February 1887 a notice was given for the information of all persons trading in the Orissa Gurjats States that this office could not entertain suits for the recovery of debts, price of goods &c. from the chiefs of those states, and Bankers and traders were thereupon warned against credit transactions. It now appears that the warning then given has been lost sight of : and applications are frequently made to this office for enforcement of claims based on sales, bonds &c. This notice is therefore given for the information of all whom it may concern that no such applications will henceforth be entertained by this office, and this office will do nothing for the realization of debts due from the chiefs of the Gurjats Chiefes of Orissa which may have been incurred without the consent of the Superintendent, but in cases where exorbitant interest is charged, the Superintendent will, if necessary, interfere in the interests of the states concerned.

Office of Superintendent
Tributary Mehals
Cuttack the 3rd February 1886

C. METCALFE
Superintendent of
Tributary Mehals.

୧୮୮୬ ମସିହା ୨୨ ଫେବୃଆରୀ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ସ ୨୯ ୨

ସ ୨ ୩୫

ପା ୧୦ ରୁ ମାତ୍ର ପିତୃସ୍ତ୍ରୀ ସତ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମା ପାଲମୁନ ୨ ୨ ୨୭ ୧୨୧୦ ସାଲ ପତକର

ମଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବକସ୍ତ
ଭାଗିକ	୪ ୫ ୯	୪ ୨ ୯
ଭାବମାସକ	୪ ୦ ୩	୪ ୧ ୯

ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଅପର ମୋକଦ୍ଦମାରେ ନିମ୍ନ ଭରଜମା ଓ ପ୍ରମାଣରା ଭିତ୍ତିରେ ପତକର ଅନେକ ଦଳରୁ ଅପତ୍ତି ଦୋଳ ଅସ୍ପଷ୍ଟକାରୁ ଦେଇଛନ୍ତି-ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଉଚ୍ଚ ଖର୍ଚ୍ଚା ଲେଖାଦ ରୁକ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜର ଉତ୍ତମାବଳୀ ପ୍ରଭୃତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପୂର୍ବପେକ୍ଷା ପ୍ରମାଣରା ଉତ୍ତମ ପତକର ଉପାୟ ଦୋଳପତ୍ର । ଅଧିକାର ଓ ଶାଳ ଛୋଟ କଲେ ଅପେ ଭରଜମା ଓ ପ୍ରମା କଲେ ପାରେ ଏପର ନବମ ଦୋଳପତ୍ରକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ଦୋଳ-ପତ୍ର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲେଖକ ଦାଣ୍ଡରେ ପ୍ରମା ପାଲ-ଲେ ଅପତ୍ତି ନିମ୍ନ ଶକ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଯେତେ ଖର୍ଚ୍ଚା ମାଗିବେ ତାହା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଉଲ୍ଲଭ ଏବଂ ଭାରସମ୍ପାଦକୁ ଜଣା ଯାଏ ଯେ ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧିରେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ଇଂରାଜ-ସରକ୍ଷିତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧିର ଉନ୍ନତ-ପ୍ରଦେଶକୁ ତାଙ୍କ ଦାମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରଥମେ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ଏତେବେଳେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ଯେ ତାଙ୍କ ଲେଖକ ଉନ୍ନତ-ପ୍ରଦେଶକୁ ଦାମ୍ଭ କରୁ ନାନ୍ତି ନାହିଁ ତାହା ଛାଡ଼ା ଶିକ୍ଷଣ ନଦାର ଦାମ୍ଭ-ଲୁପ୍ତ ଶକ୍ତିବୃଦ୍ଧି ସେମାନଙ୍କ ନିଦାନୁରୂପ ଦାମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉନ୍ନତମାନଙ୍କୁ ଏହି ଦାମ୍ଭର ଉପାଦାନ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଓ ଇଂରାଜଙ୍କ ଅଧିକ

ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧିର ସାମାନ୍ୟତାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ରତାବ ଛାଡ଼ି ଲାଗିବ । ଇଂରାଜ ଉତ୍ତମମେଘ ବୁଦ୍ଧିର ଅପମାନକୁ କରୁ ଅନର୍ଥକ ଗୋ-ଲମାଳ କଲେ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ରୁକି ଦେବ ।

ଉଲ୍ଲଭରୁ ସମ୍ପାଦ ଅଧିକାରୀ ଯେ ଗର ଦେଲେକଦର ବୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ମଦାମାନ୍ୟ ଗବ-ଣିର ଜେକରଲକ ଅଧିକାରୀର ଅପୌକ-ଲରେ ବଡ଼ ବ୍ୟାପାର ହୋଇଥିଲା ଏଣିକି ମେଘ ଶତ ଯିବାରୁ ପାମ ଉତ୍ତମ ଦୋଳପତ୍ର ଏବଂ ଅଧିକାରୀର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସୁନରୁପେ ଦେଇ ଅଛି । ଉତ୍ତର ବୁଦ୍ଧିର ସମ୍ପାଦ ପୂର୍ବ-ପେକ୍ଷା ଅନଳକଳକ ଅଛି । ଉତ୍ତର-ମାନେ ଦୌରପୁ ଉପାଦାନର ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅପ୍ତ । ସମର୍ପଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସୁଲିପକର୍ମରୁ ଉପାଦାନେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟ ସୁନରୁପେ କରୁଥିବାରୁ ପ୍ରଶଂସା ପାଉଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅପର ଦିଗରେ ଅନୁମୋଦନ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ବୁଦ୍ଧିଦେଶକୁ ପଲଟନ ପଠାଯିବାର ବନ୍ଦ ଦୋଳ କାହିଁ ଅବଧ ଏବଂ ପଲଟନ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତି ସମ୍ପାଦ ସଙ୍ଗେ ପଲଟନ ପଠାଯିବା କଥା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବହୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲାଗୁଅଛି ।

ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଦଳର ଶାସନକାଳରେ ଉତ୍ତ-

ତାଙ୍କୁ ସେକେଟର ଭାରତବର୍ଷର ଶାସନକାଳ-ସ୍ତର ଅନୁଷ୍ଠାନ କମିତ୍ତି ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁତ କରବାର ଯେଉଁ ପ୍ରମାଦ କରୁଥିଲେ ଶାମଳା ମଦାମାନ୍ୟ ନିଜର ଚାଲିମେଘ ଛାଡ଼ି-ଦାଲର କେତାରେ ଉତ୍ତର ଯୋଗଦତା କର-ଥିଲେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ ମଦାମାନ୍ୟ ଲେଖ ଦୋଳମିତ୍ତିରୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଦଳ ଉଚ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଥିବାରୁ ପ୍ରଭୃତ ଦେବେ ତ ନାହିଁ ଏ କଥାରେ ସନ୍ଦେହ ଦୋଳ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଗାରିବୋଗେ ସମ୍ପାଦ ଅଧିକାରୀ କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁାଜେଷ୍ଟୋନ ସାଦେବ ଉଚ୍ଚ କମିଟି ନିୟୋଗ କରିବେ ବୋଲି କହିଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପାଦକ ଭଳ ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କମିଟିଠାରୁ ବଶେଷ ଅଶା ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦକରେ ଅନେକ କମିଟି କମିଟିର କମିଟି ଚାହିଁବାର ବହୁ ପଲ ପଲ-କାର ଦେଖା ଗଲା କାହିଁ ଏହି କମିଟି ମଧ୍ୟ ସେପରିକ ଦୋଳମିତ୍ତି । କେବେ ଯେତେବେଳେ କମିଟି ଗୋଟିଏ ଗୋଲମାଳ ଲାଗିଥିବ ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନର କଷ୍ଟ ଦୋଳ ଯାଉଥାରେ ।

ସମ୍ପାଦକାଳରେ ଲେଖା ଅଛି ତ ଅପର-ପତକର ସତ୍ତା ନିରସି-ଦତ୍ତର-ଅଧିକ-ଅଧିକ-ଦିବା ଦେବରୁ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଏ ଛାଡ଼ା ଲାଗୁଅଛି ଦୋଳଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏଣିକି ପ୍ରଭୃତ ଦେବ ଅପତ୍ତି କମିଟିର ପ୍ରଭୃତର ଉତ୍ତର ଦାମ୍ଭରୁ ପ୍ରୟୋଗ କମିଟିର କାନ୍ଦୁ ଗୋଲକକଷ୍ଟ-

ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରତି ଏକଦର୍ଶ ଦେଲ ଅର୍ପଣ କରୁବାରୁ
 ବାହୁ ନଦୀର ସ୍ୱାମୀର ସମ୍ମାନ ଅର୍ଥୁ ବ୍ୟୟ
 ବୁଝି ସଞ୍ଚି କରି ଶୁଣ ପରତୋଷ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସୁଜାତର ଦେଶ ପ୍ରାୟ ୩୦ ଦିନ ଠିକା
 ଛୁଟି ମଧ୍ୟରୁ ଏକଦର୍ଶରେ ଚାଲିଯାଇ ଠିକା
 ପରିଚୋଷ ଦେଲ । ଉତ୍କଳ ଲୀଳା ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱତ
 ଲୀଳା ଦେବ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଅଥା ଦେଉଅଛୁ କ
 ଅଛୁ ପାଞ୍ଚଦର୍ଶରେ ସମସ୍ତ ଶୁଣ ଅଥାୟ ଦୋ
 ଲୀଳା । ଏକା ଶ୍ରୀ ଦେଉରୁ ଏଠା ସୁସଜନ
 ଶାଳଦାନମାନେ କଷ୍ଟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପ
 ଲୀଳା ବ୍ୟୟ କରେତୋଷ ବୁଝା ମମଳ ମୋଦ
 ଦମା ସେହି ଗୁଣର ପ୍ରକରଣ ଅଛନ୍ତି । ଏଠା
 ଦୁର୍ଗା ଓ ଜମିଦାରମାନେ ଉତ୍କଳପୁରୁରେ
 ଯେତେ ଶାବଧାନ ଦେବେ ତେତେ ମଙ୍ଗଳ
 ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ
 କରେ ସଦ୍ୟେ ଓ ମାନବର ଶେଷଲକ୍ଷ ସାଦେ
 କର ଅଦେଶ ଅବଧ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଜାଣି
 ମାତ୍ର ତେ କଲିକତାଗଡ଼ରେ ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଥିବା ଏକ ବିଜ୍ଞାନରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି
 କ ଅନୁଷ୍ଠାନକର କରଣ ଲୀଳା କରଣ
 ନବଶ୍ରୀମେଶଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନିବନ୍ଧ । କମିଶନର
 ମାଳଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ପ୍ରକଟର କରଣ ପ୍ରତି
 ରକ୍ଷିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତୃମେଶ କଲିଗନ
 ଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି କ ସମ ୧୮୮୭
 ଶାଳ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ
 ସମସ୍ତ ଜଳକର ପଞ୍ଚା ଦୟା ମିତ ଚାହା କୌ
 ଶସି ଏକ ମୌଜାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲପେତନ
 ଯୋଗ୍ୟ ଅଥବା ଧାନରୁଷ-ଜମି ପଦାପେ
 ତ ୩ ବର୍ଷ ମିଥାଦର ଦେଲେ ମାଗପ୍ରକ ୫ ୯
 ବର କେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । କଲକର
 କରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେତେବେଳେ ଅତି ଦେବାର
 ସମ୍ଭବ ଚାହା ଦୋଇଅଛି ତଥାତ ସେବେ
 ଗର୍ଭମେଶଙ୍କର ମଳ ମରଣ ଜାଣି ତେବେ
 ତୁମରୁ ଅଛୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରଣର ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ
 କ ଅଛି । ଏହାଦେବକେ ତୁଜାନ୍ତ ଅଜ୍ଞ
 ଶର୍କର କର ଦେଲେ ଦୋହର ପାଲଟ ହୁଅନ୍ତା
 ନାହିଁ ।

ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି ସେ ବ୍ରହ୍ମଦେବର
 ଜଣେ ସରସ୍ୱତୀ ମେଲିବୁ ବନାରସ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ସୁକମାନଙ୍କରେ ଲିଖିତ କରଣକମରେ

କେତେକକାଳ ରହିଥିଲେ । କୌଣସି ପ୍ରଯୋଗ
 ରେ ଲିଖିତ କାଳରୁ ପଲାଇଅଛି ଫଳସିଦ୍ଧ
 ଅଧିକତ ଚଳନକରଣ କପୁରେ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ
 ରହିଥିଲେ । ଏକ କାଳ ପ୍ରବ ଦମିହୋଇ ଅପ
 ବାରୁ ବ୍ରହ୍ମଦେବକ ପାଲଟା ଅଥାରେ ଲିଖି
 ଗର୍ଭମେଶଙ୍କଠାରେ ଅଦେବକ ମଧ୍ୟ କର
 ଥିଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ଏକ ଚାଲିଯାଉଥିବା ଜଣାଯାଉ
 ଅଛି ସେ ସେ ଚାଲିବର କର ଜାହାଜରେ
 ଲେଖରୁ ଯାହା କରୁଅଛନ୍ତି । କାହାକ
 ସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ଚାଲି ଓ ଜଣେ ସେକେଟେ
 ଅଛନ୍ତି । କପୁର ହୁଅଇ ସେ ପଦସି ଗର୍ଭମେ
 ଶଙ୍କ ଲିଖିତ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କମେ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।
 ସେପ୍ରକେ ଗୁଣପୁଣି ବ୍ରହ୍ମଦେବର ଜଣେ
 ଉତ୍କଳଧରଣ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମଦେବମାନେ ଅପଣା
 ସ୍ୱାଧୀନତା ସମାପ୍ତେ ମୁକ କରୁଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକେ
 ଏହାକର ସୁଦେଶମନ କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 କରୁଲ । ବ୍ରହ୍ମଦେବମାନେ ଏହାକ ପାଇ ଅଧିକା
 ରୁଣ୍ଡାକ ସହର ଯୁକ୍ତ କରପାରିଲି ଏବଂ ସେବେ
 ଫଳସିଦ୍ଧଗର୍ଭମେଶଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସହର ସେ ଯାଇ
 ଅଛନ୍ତି ତେବେ ଉକ୍ତ ଗର୍ଭମେଶ ପ୍ରକାଶକରେ
 କ ଦେଉ ଗୋପକରେ ଚାହାକର ସାଦାୟ
 କରପାରିଲି । ଅନୁଷ୍ଠାନ ସାଦାୟର କରଣ ପାଇ
 ସେ ଏପରି କରୁଥିବାର ଅନୁମାନ ଦେଉଅଛି ।
 କମେ ସରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ମନାଇପୁରେ କର୍ତ୍ତୃମେଶ ପ୍ରୋକ୍ତ
 ମର୍ତ୍ତଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଜବାବମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃ
 ଓ ବ୍ରହ୍ମଦେବୀ କରଣ ଏହାକର କାର୍ଯ୍ୟ ।
 ଗଣ୍ଡା ଜବାବର ପାଣିକାଠରେ ବା ଗରୁରେ
 ଶୁଲକ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରେ ଚାହାକର
 ଏତେ ଅମୋଦ କର୍ତ୍ତୃ ଅଛି ସେ ସେହି ଶ୍ରେଣୀ
 ଦୁର୍ଗର ଗୁଣ ଫଳସାଧି ସର ସଦକାରେ
 ଲେଖିଲେ ଅଛି କେତେକ ଦେଖାଉଅ
 ଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ରହ୍ମଦେବପ୍ରସ୍ତାବ କର୍ତ୍ତୃମେଶ
 କଥା ଜଣେ ସଂକୀର୍ତ୍ତକା କଲକର ଚାଲି
 ମସ୍ ସଂକୀର୍ତ୍ତକରେ ପ୍ରକାଶ କରଣରୁ
 ପାର୍ଲମେଣ୍ଟର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଉତ୍କଳପୁ ସେକେ
 ଟସାଳି ସେ କପୁରେ ପ୍ରସ୍ତୁତଲେ । ଉଦ୍ଦେ
 ସେକେଟେ କରୁଲେ କ ସଂକୀର୍ତ୍ତକର ଉକ୍ତ
 ସମାୟର ସତ୍ୟ କ ନା ଏଥିର ସମାଜ କେକା
 ଦାରଣ ଚାଲିଗୋସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସତ୍ୟ ଦେଲିଥିଲେ ଏପରି
 ପଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟକରଣ କର୍ତ୍ତୃମେଶ ସାଦେବକ

ପ୍ରକାଶକରଣ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଅଦେଶ ଦେଲ
 ଅଛନ୍ତି । ଶାସନ ଦେବେ ସେଇ ଦେବ
 ଚାହା ପ୍ରକରଣକଥା କରୁ ଲିଖିତ ଗର୍ଭମେଶ
 କର କୌଣସି ଅଧୀନ କର୍ତ୍ତୃକ୍ତ ଏକାଦୁଷ
 ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇପାରେ ଏଥା ମନେ ପଡ଼ିଲେ
 ଦେବର ଗୁଣ ଶୁଣିଯାଉଅଛି । ସ୍ୱକର କପୁମ
 କ ଏତେ କଠିନ ଏବଂ ସଦାପେଶା ପ୍ରସନ୍ନ
 ଲିଖିତ କରଣ ଅଧ୍ୟ ଏଥିର କୌଣସି
 ପ୍ରକାଶକ କରଣରୁ ସମ୍ପର ଦେଇ ନିଦାନ୍ତି
 ସୁଦ୍ଧାକରୁ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଅଧିକା ପକ୍ଷରେ କଠିନ
 ଅବଶ୍ଟ ଥିବା ପ୍ରକାଶେ ସେ ପ୍ରକେ ଏପରି
 ଗୋଟିଏ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ବାହାଉଅଛି ସେପ୍ରକେ
 ସେ ଅର ଦେବେ ଏପ୍ରକାର ଅଧ୍ୟୟନାଗ୍ର
 ବନ୍ଧୁ ନ ଥିବ ।

ଏହି ନଗର ସୈନ୍ଧବ ମହାଦେବ ଗର୍ଭରେ
 ପ୍ରତି ଧନକେଶର ପୁତ୍ର ଅଥବା ଶତ୍ରୁପୁତ୍ର
 ଦର୍ଶିବା ସଦାଦକାହାରେ ଦେଖି ବାଳୁ
 କରୁ ଦେଖିଅଛନ୍ତି କ ସେଠାରେ ଥିବା
 ଦେବାକୟ ନିକଟରେ ମହାଗୁଜାଳ କୁର
 ମାତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାର ଶତ୍ରୁପୁତ୍ର ଗୁଣାବେଶରୁ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବାଳୁକରେ ଧନକେଶର କର
 ମନାଇମସ ପ୍ରାଚ ମାସ ଦୁର୍ଗର ବସନ୍ତ ସେ
 ସେଠାରେ ପ୍ରାଚୀନକଲରୁ ସେହି ଶାସି ରହି
 ଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦୁରସ୍ତା ଦେବ ଦୁର୍ଗ ଦେଉ
 ଅଛି । ସେହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଥରପ୍ରାଚୀରଦ୍ୱାର
 ମନର ବେଶ୍ୱର ଦୋଇଥିଲ ଚାହା କମାଗର
 ଉକ୍ତ ଯାଉଅଛି । ମହାଦେବକ ମନରର
 ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ମକ ଥିଲ । କେତେକ ବର୍ଷ
 ଦେଲ ଚିତ୍ତାଧାର ଜଣେ ସାମାଜ୍ୟ ନେକ
 କୁତୁର ଦଲ୍ୟ ବାମନା ଶିଷ୍ୟ ବରଗୁଣାସ
 ଲେକକଠାରୁ ଜଣ ପ୍ରକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟା ଲେଖାଏ
 ମହାଦେବକ ନାମରେ ନେଇ ସେହି ଠିକାରେ
 କମଣ୍ଡା ମନରର ଶାସ୍ତ୍ରସ୍ୱାର ବରପ୍ରତି ଓ ଏହିକ
 ମଧ୍ୟ ପ୍ରକବର୍ଷ ଛନ୍ଦୁ କରୁଅଛି । କେହି ଏହି
 ଧନକେଶରର ବୁଝାମଣା ଅଠମତର ଗୁଣା
 ଦେଉଥିବା ପ୍ରକାଶେ ମନର ବା ଶାତେବର
 ଶାସ୍ତ୍ରସ୍ୱାର ବରପା ଚେତ୍ରକ ଥାକ ବେତା
 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ସୁଦା ସହସାରି
 କରଣ ଦେବା ପ୍ରକ ସେ ମହାଦେବୀ ଦେଇ
 କହାନ୍ତି । ସେ ଅଜ୍ଞ ଦେବେ କଥା ବ୍ୟୟରେ
 ଏ ବାର୍ତ୍ତା ଦେଲିପରେ । କେବଳ ମହାଦେବୀ
 ବର ଅଛୁ । ଶାସି ପ୍ରାଚର କରଣା ସେମନ୍ତ

ପ୍ରାଚୀନ ଶକ୍ତି ରକ୍ଷା କରଣ ଦେଖି କରଣ ଅଧର ଅଧର ଏବଂ ପାଦାଙ୍ଗ ବନ୍ଧନରେ ଗୋଟିଏ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ସ୍ତମ୍ଭରୁ ନାନା ସ୍ତମ୍ଭର କେଳ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି କେବଳ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ଏ ବଥା ଦୋଳିବା ଅଧର ଅଂଶମାନେ ଅଠରଜ ଗୁଣା- କୁ ଚଳନ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଶକ୍ତି ରକ୍ଷାକର୍ମରେ ସେ ଅସ୍ତମ୍ଭରୁ ଦୋଳ ହଳସାଧନକର୍ମରେ ବୋଧିକ ନିତି ଦେଖନ୍ତୁ । କେବଳ ଲଙ୍ଗଳ କଟିଲ ଦେଇ ପୁନଃ ସମସ୍ତ ପଦ୍ମାର ରଖିଲେ ଫଳର ବା ପାଚେଣ୍ଡ ଲେଖ୍ୟ ଅର୍ଥ ଲଙ୍ଗ ପାଚର କାହି ଏବଂ ପ୍ରତି ଦର୍ଶି କରୁ ଲାଗୁ ସ୍ତମ୍ଭର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ସମୟରେ ପୁଣି ସମସ୍ତ ନୁହନ ପର ହୋଇଯିବ ।

ଫାଲ୍‌ଗୁଣ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶମୀ ପରାକ୍ରମରେ ପ୍ରବା ବୁଦ୍ଧିଦେଖଇ ଦୁଃଖ ଗାୟତ୍ରୀ ଉନ୍ନତାଉକମିଲ୍ ଭଲଭର ଏକ ସମାପେକ୍ଷରେ ବୁଦ୍ଧିବନ୍ଧନ ଭିନ୍ନ- ଭିନ୍ନାକ୍ରମ-ସମ୍ଭବୁ ଦେବା । ସମସ୍ତରେ ଲେଖି- ଅଛନ୍ତି ଯେ ବୁଦ୍ଧିବନ୍ଧନକୁ ଭଲେ ଆମ-ଜ୍ୟର ଅନୁଭବୁ ନ କର ବୁଦ୍ଧିଦେବାସମ୍ଭବରେ ସେଠା ଚଳକର୍ତ୍ତାପ ହୋଇଗସି ହସ୍ୟକୁ ଲେଖଇ କମାନ ସମେ ଭଲ ଦୋଳଥାନ୍ତା । ତାହା ଦୋଳଥ- ଲେ କେଶିବୁ ଲେକେ ହୋଇଗସି ଗୋଳମାଳ ନ କର ସମସ୍ତରେ ଭଲ ଥାନ୍ତେ । ମାତ୍ର ତାହା ନ ଦୋଳ ଉଚ୍ଚ ଦେଖ ଉଚ୍ଚଭାସାମାଜ୍ୟସଙ୍ଗେ ଚିତ୍ତିବା ପ୍ରଲେ ବୁଦ୍ଧିସମାଜେ ଗୋଳମାଳ ନ କର ଯେ ପୁଣି ବୋଧି ଲଂବକଟର ପ୍ରଭୁରୁ ଶ୍ରୀକାର କରକେ ଏମନ୍ତ ହରସା ଦେଉ ନାହି । ଲଂବକମାନେ ଦେ ସମୁଦାୟ ଦେଖ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅବଶେଷରେ ଅପଣାର ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ପ- ଣରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମସ୍ତ ଦେବେ ଏଥିରେ ସମେକ ନାହି ମାତ୍ର ତାହା ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ଟକା ଏକ ନରଖୋଶିବ ବ୍ୟସ୍ତ ଦେବ ଏଥିରେ ସମେକ ନାହି । ବୁଦ୍ଧିଦେଖ ଫୁଲ୍‌ସ ପ୍ରାୟ କହୁଛ ବନ୍ଧ୍ୟ ଅଟେ । ଅସ୍ତକରା ଭଃ- ଗଲ ଉତ୍ତରୁ ସେଠା ଲେଖଇ ଶାନ୍ତି କରବା କହୁ ସହଜ ତଥା ନୁହଇ । ଗୁଣା ଥିବନ ସି- ବାସନରେ ବୁଦ୍ଧି ବଳବତ୍ତର ଏବଂ ବସିବାର ଉତ୍ତମୁ ଦେଇ ଲଂବକ ଅଥବା ଉଚ୍ଚଭାସୁ ବଦର୍ଶିମେଣ୍ଡ ପୁଣି କରକେ ବୋଲିଥାଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ସେତେବଦ୍ଧ ଯାଏ ହୋଇଗସି ଲେକ

ବୁଦ୍ଧି ଦିବାସନରେ ଅଧିକ ଦୋଳ ନାହି ସେ ସମୟ ଲଂବକମାନେ ଅସ୍ତ ଶକ୍ତି ବନରେ ଦେଖି ପ୍ରାଚୀରେ ଅଧିକାର ବସ୍ତାର କରୁଥିବେ କେଳ ସେହି ପ୍ରକାର ଗୁଣା ଦୋଳ ରହୁଥି- ବେ । ଅଧିକନ୍ତୁ ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳ ସ୍ତମ୍ଭର ଗୋଟିଏ ବଳ ଦ୍ଵାରା ଲଂବକମାନେ ଚାଳଦେଖଇ ସାମା- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକାର ବସ୍ତାର କର ପାରିଣି ମାତ୍ର ତାହା ନ ଦୋଳ ବୁଦ୍ଧିଦେଖ ଉଚ୍ଚଭାସାମାଜ୍ୟ- ସମ୍ଭବୁ ଦେଲେ ତାହାକୁ ସନ୍ତୁ କରବା ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ସମୟ ଧନ ଏକ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ଦେବ । କର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ବୁଦ୍ଧିବାସୀ ଲେଖେ ଚିତ୍ତ- ଭ୍ୟସୁ ସତେକାରୁର ଶାସନ ଗୁଣା ଅଧ୍ୟ ଶ୍ରେ କୁଣ୍ଡେଲ ଭଲ ସଦୃଶୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଳ ନାହାନ୍ତି । ଏ ବଥା ଗୁଣକ ସେମନ୍ତ ସଧ୍ୟ ହେମନ୍ତ ସାଧ- ଗର୍ଭ ଅଟଇ । ମାତ୍ର ବୁଦ୍ଧିଦେଖର ଉଚ୍ଚଭାସାମାଜ୍ୟ- ସମ୍ଭବୁ ଦୋଳ ଯାଇଅଛି । ଏଥର ଦେଖା- ଯାଉ ଲଂବକମାନେ ସେଠାରେ କେତେ ସଶକ୍ତ ସଫଳ ଦେବେ ।

ଓଡ଼ିଶା-ଗଜକରଣ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସ ଦେବ ଏହି ମର୍ମରେ ବିଜ୍ଞାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି କ ଓଡ଼ିଶା ଗ- ଜକରଣରକ୍ତ ବନ୍ଧ୍ୟାଦ ବାଦଗବତ୍ତକା ଯେଉଁ ଦେପାରି ବା ମନାଜନମାନେ ଧାର ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ପାତ୍ରଣା ଅଦାୟ ବାବରୁ ଲାଲସ ଗଜକରଣ-ସୁପ୍ରସନ୍ନଙ୍କ ମହକୁମାରେ ବୁଦ୍ଧିଭ ଦେବ ନାହିଁ ବୋଲି ସନ ୧୮୩୭ ଥାଇ ଫେ- ରୁ ଏଣୁ ମାସ ତା ୨୭ ରୁକ୍ତ ବିଜ୍ଞାନଦ୍ଵାରା ସକ୍- ସାଧାରଣକ ଜଣାଇ ଦସ୍ୟାଦିଅଥୁଲ । ସ- ପ୍ରକାର ପାଉଅଛି କ ଦେପାରି ଓ ମହାଜନମାନେ ସେହି ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ଅସ୍ତ୍ରା ନ କର ସମୟରେ ଅପଣା ପାଉଗାର ଲାଲସ ଉଚ୍ଚ ମହକୁମାରେ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ ସମସ୍ତଙ୍କ ଜଣାଇଦିଅ- ଯାଉଅଛି ସେ ଏପ୍ରକାର ଲାଲସ ଅର୍ଥ ବୁଦ୍ଧିଭ ଦେବ ତାହି ଏକ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସାଦେବକ ବିକା ସମ୍ଭବରେ ଗଜକରଣ-ଗଜାମାନେ ସେ ହୋଇଗସି ପ୍ରକାର ଦେଖା କରୁଥିବେ ତାହା ଅଦାୟ- ପକ୍ଷରେ ସାଦେବ ପ୍ରସନ୍ନର ବୁଦ୍ଧି ଅଜ୍ଞା ଦେବେ ନାହିଁ କରଂ ହୋଇଗସିଥିଲେ ହୋଇଗସି ମହାଜନ ଅପରକୁ କଳକୁର ଭିତଥିଲେ ଗଜକରଣ ସୁରଣା ଉଦେଶରେ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସାଦେବ ଅବ- ଶ୍ୟକ ହେବେନା କଲେ ସେପ୍ରଲେ ବୁଦ୍ଧିଭେଷ କରପାରିବେ । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିଦେବନାରେ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ମେଟକାଫ ସାଦେବ ଏହିବିଷୟକ

ପ୍ରାଚୀନ ନିୟମ ପ୍ରକଳ କରବାକୁ ବୁଦ୍ଧିଭବନୁ ଦେଇ ଭିତ୍ତମ କରଅଛନ୍ତି । ଗଜକରଣ-ଗଜା ଓ ଲଂବକ ଗବର୍ଶିମେଣ୍ଡର ଧେରେ ଦେଖି ସକ୍ତ ରହୁଅଛି ବଦୃଶ୍ଚରେ ଏ ନିୟମଟି ପ୍ରକାରୁ ହୋଇ- ଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ରେବନଶା ସାଦେବକ ଅନଳ- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକା ପ୍ରଲିପାଳିତ ଦେଇଥିଲ । ବର୍ତ୍ତି ଉତ୍ତାରୁ ଯେଉଁ କମିଶ୍ଵରମାନେ ଦେଲେ ସେ- ମାନେ ଏ ନିୟମକୁ ଅବଦେନା କରବାକୁ ସତ୍ତ୍ଵାଗର ଓ ମହାଜନମାନେ ଉତ୍ତାଦିତ ଦେଲେ ଏକ ସୁଜାମାନେ ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥିଲେ ସୁକା ଦୁଷ୍ୟ କଣିଲେ ଏବଂ ବେତେକପ୍ରଲେ ରୁଗ ମଧ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଦେଲ । ଏହି ନିୟମଟି ପ୍ରକଳ ରହିଲେ ରୁଗଦାମାନେ ସାକ୍- ଧାନ ଦେବେ ସୁଭବଂ ଲଂବକମାନଙ୍କର ଲହ ବିନା ସତ ନାହିଁ । ନଗଦ ବାବରୁ- ପ୍ରତି ହୋଇଗସି ଅଟକ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରୟୋଜନ ଦର୍ଶିଲେ ହୋଇଗସି ଗୁଣାକୁ ରୁଗ କରବାକୁ ଅନୁଚ୍ଚ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସ ଦେବ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଯେତେ କାଳ ଏହି ନିୟମ ଥିଥିଲ ଦୋଳଥିଲ ସେହି ସମୟ- ମଧ୍ୟର ଦାରବାବ ସମରେ ହବ ଏ ସୁଭରୁରୁ ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଏଥିରେ ଗତ- ଗ୍ରସ୍ତ ଦେବାର ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ଅପଣା ଅବସ୍ଥା ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସ ଦେ- ବକ ଜଣାଇ ଗୋଟାଏ ବଲୋଦପ୍ର କର ନେଇ ପାରିଣି ଭବ୍ୟ କରୁ ସାଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ- ରିତ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି କଠିନ ଦେବେ ନାହିଁ । ଏଣୁ ସ ଦେବକ ଲଂବକ ବିଜ୍ଞାନ ଗର- ପ୍ରାଚୀରେ ଅପରକୁରୁଷେ ପ୍ରକାର ପାଉ- ଥିଲ ।

କଲିକତ ନୂତନ ନଗରର ଗଠିତ ଦୋଳ- ଅଛି । ତାହାର ବିବରଣ ଭଲଭିତ୍ତିରୁପ ଅଟଇ ଯଥା :-

ମାଲବର ମାଡେକୋର	ଗୁଆଳ ଓ ବନସ୍ତମ୍ଭ
ଅର୍ବ ଦେବଦସ	ଦେବେଶିଳ ସେତେକ୍ତର
ଅର୍ବ ଶ୍ରୀମରୁର	ଓଡ଼ିଶରେସିତ ସେତେକ୍ତର
ଅର୍ବ ସେର୍ବ	ସୁଦେବଶିଳୁ କ୍ଷେଟ ସେତେକ୍ତର
ମାଲବର ପଲକପ	ଦେଶୀୟ ଦେବେକ୍ତର
ଦେମର ବାମ୍ବର କରମମା	ସୁକା ସେତେକ୍ତର
ସର ଦେବର ଦାଉକେର	ନର୍ବ ସୁନମୁକ
ସର ଉ. ଚ. ଦାଉକୋଟ	କୋଶାଧର
ଲର୍ବ ଗପନ	ନୌବଦଗର ସେତେକ୍ତର
ଅର୍ବ ସେନସର	ପ୍ରତ ବାସିସିଲର ସେତେକ୍ତର

ଶ୍ରୀ ସନ ମୋରସ	କ	ସପ୍ତମ ପ୍ରଧାନ ସେକ୍ରେଟରୀ
ଶ୍ରୀ ପେ, ଚେମ୍ବରଲେନ୍	ଶ୍ରୀ	ଶ୍ରୀମତୀ ବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ମଗୋସ	ଶ୍ରୀ	ଶ୍ରୀମତୀ ସମିତିର ସଭ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ମୁର୍ଦ୍ଦସର ସେନ	ଏ	ଏକାମ୍ର ଲେଖକ
ମହାବଳୀ, ଡି. ଡି. ଡି. ଡି.	ସ	ସୁଧାକର ସେକ୍ରେଟରୀ
ଅର୍ଚ୍ଚ ସର୍ବଜିତ	ଅ	ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲେଖକ
ନାମକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର	ପୋ	ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ଲେଖକ
ଅର୍ଚ୍ଚ ମୋରସ	ପୁ	ପୁସ୍ତକାଳୟ ପ୍ରଧାନ ଲେଖକ
ସନ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା	ପି	ପିତାମହର ସଭ୍ୟ
ସନ ଲେଖକ	ପ୍ର	ପ୍ରଧାନ ଲେଖକ

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ସମସ୍ତ ଦୁଇ ଗତକାଳର ମୁକ୍ତଚିନ୍ତାକ ସାହେବ ମହା ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଚୈତ୍ତ୍ୱିକ କଳ୍ପ ଅନୁକୂଳ କର ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅଭିମତରେ ଯୋଗ୍ୟଲେଖକଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫାରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଲାଭକର୍ତ୍ତା— ଲାଭ୍ୟର ବକ୍ତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ କର ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଗତ ଉତ୍କଳର ମହିତ୍ୱ ବାଳକରେ ସେହି ଲିଖିତ କମ୍ପୁଟି ଅନୁମାନକ ମହା ହୋଇଥିଲେ ସେହି ମହାସୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ସଦ୍ୱ୍ୟକ୍ତ କର ଅଛନ୍ତି ଓ ଲିଖିତ ଲେଖକଙ୍କୁ ଅନୁମାନେ ପାଇବାରେ ସଫା ଅଥା କରୁଥିଲେ ତାହା ମନେ ରହି ଗଲ ଉପାଦ ଉକ୍ତ ମହାସୟା ସେ ମହିତ ସମାଜରେ ଅସନ ଗ୍ରହଣ କର ଅଛନ୍ତି ଏହା ସୁଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥାପନ । ସମସ୍ତକେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁମାନକ ସଫାରେ ଦୁଇକଥା କହିବ । ଅବଲମ୍ବ ଗୋଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳରେ ଯେ ପର ଟିକା ଟିକା ପତ୍ରପତ୍ର ଏଥିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହିତକ କେତେ କାଳ ରହିବେ ତାହା ବୋଲି ସାନ କ ସାଧୁଙ୍କୁ, ଯେକେ ସନ୍ତୋଷ ଚଳକଲୁସେ ସେଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ପାଇବେ ତେବେ ଉତ୍କଳର କହେ ଶିକ କୋହଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାରିମେଣ ଲାଭିବିବ ଏବଂ ପୁଣି ମୁଁ ସହ୍ୟ ନିବାରଣ ଦେବେ । ସେପରି ସଫଳେ ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନକର ବକ୍ତ୍ର ସତ ନାହିଁ ବରଂ ସେତେ ମୁକ୍ତକ ନିବାରଣରେ ଲାଭମୋହନ ବର୍ତ୍ତ ପ୍ରଭୃତ ଅସୁବେଶୀୟ କେହି ସହ୍ୟ ହୋଇପାରିବ କେବେ ଅନୁମାନକର ଲାଭର ଉପା ସତ ନାହିଁ ବୋଲିବାର ଉପାୟ ଏହି କ ଉତ୍କଳର ମଧ୍ୟ ଦାୟ ଉପାସ ରହି ଅନୁମାନକର ସେତେ ଅସଫଳ କରଗଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ବ୍ୟୟ ବିସ୍ତାର ଏକ ଲଳତମ ଟାକୁ ଲାଭକ ଉତ୍କଳ ଅଛି ଅଥଚ ତ ଦେବ ଏକ ମୁକ୍ତ ମହିତକ ସେ ସେଥିରୁ ଅନୁମାନକ

ଉତ୍କଳ ବିରତେ ଉତ୍କଳ ସୁଦା ସମ୍ପାଦନା ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକ ସାର ।

ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ଅଲଗ ସଂପାଦନା କରୁଥିଲେ ପାଣ୍ଡୁରସି ବ୍ୟାପୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଇ ଅଛି ଉତ୍କଳ ସାର ମଧ୍ୟ ଏହିକ ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ମାନେ ଶ୍ରୀମାତାଜ୍ୟୋତିଷ ଅଧୀନ ଥାଇ କେଉଁଠାରେ କେତେ ଜଣ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ରହିବେ ଏକ ସେମାନେ କେତେ ଲେଖାଏଁ ବେତନ ପାଇବେ ଏହାସବୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବେତନ ସଫାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକ ମଧ୍ୟରୁ କାହା ଉପରେ କେତେ ଟାକୁ ବସିବ ଉତ୍କଳ କଲୋକସ୍ତ୍ର କରବେ । ସେମାନେ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ମନୋମାତ କରପାଇବେ ମାତ୍ର ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ମୁକ୍ତର ଓ କରପାସୁ କରବାର ଅଧିକାର ସୁଲଭ ସୁପ୍ରଗୁଣକ ଦୂରରେ ରହିବ । ପଞ୍ଚାବଳମାନେ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ଦଗ୍ଧ ସୁଦା ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚାବଳମାନେ ସେହି ଟାକୁ କଲୋକସ୍ତ୍ର କରବେବେ ବେତନଲେଖା ରହିଲେଦାରକଦ୍ୱାରା ତାହା ଅଦାୟ ଦେବ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାଳମାନେ ମାତ୍ରଜ୍ୟୋତିଷ ଅଧୀନରେ ରହିବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୨୫ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ ଲେଖାଏଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାର ରହିବେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାରମାନେ ପୁଲସ୍ୟାଧୀନର ଲାଭପ୍ରାପ୍ତି କର୍ମଗୁଣକ ସଫାରେ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁମାନଙ୍କୁ ବେତନ ଦେବେ । ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମୟରେ ପୁଲସ୍ୟର ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ । ଜନ୍ମ ସୁନ୍ଦର ରେକର୍ଡସ୍ତ୍ର ପଞ୍ଚାବଳମାନେ ଉତ୍କଳେ ଏକ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ ଉତ୍କଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପରେ ଥରେ ପୁଲସ୍ୟରେ ଅର୍ପଣ କରବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାର ଏଲକରେ ତ୍ରଣେ ସରଦାର ରହିବ । ସରଦାର ଅପଣା ଏଲକାରେ ତସ୍ତ କର ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁର ଦାର୍ଯ୍ୟ ବେତନ ଏକ ପୁଲସ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକ ଦେବ । ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁର ବେତନ ମାସକୁ ଟ ୨୯ ନା ସରଦାରର ବେତନ ମାସକୁ ଟ ୮୯ ନା ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଦାରର ବେତନ ମାସକୁ ଟ ୮୯ ନା ଲେଖାଏଁ ଦେବ ଏସମସ୍ତକର ଦେବେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକ ଦେବାକୁ ଦେବ । ଏବଂ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଦରସଂଖ୍ୟା ସଫାଲେଖାଏଁ ଅନୁମାନ କଲେ ଗ୍ରୀଷ୍ମରେ ମାସକୁ ଟ ୨୯୮ ଅଥବା ବର୍ଷକୁ

ଟ ୨୯୮ ଟାକୁ ଦେଲେ ସଂପାଦକ ଦେବ । ଏହି ଅନୁମାନେ ଅଧିକ ଲୋଭ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଇଅଛି ଯେ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁମାନେ ଲାଭକ ବେତନ ବଦଳରେ ଜାଗିର ଜମି ଲେଖକର ପରିକେ ନାହିଁ । କେଉଁଠାରେ ସେତେ ଜାଗିର ଅଛି ସେସବୁର ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ ଜମିଦାରଦ୍ୱାରା ଉପକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ସେହି ଟିକା ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁରେ ଜମା ଦେବ କେଉଁ ଗ୍ରୀଷ୍ମକୁ ଦେବେ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ କର ଦେବ ଯେତେ ଉତ୍କଳରୁ ଜାଗିରଜମିର ଖରଣା କହାଯାଇ ଅଧିକ ସେତେ ପ୍ରୟୋଗକ ଦେବ କେତେ ଟିକା ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକ ଉପରେ କଲୋକସ୍ତ୍ର ଦେବ । ସୁଦ୍ଧା ସେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମରେ ଜାଗିର ଜମି ସୁଦ୍ଧା ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁ କର୍ତ୍ତାମାନ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁର ଦେଇ କାହାକୁ ସେମାନେ ସୁଦା ଏକିକ କର୍ତ୍ତା ଦେବେ ମାତ୍ର ଅଲଗପ୍ରସ୍ତୁତକାରଣ କହି ଅଛନ୍ତି ଏହା ସମ୍ପର୍କ ସବୁଠାରେ ଲାଭକ ଅନୁମାନକ ଦେବ ଓ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁରୁ ଲାଭକର୍ତ୍ତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ । ଅଲକର୍ତ୍ତା ସାଧା ଉତ୍କଳ କରୁ ଅନୁମାନକ ବେତନରେ ଏକକଗ୍ରୀରେ ପଞ୍ଚାବଳମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକ ଉପରେ ଅଧିକା ଟାକୁ ବସିବତା ଉପ ଅଧିକ ଉତ୍କଳ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ସର ଦେଶ୍ୟ ଶ୍ରୀମସକ ଅଧିକାରୀର ଦେବେ ଟ ୧୮୭ ପତ୍ରପତ୍ର ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏହି କର୍ତ୍ତା ଉତ୍କଳ ସମ୍ପାଦକ ନିଶ୍ଚିତ୍ର ଚୈତ୍ତ୍ୱିକାଂଶୁମାନେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁଲ ଏକିକ ସେମାନଙ୍କର ଦାମନ ଦେବେ । ଏଥିରେ ସେ ସେମାନଙ୍କର ଦେବେ ସୁଦା ଦେବ ଅନାୟାସରେ ଜଣାଯାଉ ଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏକଦିନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପାତ୍ର ଉତ୍କଳ ସାପ୍ତାହିକ ସାପ୍ତାହିକ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ଦେଲେ । ଅନୁମାନକ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସାହେବ ତେ ପତ୍ରିକାରେ ଉତ୍କଳ-ଚୈତ୍ତ୍ୱିକର ସମ୍ପର୍କ ମନୋମାତାମାନ ଗ୍ରୀଷ୍ମ କରବାକୁ ସାଧକରୁ । ଅଧିକ ପତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିକାଂଶୁ ତାହା ପାଇଲେ ସୁଦା ପତ୍ର ଅଧିକ ଚୈତ୍ତ୍ୱିକ ଅଧିକ ଦୋଳ ଟିକା ଏବଂ ଉତ୍କଳ ସାପ୍ତାହିକ ସେ ଉପରେ ଲାଭ ଦେବ । ଅଧିକା ଲୋଭ୍ୟର ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟକ୍ରମରେ ସମ୍ପର୍କ ଉପାସ ପତ୍ରା ପୁସ୍ତକ ଦେବ । ପତ୍ରିକାମାନେ ଦେବେ ଏ ୧୦ ଟା ସମ୍ପର୍କରେ ଦେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ଟିକା ଦେବେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବ

ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦେବେ ପୂଜା କରୁ ବୃଦ୍ଧି-କରେ
 ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦକୁ ଉତ୍କଳୀୟ ଗୋଳ କମାଦାଣ୍ଡର
 ଦଳଦଳ ଭେଦ କରୁଥିଲେ ସୁଖର ବସ୍ୟ ।
 ଭାବର ସୁନ୍ଦରରେ ଅଭାବ କଲେ । ପ୍ରଦେଶ
 କର ଉତ୍କଳଦେବ ନିକଟରେ ସେ ଏହି ପିତ୍ର
 ଦୋମ ଏକ ଦେଶରେ ଥିବ, ଘଟ, କୈଳେଦ୍ୟ ଓ
 ଅଭଗ ପ୍ରଭୃତି ଶକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ଏକ ନିଜେ
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡକଲ୍ୟାଣର ସମସ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବରଦାରେ
 ପୁଣି କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗୋମାସରେ ଗୋଦେବତା
 (ଠାକୁରାଣୀ) କି ନିକଟରେ ସରକାରୀ କର୍ମ-
 ଥରେ ତାହା ଗରବପ୍ରାପ୍ତରେ ଦେଖ ଦେଲେ ।
 ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ଦେବ ପିତ୍ର ଦୋମ ଓ ଭଦ୍ର-
 ଯାତ୍ରା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡକଲ୍ୟାଣ ଦୋ-ଧୁଳ । ଏହି
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭବାଲ ଦେବେଶ ଧନ କରନ୍ତି ?
 ଧର୍ମ ବସ୍ୟରେ ଏପରି ଅନୁକୃତି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ
 ସେ ଅସୌକ୍ଷ୍ମିକ କଥାରେ ବସ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ
 ଭାବାର ରୁଚି ଶୁଦ୍ଧ ମାଟିର । ଅଧିକାଂଶ-
 ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତିରତା କର ବଳ କର
 କର୍ମସାଧ୍ୟ ଉପାଧି କର ଦେବିମାନଙ୍କ
 ବଚନର କରନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ମାଲକର ସ୍ତବ
 ସମ୍ଭାଷଣେ ପ୍ରାପ୍ତି କରୁଥିଲେ । ସେଥିରେ ପ୍ରତି
 ମାସ ୫୦ ନା ଦେବାକୁ ହୁଏ । ମହାବ ପ୍ରା-
 ଦୀର୍ଘା ସଦେବ କେବେ ପୈତୃକାଦେବ କରୁଣା
 କର କୌଣସିପ୍ରକାର 'ସୁଧାକର' କର ବ,
 ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅଭାବିତା ସେମାନେ ସୁଧ-
 କରୁଥିଲେ ଅନୁକ କଥା କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ
 ସଦାକାଳ ଦୋଷାଦେବ ନାହିଁ । ଅବଶେଷ
 କେ ଉତ୍କଳରେ ସାବ ଧନରେ 'ସମନ୍ତ' ହିନ୍ଦୁ-
 ନିକରାଣୀ ହବାର ଜାଣି ଧର୍ମର ଦୋଷାଦ
 ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଧରେ ପଡ଼ିଲେ ବାଳ କଟା-
 ଦେ, ତଦାଈ ଶୋଭା ମାଡ଼ିଦେ (ବ ସଦାକା)
 ଅବଏବ ଧର୍ମାଧ୍ୟ ଦେବ ଭଦ୍ରାତ କରୁ ସୁଧ
 ଉତ୍କଳ ଦେବାକୁ ସଦାକା ଦେଲେ । ମଧ୍ୟ
 ଅଧିକାଂଶ ସୁଖର ବସ୍ୟ ସେ 'ସାମନ୍ତ' ମହାବସ୍ୟ
 ସେମାନଙ୍କୁ ସଦାକା ପ୍ରାପ୍ତି ଦେଖଇ ପ୍ରାପ୍ତି
 କଲେ । ମଧ୍ୟ ବସ୍ୟ ଦଳ ନ ଶେଷ କର ।
 ଦେ ଶାଣି ଦେବେବେଳେ କି ଧନର ବାଦର
 କରଦେ-ଧାଦା ବା ଦେଶାରେ ? ଏହି
 ଦେହରୁ ସମସ୍ତ 'ସାମନ୍ତ' ମହାବସ୍ୟଙ୍କୁ ଅନୁର
 ବସ୍ୟେଶ ଅନୁସେଧ ସେ ବସ-ପ୍ରାପ୍ତିର ମଧ୍ୟ-
 ମନା, ସାମନ୍ତର ବାହୁସଦାସ ପ୍ରାପ୍ତିର ବିଦେଶ-
 ଶିଳ କଥାରେ କରୁ ଅଧିକାର କରୁଥିବା
 ଧନର ବସ୍ୟାସ୍ୟ ଦେଶର ଏକ ନିକର

ମନ୍ତ୍ରମ ନିଧାନ କର । ତାହା ଦେଲେ ଭାବର
 ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ ବୃଥା ବେଲ ଅପେ
 କରନ୍ତି ଭବା ।

ଉପଶ୍ରବ ଦେବଦ
 ଶ-
 ଉତ୍କଳ ଦେଶପ୍ରତିଷ୍ଠା ।
 ଶ. ୧ ପଦ
 (ପ୍ରବଚ)

ଉତ୍କଳ ପ୍ରବଚ ଉପାଦ-ଦେଲକୋଳ
 ପ୍ରତିର । ଦେଶକଳେ ନଦେମନାଦ-ସଦାସୁକ
 ରୁଚିର । ୧। ପ୍ରବଚର କୁତୁମ ମା-କ-ଦେବାର
 ମଣିକାର । କୁତୁମାରକ ସୁଖମନେ
 ଭାବର । ୨। ଯାମିତ କର ଯାମିତେ ଦେବେ
 ତାଦେ ଦେଲେ । ପ୍ରାପ୍ତିରେ କ୍ରମା କର-
 ଶେ-ମନେ ଦି ମନ କୋଲେ । ୩। ପ୍ରବଚ
 ପ୍ରାପ୍ତିରେ ମନ ମନରଗିର । ପ୍ରବଚ
 ମନିଲେ ଦେଶ-ଦେବ ପ୍ରାପ୍ତି ପରି । ୪। ଗାଳ
 ବୋଲଦେଲେ କରଲେ-କରମର ଦେବ ।
 ଅନୁ ଅନୁରେ କରଲେ-ଅନୁରେ ଚାନ୍ତି ।
 ୫। ଧର୍ମଦେ କୋଳେସ୍ୟ ସଦା-ପ୍ରତିମର
 ଦୋଲର । ଦର ଜାଳକର କରଲେ-ଉପାଦ-
 କର ସୁଖ । ୬। ପ୍ରାପ୍ତି-ନାସ କରପ୍ରାପ୍ତି-
 ରୁଲେ କ୍ରମେ କ ଦେ । କାରୁଣୀ ସେବାରେ
 ଦ୍ୟ-ସୁଦ-କରୁଁ ଦୋଲେ ପରା । ୭। କରତ
 କମଳ ସୁଖ-ସଦ ବଦନା ବାର । ତାମିନକ
 ମନ କମଳ-ସୁଖ କମ କ ପ୍ରା । ୮। ମନ-
 ବଦନକୁ କରଲେ-ଅଧିକାର କାମିନୀ । କର-
 ସେ କୁପଣ ବଦନ କରମ୍ୟକୁ ନ ଜାଣି । ୯।
 ଅନୁମାନ କରଲେଲେ ନୋଡ଼ି ଅଗ୍ରେ
 ପରୁଣ । ଉମ ପ୍ରବଚର ଦନାଧ କଲେ କ୍ରମେ
 ଦୋଲର । ୧୦। କ୍ରମେରୁ ମନୁ ରଥାଜୀ
 କରପର ସଙ୍ଗେ । କ୍ରମେସଦାସରେ ନି-
 ଠନ-ନିର ଅନେଲେ । ୧୧। କରଲେ
 ଅସ୍ୟ ଦେଲେ-ଧର୍ମ ଦେଶି କରଲେ । କ୍ର-
 ପ୍ରବ ପରକାପିର ଅକ୍ଷେ ରହ କରଲେ । ୧୨।
 ଏହି କଲେ ସଦା କୋହ-ବର୍ଣ୍ଣ ବସିଲ
 ଦର । ଅନୁକୃତି ପ୍ରାପ୍ତି-ପ୍ରାପ୍ତି ମେ-ପ୍ର
 ରମ । ୧୩। କ୍ରମେ କମେ ଦେଲେ-କ୍ରମ
 କରମର । ପ୍ରାପ୍ତି ନାସ ଅବା ଦେଲେ-ବେଶ-
 ଅକ୍ର କରଲେ । ୧୪। ବାବଦ ମନେ ବଦକୁ
 ଦୁରାଧି-ର ଧର । କ୍ରମେ ସଦାକା ପ୍ରାପ୍ତି
 ଦୋର ଅକ୍ର କାହାର । ୧୫। ପ୍ରାପ୍ତି
 ପ୍ରାପ୍ତିରେ ବଦନ ଶାଣି ଯାଦ ବଦନ । ୧୬।

ସଦା ଦେହ ଦୁରା କରଲେ ଅଧିକ । ୧୭।
 ଦେବା ଭାଗ ବସି କାବର କ୍ରମ ପ୍ରବଚର ।
 ପରାଲେ ବଦା ବଦାକୁ ଦେଶ ଦେଲେ ।
 ୧୮। ନାକର ସୁଦ ସକ୍ର-ପର କ୍ରମେ
 ଦୁର । ପରଲେ କ କ୍ରମେ-ସମ କରଲେ
 ଧର । ୧୯। ମନପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରବଚେ ବଦ
 ସୁକ୍ର କୁମ । କ୍ରମେକର କଲେ ଅଧିକ-
 ବାମା ବଦନ । ୨୦। କ୍ରମେକର ପ୍ରାପ୍ତି କର
 ପ୍ରାପ୍ତିକରମ-ର । ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୋମ
 ଅକ୍ଷେର ବଦନକର ଦେଲେ । ୨୧।
 ପ୍ରବଚି କମେ କ୍ରମେ-କେତ ପ୍ରାପ୍ତି କଲେ ।
 ଦେ ସଦା କାର୍ଯ୍ୟରେ କର-ଅଧିକ-
 କରଲେ । ୨୨। ପ୍ରାପ୍ତିର କୌଣସି ଏକ
 ଦୋ-ଅକ୍ର କର । ସୁଖର କର ଦେ ସୁଦ
 ପ୍ରବଚେ ଦେବ ପ୍ରବଚ । ୨୩।

୨୩୮୭ { ପ୍ରମଦ ପ୍ରମଦାଧିକ
 ଶା କରମାଣି ମନ-ପ୍ରାପ୍ତି କୌଣସି
 ପ୍ରାପ୍ତି । { ପ୍ରାପ୍ତି-କରକ୍ରମାଧିକ-ପ୍ରାପ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି

ମନପ୍ରାପ୍ତି ।

କାରୁ ମନପ୍ରାପ୍ତି ପରକାର କ୍ରମ-ପ୍ରାପ୍ତି ବଦାକା	୫୫୯
କ୍ରମେକର କରମାଣି	୫୫୯
କ୍ରମେକର କରମାଣି	୫୫୯
କାରୁ ମନପ୍ରାପ୍ତି ପରକାର କ୍ରମ-ପ୍ରାପ୍ତି	୫୫୯
କ୍ରମେକର କରମାଣି ପ୍ରାପ୍ତି	୫୫୯

ବିଶ୍ଳେଷଣ ।

ମେହରୋଗ ।

ଏକଦେଶରେ ସେତଦେଶର ସର୍ଥାଣି ଉପସ
 ମାନକର ଦେଶରେ ଅକ୍ରମର ଦୋର ସୁଧପର
 ନାକାପ୍ରାପ୍ତିରେ ପ୍ରମୁଦ ଦୋର ଅକ୍ର । ଏହାଦ୍ୱାରା
 କ୍ରମେ ସେମ ଏକ କରଲେ ଅନୁକୃତିର କର
 ଅକ୍ରମି ଦୁରକରା ବସିପ୍ରାପ୍ତିର କରାଦ ଏକ-
 ପ୍ରାପ୍ତିର ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଦୁର । ଅକ୍ର ପ୍ରମୁ-
 ଶା କରମରୁ କରଲେ ପ୍ରାପ୍ତି ଉପସ
 ସେବା କରବାକୁ ପ୍ରବଚ । ଉପସ ସେମନ୍ତ
 ସୁଖର ଦେମନ୍ତ ସୁଖାକୁ ଅକ୍ର । ଏହାଦେ
 ପ୍ରାପ୍ତିଦ୍ୱାରା ଏହିର ସୁଖ ଦୁରା ପ୍ରାପ୍ତି ।
 କରକ୍ରମି-କରମାଣିର ପ୍ରାପ୍ତିକରମରେ କର
 ଦେଲେ । ମନେ ପ୍ରବଚର ପ୍ରାପ୍ତି କ୍ରମ
 ତାକରେ ପ୍ରାପ୍ତିକର ଦେଲେ ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରମୁଦ
 ବଦା କ୍ରମ ଓ ତାକମହାପ୍ରାପ୍ତି କ୍ରମ ଅଧିକା
 କରଲେ ।

ଉତ୍କଳ ପାତକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୨୧୨

୧୮୫୩

ତା ୨୦ ରବି ମାସେ ପିତୃବି ସପ୍ତ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମୁ। ପାଲ୍ଲୀ ୧୯୯ ୧୨୩ ୧୨୧୦ ସାରି ଶ୍ରୀକାନ୍ତ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷମୂଲ୍ୟ
କାର୍ତ୍ତିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଭାବମାସ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ଅମ୍ଭେମାନେ ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିଲୁ ଓ ପରସ୍ପର-ରାଜ୍ୟରେ ଅଣ୍ଡାଦି ଦେଇଥିବା ଛୋଟ ଲୋକେ ବଳକ୍ରମାଦି ନିଜସ୍ୱତ୍ୱ ସେଇପୁନର୍ବୁ ପରସ୍ପର ଅନୁପତ୍ତ କ୍ରମେ ଯାହା କରୁଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭାବି ଅସିଦ୍ଧତା ଯେ ସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ହାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତା ସେଠାରୁ ପଶ୍ଚିମଦେଶକୁ ଲେଉଟି ଅସିଦ୍ଧତାକୁ । କୁମାରଙ୍କ ଯାତା ଦେଠାରୁ ବଦଳି ଯିବାର କିଛି ନାହିଁ କିମ୍ବା କିଛି ନାହିଁ ଲୋକେ ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ପରସ୍ପର-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯାତା ଅପଣା ମତ ପରବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ଯାହା ଦେଉ ଅପାତକ ପ୍ରକୃତେଷ ଗୋଟାଏ ଗୋଳମାଳକୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲ ।

ଲଦୋରଠାରୁ ସମ୍ଭାବ ନିଜର ସେ କୋ-ଲକ୍ଷ୍ୟକାର ନାମକ ଜଣେ ଜାତମାନେ ଅବଧି ପ୍ରସନ୍ନକାର ଅନ୍ତେ ଉତ୍କଳରେ ଗୋଳ-ମାଳ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରୁବା ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚାବ ଅନ୍ତେ ଘୋର ସତ୍ତା ଲାଗିଅଛି । ପଞ୍ଚାବର ଲେଖନେଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମନୋଦୟକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେ କେବେ ଏ ଗୋ-ଲମାଳ ଅପୋଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇପାଏ ତାହା ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଦେବ । ମାତ୍ର ପେଷକ-ଲର କମିଶ୍ନର ଓ ହେଲିକପଲଗର ମେକସ୍-ଗର ସାହେବମାନେ ସ୍ୱଳ ସମ୍ଭାର ସମକ୍ଷ । ଫଳ ଯାହା ଦେଉ କର୍ତ୍ତମାଳ ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦ ଏକଟିର ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ବସ୍ତୁ

କୁଏ ଯେ ଏହି ସୈନ-ଦ୍ୱାର କ୍ରୋଡ଼ମାନେ ସ ୨ ପ୍ରାଦ ମଧ୍ୟରେ ଯାହିଲ ହୋଇଯିବେ ।

କର୍ତ୍ତାପୁ ବାବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସନ ୧୮୮୩-୮୪ ସାଲର ବାର୍ଷିକ ବଜ୍ରପତା ବାହାରଅଛି ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଏକଖଣ୍ଡ ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଇଥିବାର କୁବଜ୍ରପା ସହଜ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ଏ ବଜ୍ରପତା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷ ପରି ଖଣ୍ଡିଏ ଦୁବତ୍ତ ସୁସ୍ୱକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଥିର ସକଳ ବସ୍ତୁ ଅବଗତ ଦେବା ତାଳ ସାଧ୍ୟତା ଅମ୍ଭେମାନେ ଚାହୁଁଛୁ କୋଇ ଦେବନ ଅପଣା ତଥା ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲୁ ଯେ ଦେଖାଯି ସବାଦେଶି ପ୍ରତି ମାନବର ଶ୍ରେଣି ଲକ୍ଷ ସାହେବକ ମନ ଉତ୍କଳ ଯାଇଅଛି । ମାନବର ବଡ଼ ଦୁଃଖ କର କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ କେବେକ ଦେଶୀୟ ପତ୍ତରେ ସାନ୍ତୁରାଷା ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ବଦଳମର ଅଭାବ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଦେଶୀ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସବାଦପ୍ରସନ୍ନକ ବଜ୍ରପତା ଉପରେ ପ୍ରକାଶିତ ସବାଦପ୍ରମାନ-କରୁ ଉଲ ଅଟଇ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ଦେଶୀୟା ବଥା ମାଜ୍ୟବରକ ମନକୁ ଦୋଳିଥିବ । ବଜ୍ର-ଲ ଉତ୍କଳରେ ସେ ଅବସ୍ଥା ଗତ ହୋଇଅଛି । ମୁଲ ତଥା ମାନବରକ ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶବାସିମାନେ ସମୁଦ୍ଧ ନାହନ୍ତି

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସବାଦପ୍ରସନ୍ନକ ଉପରେ ସେ ସମୁଦ୍ଧ ଦେବାର ଅପା ବସ୍ତୁର ନ ପାରେ ।

- ପାଇଁମେଣ୍ଟର ମତ୍ତ ଦଳରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କ-ଲିମାନେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଭର୍ତ୍ତମାନବରେ ନିସ୍ତୁର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
- ଅର୍ଦ୍ଧ ଅପ ଅବର୍ତ୍ତନ—ଅପୂର୍ଣ୍ଣର ଲକ୍ଷ ଲେଖନେଷ ।
- ଚାର୍ତ୍ତକର ବର୍ତ୍ତନ—ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର ଜନ-ରେଲ ।
- ଅର୍ଦ୍ଧ ମୋର୍ଲ—ବାଇବନିଶ୍ଚା ଲକ୍ଷକାର ଉପ କମିଶ୍ନର ।
- ସର ଲିୟୁକମ୍ପ୍ରେମେଣ୍ଟର—ଶିକ୍ଷାକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହକାଶ ସମ୍ଭବତ ।
- ଦୋନେଷ ଜେଡ—ସଲିଟିର ଜନରେଲ ।
- ପ୍ରୋପେସର ଜେମ୍ସ ବ୍ରୁକସ—ବୈଦେଶି-କ ଅଗ୍ରର ସେକ୍ରେଟରୀ ।
- ଜନକେୟୁ ର ବାଫୋର—ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରର ଲକ୍ଷ ଅତଦୋକେଟ ।
- ଦେନେର ଦର୍ତ୍ତଲିପାଉଲର—ଅପୂର୍ଣ୍ଣ-ସମ୍ଭାଷ୍ଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ।
- ଜନ ଟମଲିକସକହୁବାର୍ଟ—କୌ ବରଗର ସେକ୍ରେଟରୀ ।
- ଦେ, ସିଟଲକର୍ଥ—ଉତ୍କଳବର୍ଷର ଅଗ୍ରର ସେକ୍ରେଟରୀ ।
- ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ

ଅନେକ ଲୋକେ ଜଣେ ୩୩-ଅଗ୍ରଣି ।
ଲେଖିବା ଅନାୟତ୍ତ ।

ପ୍ରଚଳନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶା ୧୩୩
ସବୁ କିଛି ସେହିପରିକି ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର
କା ଦେବ ସେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଭେଦ ଏକ
କରୁଥିଲେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କିମ୍ପାମାନଙ୍କରେ
ସେହିମାନେ ଯେତେ ଲୋକ ତେଣୁ ତେଣୁ
ସେହିମାନେ ସେତେ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଓ ଭେଦ
ରହିବ କରବେ । ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ଏହି ଲୋକଙ୍କ
ସୋମାଦି ଲୋକଙ୍କରେ ଭେଦଭେଦ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପ୍ରକାର କର ସମସ୍ତ ଲୋକ ତାହା । ଲୋକଙ୍କ
ପ୍ରକାର କର ଅଗ୍ରଣି । ଅଧାମି ମାର୍ଗ-ମାର ଶା ୧
ଶିକ୍ଷା ନିଶ୍ଚୟ ସେଥିରୁ ଭେଦ ଦୋଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ନୁହଇ ଧର୍ମ ଦେବ । କାରଣ ସେ କହୁ
କାର ସ୍ୱଭାବ ଭିନ୍ନ ଭାବଣ କା ପରି ପୁଣ୍ୟ
ସର୍ବମି ମହତ୍ତ୍ୱ ଲୋକମାନଙ୍କ । ନିୟମାବଳୀ
ସାର ମର୍ତ୍ତ୍ତ ଏହି କି ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରକାର ଓ ଭେଦ-
ଭାବଣ ଅର୍ଥରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ
ମେତ୍ରୀଙ୍କ ସୁନମାବଳୀରେ କିପରି ଶିକ୍ଷା
କିତ୍ତ । ଏମାନେ ଭୃତ୍ତିରେ ଏକ ଭୃତ୍ତି ଯା
କର ପଦସା ଦେବ ଏକ ଦେବତାରେ
ଉଦ୍ଵୀଗି ଦେବ ସାହିତ୍ୟରେ ପାଇଲେ କୋଣ-
ପ୍ରକାର ନିର ପାରିବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମେତ୍ରୀଙ୍କ
ସୁନ ମଧ୍ୟରେ କଟକ-—ପେଡ଼ିକଲି—ସୁ ନରେ
କୋଷିକ ଶିକ୍ଷା ପିତାଙ୍କ ପ୍ରକାର ଦୋଳ ଅଗ୍ର
ସୁନରେ ପ୍ରକାର କରଣ ଦେଲେ ଯା
ଅର୍ଦ୍ଧେ ୫ ୧୦ ଦା ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଦେବପୁତ୍ରା ବରଦେବପୁତ୍ରଙ୍କ ମଠର ମଦଳ
ମଣ୍ଡପିକାରୁ ଭକ୍ତ ମଠର ଦ୍ଵାରା ଧାରଣ କରଣା
ଦେହ ମଠରେ ଶୁଦ୍ଧ କରଣେ ବୈଷୟ ରକ୍ଷା-
ମଦଳ ଦାସକ ମଦଳ କିମ୍ପା କର ଅଗ୍ରଣି ।
ମୁକ ଦେଲି କରଣେ ତେଲ ନାମରେ ଉତ୍କଳ-
ବରଦାସ ହୁଲେ ମନ କାହାଙ୍କର ସେମାନ-
ଦାରେ କରଣି ସନ୍ତୁକ ନ ଦେବାକୁ କାହାଙ୍କର
ଦେବାଦ ଦେଲ କର । ରକ୍ଷାମାନଙ୍କ ଦାସ-
କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଦେବାଦଦାର ଲୋକମାନେ
ସନ୍ତୁକ ଅଗ୍ରଣି । ଅନେକମାନେ ଶୁଣି ଅନେକ
ଦେବ ଯେ ଏ ମଠର ଅଗ୍ରଣି-ଦଳ କର
ଅର୍ଦ୍ଧେ ମଠର ଭଦ୍ରକରେ ଜଗତ ୫୧୭୦୦୦
ଏକ ପ୍ରାୟ ସୁଦୃଢ଼ ବଜାର ଶକାର୍ଥୀକ ଜଗା

ଅଗ୍ର । ଅନେକମାନେ ଯଦା କରୁ କ କମଣି
ସୁଦୃଢ଼ ଦେଲ ମଠର ଉପରେ ଏ ଶକ୍ତା
ଦୟା କରଣେ ଏକ ସେ ପ୍ରକାର ମଠର
ଯେତେକ ସବୁ ସ୍ଵପ୍ନ ସେ ପ୍ରକାର ଏହି ମଠରେ
ନେଟବ ସମ୍ପଦ ତେଲ ବସାଇ ଉକ୍ତ ଦେବା-
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ସୁଦୃଢ଼ ଦେଲେ ବଡ଼ ଉଦ୍ଵୀଗ
ଦେବ । ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ଶିକ୍ଷା କରଣ ଉତ୍କଳ
ସୁଦୃଢ଼ । ଉତ୍କଳ ଧର୍ମରେ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଵୀଗ
କାଟ ନାହିଁ ଏକ କରଣୀକା । ସଦାନ୍ତର
ନେଟବ ଅଗ୍ର ଅଗ୍ର । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକାନ୍ତରେ
ଯାହା କରୁ ଦେବ ଉକ୍ତା ସେ ମଠର ଉତ୍କଳ
ଦେବ ଏ ଦେବରେ ମାନବ କହ । ସମ
ମଠର କର ଅଗ୍ରାଦେଶି ଅନେକମାନେ ଦମ୍ପି-
ଶାହି ଧର୍ମାତ୍ମକ ଦେଉଅଗ୍ର ଏକ କରଣା
କରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଠର କିମ୍ପାମାନେ ଏହି
କମ୍ପାନି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅର୍ଦ୍ଧେ ସୁଦୃଢ଼ ଦେଲ ଅଗ୍ର-
ଶାହି ଉତ୍କଳଧାରଣର ଏହିପରି ଫଳ ଦେଖା-
ଦେବ ।

ମାତାମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳକ ମଦୋଦୟ ଉତ୍କଳ-
ମାତା-ଶା ୧୩୩ ଅଗ୍ରଣି ସମର୍ପଣେ ରକ୍ଷା-
ପାରେ ପ୍ରକାର । ଉତ୍କଳକା ସମର୍ପଣେ
ଦୟାକର କୋ ୩୫ ଶା ରକ୍ଷା-ଧର୍ମ ଦେଲ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷୀ ଦମ୍ପିଶାହି ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ପଡ଼
ପାଠ କଲେ । ବଡ଼ଲକ୍ଷ ବାହାନ୍ତକ ସମ୍ପାନ୍ନ ଧ-
କର ଦତ୍ତବାଳପୁତ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ ଉଦ୍ଵୀ-
ପ୍ରକାର କଲେ ଏକ ସମସ୍ତକୁ ରୁଧିଲ ଦେଲେ
ସେ ଉଦ୍ଵୀଗ ଉତ୍କଳରେ ଦର୍ଶନ କର ସ୍ଵର୍ଗ
ସବୁ କଥା ନ ଦୁଇକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ପ୍ରକାର
କର ଉତ୍କଳକେ କରଣେ ଶେ କର
ଖରଣେ ନାହିଁ । ରକ୍ଷାପାତ୍ର ଉତ୍କଳକ ବାହା-
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା କର ମନଲୋପରେ ଶା ୧୨ ରକ୍ଷ
ଦେଲ ଦୁଇପଦର ରକ୍ଷା ପ୍ରକାର ଦେବ
କାରଣକୁ ଉକ୍ତ ଓକ୍ତାଲ ସକଳ-ମର୍ଦ୍ଦନ୍ତ
କରେ କଲେ । କାଟର ଦୁଇ ଖାଣରେ ସୈ-
ଲ୍ୟାମାନେ ଶିକ୍ଷାଦେବ ଦେବ ଶିକ୍ଷା ଦୋଳ-
ସୁଲେ । ମନ ପ୍ରକ୍ଷାବାଣୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକେ ଏ
ଅନାପେତ ଦେଖିବକୁ ଅର୍ପଣ ସୁଲେ ଏକ
ଦେବ ସେଇମାନେ ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ଦାଣ କ ହୁଲ । ବଡ଼
ଲକ୍ଷ-କାହାକୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷୀ—ମସ୍ତରେ ବସ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷକମାନେ ପ୍ରକାର କଲେ ଏକ କରଣ
ଉଦ୍ଵୀଗରେ କହଲେ ସେ ଉଦ୍ଵୀଗକାର ଉକ୍ତ

କାର ନିମନ୍ତେ ବୃତ୍ତ ଦେବ ପ୍ରକାର କର ଅଗ୍ରଣି
ଅଧ୍ୟକ୍ଷକରେ ଉତ୍କଳକ ବହଳ ଏକ ସମ୍ପାନ୍ନ
କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ ଦେବ ସମ୍ପାନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ
ସେତେ କର ଉତ୍କଳକ ପ୍ରଣୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେବ
ଅଗ୍ରଣେ । ଦେବ କୁଅଇ ମନାଲୋକରେ
ସେ କରଣେ କରଣେ ବାସ କରବେ
ଦେବଙ୍କ ଅଗ୍ର ସୁଦୃଢ଼ ଅର୍ପଣ ଦେଲ
ପି.କ ।

ଦେବୀକୁ ଦେବ କରଣକୁ ଯାଏ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ
କରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ତ କରଣକୁ ସମର୍ପଣ
ଦେବପାତ୍ରରେ ଏହି ଉଦ୍ଵୀଗରେ ବକୃମେଣ
ଶିକ୍ଷା ୨ ଶା ଦୃଶି ପ୍ରକାର କର ଅଗ୍ରଣି ଏକ
କରଣେ ବେଶ୍ଟିମେଣ କରଣୁ ଏକ କରଣରେ
ଦେଉ ଲୋକଙ୍କ ଉଦ୍ଵୀଗ କର ଅଗ୍ରଣି ସମସା-
ଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକାରଣ କାହା ଲୋକଙ୍କୁ
ରେ ପ୍ରକାର ଦେଲ ଅଗ୍ର । ପ୍ରକାର
ଦୃଶିର ମନ କରଣେ ଶା ୨୦୦ ଉଦ୍ଵୀ-ଅର୍ପଣ
ଦୁଇ କରଣେ ଶକା-ଦେଉକାଣି ଦୃଶି ଅକାର
ଶୋକ ରକେତରେ ଦେବ ସେ କରଣରେ
ପ୍ରକାର ଦେଲ ଉକ୍ତ ଦୃଶି ପାଇବ ଏକ
କାହା ଉଦ୍ଵୀଗ ସର୍ପନ୍ତ ଗୁଣ କରଣ । ଏ
ଦୃଶି ଉକ୍ତ କରଣକୁ ସମ୍ପାଦନେ ଶା ୧୦୦-
୩୩ କାଟକର ଦେଖିବ । ଦୃଶି କରଣମାନେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ କରଣ କରଣ କରଣ ମନୁଷ୍ୟ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ କରଣେ ଏକ କରଣରେ ସେ
କାର ଦୃଶି କରଣ ସମ୍ପାନ୍ନ ରୁଧିକେ କରଣ-
ଶାହି ଦେଖିବେ କେତେକ ଓ ଲୋକଙ୍କୁ ବେଶ୍ଟିମେଣ
ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସେ ସମସ୍ତ କରଣ କରବେ
କାହା ସମସ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ମାନବକୁ ଦେବ ।
କୌଣସି କରଣର ଅନ୍ୟଥା କଲେ ଦୃଶି କାଟ
ସିକ ଏକ ବେଶ୍ଟିମେଣ କରଣେ କଲେ
ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବ ସମସ୍ତଙ୍କ ବାଟକର ସେମାନ-
କରଣ ସେମାନେ କେତେକରେ ସମସ୍ତ
ମାନବମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଗ୍ରଣି
ରେ ଉଦ୍ଵୀଗରେ ଉଦ୍ଵୀଗ ଦେବ କୌଣସି
ମନ ଦେବେ ଦେବକ ସେମାନଙ୍କ ଏ ଦୃଶି
ପାଇବେ । କରଣକା କରଣେ ମାନବ ଏକ
ପ୍ରକାର ଦେବ-କରଣକୁ ପାଇଲେ ଏହି
ଦୃଶି ସକାରେ ମନ ମନୋମାନ କରବେ ।
ସେମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କରଣକାମରେ ସେମାନଙ୍କ
ସାଧାରଣ ସମ୍ପାନ୍ନ ଉଦ୍ଵୀଗ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କରଣେ

ପଞ୍ଚାଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟମାନର କଳା-
କାରୀ ପ୍ରଭୃତିର ଦୂରଦୃଶ୍ୟ ଲେଖାଏଁ ଶୁଭ
ମନୋମାଳ ଦେବେ । ପ୍ରଥମ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହିକର୍ତ୍ତା
କଲକତା ଓ ବମ୍ବେର କଳାକାରମାନଙ୍କ
କଳା ଲେଖାଏଁ ଶୁଭ ମନୋମାଳ ଦେବେ
ଅଭିବର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୭ ରେ ମାନ୍ୟ ଓ
ପଞ୍ଚାଶର କଳାକାରମାନଙ୍କ ଦୂରଦୃଶ୍ୟ ମନୋ-
ମାଳ ଦେବେ । ତହିଁରୁ ପୁଣି କଲକତା ଓ
ବମ୍ବେର ପାଳ ପଞ୍ଚାଶ । ଶୁଭମାନଙ୍କ ବୟସ
୧୨ ଓ ୧୩ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ
ସେହି କଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣ କଳାକାର ଲୋକଙ୍କର
ପ୍ରଥମରୁ ଲାଜା ଠିକ କରାଯିବ ଯେଉଁ କି ପଞ୍ଚାଶ
ଲାଜା ବଦଳାଇ ପାରିବ ନାହିଁ କଲକତା-ରୁଁର
ନିୟମମାନ ଏହିପରି ଅଟଇ । ଦେଶୀୟ ଲେଖ-
କ ଶିକ୍ଷା କଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅର୍ଥ ଗୋଷ୍ଠୀ
ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ
ଅଟଇ । ପ୍ରଭୃତିର ଦୂରଦୃଶ୍ୟ ଲେଖାଏଁ ଯୋ-
ଗ୍ୟତା ଲାଭ କରି କଲକତା ଫେର ଆସିଲେ
ଶିକ୍ଷିତଲୋକଙ୍କ ସଖ୍ୟା କମିବ ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଥିବ
ମନୁ ବିକଳସରସପ ପରମାର୍ଥର ବୟସର ଉତ୍ତମ
ସୀମା ବଢାଇ ଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାହାଯ୍ୟ
ଦିଆ ଅନେକ ଦେଶୀୟଲୋକ ଅଞ୍ଜା ଖର୍ଚ୍ଚ-
ରେ ବଲବ ପାଇ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଲାଭକରି ଆସନ୍ତେ
ଏବଂ ତହିଁରେ ଅତୁର ଅଧିକ ଫଳ କୁହନ୍ତା ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଚାହା ନ କର ଅନ୍ୟ ମର୍ଗରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବାରୁ ଅନୁମାନକର ଦେବେ ସୁଖ
ଦେଉ ନାହିଁ ।

ସରକାର ବାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଉଁ ମହଲମାନରେ
କେତେ ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ
ଭାଗ ଦୋଇ ପାରେ କି ନା ତହିଁର କିମ୍ପା
କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପ୍ରସମର୍ଥ ଦେବା କାରଣ
ଗୋଷ୍ଠୀର କମିଶନ ବସାଇବେ କୋଲିମାନମାନଙ୍କ
ଲର୍ଜ ଉପକରଣ ବାହାଦୁର ପ୍ରଭୃତିର ଦୋଇ-
ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପଲିଟେକ୍ସରେ କମିଶନ ପରବ-
ର୍ତ୍ତୀର ଗୋଷ୍ଠୀର କମିଶନ ନିୟୋଗ କରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
ଦେଲେ । କମିଶନ କରିଥିଲେ ଅନେକ ସନ୍ଧ୍ୟ
ଦୋଇଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଦେବରକାଣ ଲୋକ ଅଧିକ
ପରମାଣରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥାନ୍ତେ । ସୁତରାଂ
କରୁର ବଳ ଦୋଇଥାନ୍ତା । କମିଶନ କେବଳ
ସରକାର ଲୋକଙ୍କୁ ଶେକ ଗଠିତ ଦୋଇଅଛି
ପ୍ରଥା—ଅଗାମର ଶୁଭ କମିଶନର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ସି,
ଏବଂ ଲଲୟୁକ୍ତ ହାଦେବ ସରସର ଓ ମାନବର

କଳ କଳାକାର, ଜାକିର ଜବଲର ଦେବର
ଗଠିବାହାଦୁର ମାଧବଗୋବିନ୍ଦ ଶନାଦେ,
କଲ୍ୟାଣର ଜେନରଲ ସେ, ଓ ଏମ୍ପଲୋୟ
ପୂର୍ଣ୍ଣସିଦ୍ଧାର ଏକାଧିକେଣ୍ଡା ଜେନରଲ
କର୍ଣ୍ଣେଲ ଫଲଗେଟ, ମାନ୍ୟର ଅବତାର ଓ
ନିମକ କମିଶନର ଜବଲର କ୍ରିଷ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳ
ବାବର ସେକ୍ରେଟରୀ ରକାଟହାଉଁ ବାହାଦୁର
ସନ୍ଧ୍ୟପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି
କମିଶନ ସରକାର କଲକତା ବ୍ୟୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ
କରି ଆଗାମୀ ଶିକ୍ଷକାଳରେ ଆପଣାଉଥିବେ
ପ୍ରଦାନ କରିବେ ସେ ଚାହା ଦେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣମେ
ଣ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକମତ ବ୍ୟୟ ଭାଗ କରିବାର
ଅଦେଶ ଦେବେ । କମିଶନ ଅଧିକ କଥା ହେ
ରୁହିବେ ନାହିଁ କେବଳ ବ୍ୟୟ କଥା କହିବେ ।
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟୟର ବହୁଗଣ ଯେ
ସୈନ୍ୟବ୍ୟୟ ତହିଁରେ ଏ କମିଶନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ନାହିଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମିଶନିକରୁଅଛନ୍ତି
କି ପୁରୁଷ ସୈନିକ କମିଶନ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବମାନ
କରିଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଯେତେ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟକ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ କି
ଫଳ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଅର୍ଥ କେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ
ମାନ ପୁରୁଷ ଦୋଇ ନାହିଁ ସେଥିରେ
ଅବା କି ଫଳ ଦେବ କେବଳ ଏହି କଥାର
କିମ୍ପା କରିବେ । ଅନୁମାନକର ଉତ୍ତ ଦେଉ-
ଅଛି କି ସେହି ପ୍ରକଳ ସରକାର କର୍ମରୁମାନେ
କମିଶନରେ ବସିଅଛନ୍ତି ସେ ପ୍ରକଳ ବିଶେଷ
ଫଳ ଦେବାର ଆଶା ନାହିଁ । ତତ୍ତ୍ୱ କର୍ମରୁ-
କ କେବଳ ଭାଗ କରିବା ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ
ଅଧିକ ପରମାଣରେ ସରକାର ଉପକରମାନଙ୍କ-
ରେ ନିୟୋଗ କରିବା ଏବଂ ଅନର୍ଥକ କେତେ
ମହଲମାନ ଓ କର୍ମରୁର ରହିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
ବାହାର କରିବେବା ଲାଜା ଠିକ ଉପାୟ-
ମାନ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ତନା ଅଶାକୃତ୍ତ
ବ୍ୟୟ ଲାଭବ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ତାହି ।
କିନ୍ତୁ ସରକାରୀ କର୍ମକାରକମାନେ ଅପଣା
କେବଳ ଅଥବା ଅପଣା ସୁଜାଗରୁ ଓ ଅଧିକ
କର୍ମରୁର ପ୍ରକ ଏତେ ନିଶ୍ଚୁର ଦେବେ ଏ
କଥା କିଏ କହିବ । ଏପରି କଥିତ କୁଅଲ ଯେ
କମିଶନ ଅଧିକାରୀ କାଳ ସିମଳା ପଦ୍ମରେ
ବସି ବାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ସଦ୍ୟେ କି ପ୍ରକାସ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟମାନଙ୍କ ପ୍ରକ ଅଦେଶ ଅଛି ସେ
ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୂର ଜଣ କର୍ମରୁର
ନିୟୋଗ କରି ଏହି କମିଶନର ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ

କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କେତେକ କମିଶନର
ଯୋଗ ଦେବ ଚାହା ଦେ ନିଶ୍ଚୁର କଣା ଯାଉ
ନାହିଁ । ସଦା ଦେଉ ବାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟୁ ଉଭାକୁ
କମିଶନ ଫଳ ଦେଖାଇବ ।

କିନ୍ତୁ କିମ୍ପାର ପରାକର ନିୟୋଗ ।
ତଳକର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମତର ଏବଂ
ଅପରପ୍ରାୟମେର ପରାକରରେ ପରାକର
ନିୟୋଗ ସମ୍ଭବରେ ବାଲେଶର ସଂବାଦକା-
ହୁକା ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କିଏଣ୍ଡ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ୍ୱରଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହିପରି ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି
କି (୧) ସେ ଅତନ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଦାମ ଅପେକ୍ଷା
ସେହି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ମାତ୍ରୁଷା ବଙ୍ଗଳା ସେମାନଙ୍କ
ଦାମ ପ୍ରକଳରେ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ (୨) ସୁଗନ୍ଧ
ପରାକର ମଧ୍ୟରୁ କେତେଲୋକ ଅପଣା
ଦୋଇ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକରେ ନୁହେଁ କେବଳ
କରିବେ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୋଗ-
ସମ୍ପର୍କରେ ଏହିଦେଇ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦୋଇଅଛି କି
କି ୧୪ ଶ ପରାକର ମଧ୍ୟରୁ ଅତନ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକରୁ ଭାଗ ଏବଂ ବାବୁ ଗୋପାଳ-
ବଲ୍ଲଭ ଦାସ ବାବୁ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ
ପ୍ରଭୃତି କି, ଏ, ଉତ୍ତମତର ଦର୍ତ୍ତମାନ ସଦା
ପ୍ରକାଶେ କେବଳ ଭଲ ଉପକରଣରେ
ଏପରି କରିଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ବୋଲିଯାଇ ନ ଯା-
ରେ । ତୁଳସୀ ଅଭିଯୋଗର ଉଦାହରଣ-
ସରୁପ ବାଲେଶର କମିଶନ ସୁଲର ପ୍ରଧାନ-
ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ଉଚ୍ଚକର୍ମୀ ସୁଲର କ୍ଷୁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ
ନାମୋଲେଖ ଦୋଇଅଛି ।

ସଦ୍ୟୋଗିକର ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୋଗ ନୁହେଁ
ନୁହେଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନୁମାନକ ଅଧିକ
କିଛି ନ କରିବାର ଦେଉ ଏହିକ ବାଲେ
କେହି ମନେ କରିବେ ସେ ସେହିଶ୍ରେଣୀର
ଜେକଲୁ କିଏଣ୍ଡ ଲକ୍ଷ୍ମଣେଶ୍ୱର ଅପ୍ରଗଣ୍ୟ
କରିବାର କଥିତ ଦେଉଅଛି ଏ ପରିକାର
ସମ୍ପାଦକ ସେହି ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅବାକୁ ଅପଣା-
ସ୍ୱାର୍ଥଅତରୁ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର କି । କିନ୍ତୁ ସଦ୍ୟୋଗୀ
ସେପ୍ରକଳେ ସୁକ୍ତି ଲେଉଟୁଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକଳେ
ଅନୁମାନକ ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟ ବହିର୍ ସେ ଲାଜାଙ୍କ
ସୁକ୍ତିରେ ସାମ୍ବଦାୟିକ ଲାଭ ଅଧିକ ପରମା-
ଣରେ ମିଶିଅଛି ଏବଂ ଚାହା ବାହାମାନୁ ଲାଭ ।
ଏକପ୍ରଦେଶଗାମି ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ
ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖିବାକୁ ଦେବ ଜାତବର୍ଣ୍ଣର
କିମ୍ପା ନ୍ୟାୟାନୁମୋଦିତ ଦୋଇପାଇ ନପା-

ରେ । ସେହିମାନେ କିପରି ଦୋଷପତ୍ତନ
 ଯେବେ ସେମାନଙ୍କ ଧର୍ମ କ୍ଷେତ୍ର କୌଣସିପ୍ର-
 କାରେ ଅପୋଗ୍ୟ ଅଗ୍ରଣି କେବେ ବହୁତ
 ପ୍ରଭାବ ଅବଶ୍ୟକ ତେଣୁ ଏକ ଏକ ସମ୍ପ୍ର-
 ଦାୟର ଅପୋଗ୍ୟ-କେତୁକୁ ଅପର ସମ୍ପ୍ର-
 ଦାୟର ଯୋଗ୍ୟଲୋକତାରେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ
 କରିବାର ଦୋଷଗଣେ ସଦୃଶୋକ୍ତି କଥାରେ
 ମନ ମାନନ ମନ ଚାହା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ-
 ନାହିଁ । କେବଳ ଭାବନାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ
 ହୋଇଅଛି । ସଦୃଶୋକ୍ତି ସୁକ୍ତାଗ୍ରଣ୍ୟ ଅନ୍ୟ-
 ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅପେକ୍ଷାରେ ଚାହାନ୍ତି ଦୋଷଦେଇ
 ତାହାକୁ ମାନ ଯେବେ ସେହିପରି-ର ସେ
 ଶୁଭର ହୋଇଥିବେ ତେବେ ତହିଁନିମି
 ଅନ୍ୟକୁ ସମାଜରେ । ତୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଭିଯୋଗ-
 ପକ୍ଷରେ ଏତଦ୍ ବଳୁକ୍ୟ ଯେ ସେହିକାନ୍ତି
 ଶର୍ତ୍ତକାଳ ପଶ୍ୟନ୍ତ ସୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକର ଅସିଷ-
 ଈନ୍ତି ଏବଂ ସେହିକାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ କେବଳ
 ତାହାକୁ ତହିଁକୁ ନିବନ୍ଧନକରିବା ଅନୁଚିତ୍ ସୌଜ-
 ନ୍ୟତା ନୁହଇ । ଶର୍ତ୍ତକାଳ ସେହିକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବା-
 ଦ୍ଦ କରିଥିବା ଯୋଗ୍ୟତାର ପ୍ରମାଣ ଅଟଇ ।
 କେଶେଷତଃ ଶତକଥମାନ ହିବେଦକାଳରେ
 ବାଲ୍ୟବର ନିର୍ଦ୍ଦାଳି ସୁକ୍ତର ପ୍ରମାଣ ଶିକ୍ଷକକୁ
 ପଶ୍ୟନ୍ତକ ମଧ୍ୟରୁ ଏହିପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାଦେବତା
 ଅସୁନ୍ଦର ବସୁଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଦାଳି ସମୟରେ ପଶ୍ୟ-
 ଶକ୍ତ ପ୍ରକାରଣ—କେଶେଷତଃ ଗୋଟିଏ ନିୟମ-
 ଦେଲେ ଅମୂଳକ କବେଚକାରେ ଭଲ
 ହେବ ।

ଘଟକରୁଣିତ ମନୁକ୍ୟତାରୁ ପାଠକମାନେ
 ଏମନ୍ତ ବୁଝିବେନାହିଁ ଯେ ଅପେକ୍ଷାରେ ତ-
 ଏ ଲକ୍ଷଣେକ୍ଷରେ ପଶ୍ୟନ୍ତ ନିୟୋଗ-
 କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛି । ଅପେ-
 କ୍ଷାରେ ଅନୁମୋଦନ ନ କରିବାର କାରଣ
 ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟଇ । ତ ଏ ଶ ପଶ୍ୟନ୍ତକ ମଧ୍ୟରୁ
 ଦେବକ ଭାନକଣ ଅଥାତ୍ ବାଟ ତତୁର୍ତ୍ତକ
 ପଶ୍ୟନ୍ତକ ବାଟ ସାମସେନ କରୁତ ଏକ
 ଶକ୍ତାଧିକାର ସାଦେବ ବାଦାଲୋକ ଅଧି
 ସମସ୍ତେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମାଣୁ କର୍ମଗୁଣ । ପ୍ରକୃତ ଏକ
 ବାଦାଲୋକ ମଧ୍ୟରେ ଦିଗ୍ରାଦେବ ପଶ୍ୟନ୍ତ-
 ନିମେ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ରହିଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ
 ସଦାନୁରୂପ ପ୍ରତି ଶର୍ତ୍ତକାଳ ନିର୍ଦ୍ଦର ବଦ୍ୟାଜ
 ନ ଥାଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେ ବୋଲିବାରୁ ଦେବ ସେ
 ତ ଏ ଶ ପଶ୍ୟନ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଦେବକ ଦୁର୍ଦ୍ଦ-
 ଶକ୍ତ ଏ ପ୍ରଦେଶୀୟ ବାଦାଲୋକ ନିମନ୍ତ

ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବାସନ୍ତି ପଶ୍ୟନ୍ତା ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟର
 ଫଳାଫଳ ବୁଝିବାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ
 ଅଟଇ ଏହି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବିତ ପ୍ରକାର ସଦ୍ୟ-
 ସାଧାରଣ ନିରୁଦ୍ଧକରବାର ଦେଖାଯାଏ । ଦେ-
 ବେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ବାସନ୍ତି ପଶ୍ୟନ୍ତକ-କେତୁ
 କ୍ରମାଗାୟ ଲୋକମାନେ ଦେଲେ କେବେ
 ବାଦାଲୋକେ କେବଳ ନିଶ୍ଚ, ଫଳ ଶୁଣିଲେ
 କିନ୍ତୁ କେଶେଷ ଗୁଣାଗୁଣ ବୁଝିପାଇଲେ ନାହିଁ
 ଅପେକ୍ଷାରେ କର୍ତ୍ତାକାହିଁ ଯେ ଦେଉମାନେ
 ଦେଉକର୍ମସ୍ତ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ତହିଁର
 ପଶ୍ୟନ୍ତକ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି ହୋଇ ନ-
 ଥିଲେ ସଦା ଦେବକ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରେ ପଶ୍ୟନ୍ତ-
 କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବଲମ୍ବିତା ଭଲ ନୁହଇ । କେଶେ-
 ସତଃ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଭ ସାଧାରଣଙ୍କ ସଦାନୁରୂପ
 ଅଦର୍ଶଣ କରିବା ନିବର୍ତ୍ତିମେବକର ଗୋଟିଏ
 ମୋକ୍ଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ଏଥିପରି କହୁର-
 ଲୋକକୁ ପଶ୍ୟନ୍ତକ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟପ୍ର ସମୟ-
 ରେ ଅଧିକକରିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ କହୁନାହିଁ । ଶିକ୍ଷା-
 କ୍ରମାଗାୟ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଗୁଣମାନେ ଯେବେ
 ଗଲେ ସଦୁକାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ ବାଦାଲୋ-
 କକୁ ଲୋକକେ ନିଶ୍ଚ କେବେ ସେମାନଙ୍କର
 ସଦାନୁରୂପ ଗାନ୍ଧାର ଅଧି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ?
 ବାଦାଲୋକକ ମଧ୍ୟରେ ପଶ୍ୟନ୍ତକ ଦେବାର
 ଯୋଗ୍ୟ ବା ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ ଏକଥା ବୋଲି-
 ଯାଇ ନପାରେ । ତ ଏକ ଲକ୍ଷଣେକ୍ଷରେ ସ୍ପଷ୍ଟ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାନକଣ ବାଦାଲୋକ ନିୟୋଗ କର-
 ଅଛନ୍ତି । ସେ ଉଚ୍ଚାକଲେ ଅନେକ ହିଏ,
 ଏକ, ଏ, ପ୍ରଭୃତି କୃତକର୍ମକେବଳ ପାଇ-
 ପାଇବେ । ତାହା ନ କର ଦେବକ ଅପୋଗ୍ୟ-
 କ୍ରମାଗାୟ ଲୋକକୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର
 କରିବାର ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ଦେଇପାରେ ଯେ-
 ମନ୍ତ ସେ ଅପୋଗ୍ୟକ୍ରମାଣୁ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଭ୍ୟ-
 ନୁରୂପ ଅସଂସ୍ତା ବାଶୁଲୋକକୁ ଦେଖାଇବାକୁ
 କର୍ତ୍ତ ବରନ୍ତି । ବାସନ୍ତରେ ଏପରି କଥା
 କେତେଦର୍ଶି ପୂର୍ବେ ଅରେ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଏକ
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ରଚନାତାରୁ ସଂଗ୍ରହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସଦନ କର୍ଯ୍ୟ ଅପୋଗ୍ୟ କ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଅବକ
 କରାଧିକାରୀ ସେହି କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା
 କରୁଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ପ୍ରକାର ସମ୍ବାଦ ଓ ୧ ଦିନ ବହୁତ ହୋଇଅଛି ।
 ଶକ୍ତ ଅବାପରେ ମେଧ ରତ୍ନ ଦେବାର ବଣା ସାଧକ

ଠ ବହୁତ କର ଅଛି । ଶାନ୍ତବାଦ ଶାସ୍ତ୍ର ଦୋଷ ଦୋ-
 ଶନ ।

ଏତ ବହୁବାଦ ଏଠା ଦେ ନିଜକ କେତେକେ ମହାବ-
 ପଦଶା ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଛି । ତ ଏ ଶ ପଦଶାଳୀ ଉ-
 ତ୍ତିତ ହଲେ । ମୌଳିକ ପଦଶା ପ୍ରକୃତ ମୁକ୍ତତା ବାଟୁ
 ପ୍ରକୃତ ଦିବ୍ୟରେ ତହିଁରେ ତ ଏ ଶ ହିତାନ୍ତ ବୋଧ
 ଅଟଇ । ପଦଶାଳୀମାନେ ମୁକ୍ତପଦ ଧ୍ୟାୟ ବହୁଳ ସଙ୍ଗେ
 ସଦ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତ ହୁବକର କର ବଦ୍ୟା କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଠା କେତେକ ବାଟୁ ନିଜକ ମନବାଦୀ ମେଧବ-
 ରୁ କଥର ହେଲେ । ମୁକ୍ତପଦ କେତେକ ବାଟୁ ନିଜକ
 ସାଦାୟ ଏଠାକୁ ଅଟୁଅଛନ୍ତି ।

ଅସୁବଦ୍ଧ କବୋଦପ୍ରଦାନି ଏପ୍ରକାର ତପନକ ଅପେ-
 ସର ଉପକାର ବଣା ହେଉଅଛି । ଅପେକ୍ଷାରେ ମାତ୍ର
 ୧ ୯୦୯ କାଳେକାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ଓ ପଦ୍ୟଦେବେ ଚିନ୍ତା
 ୧ ୨୯ କେବଳ ବଣା ପାଦକେ । ତ ଏ ଶ ପୂର୍ବ
 ଦେବେଦେବେ ଅସୁବଦ୍ଧ କବିତାଦେ ଦେବେଦେବେ ଅପେ-
 ସରମାନେ ୧ ୨୦୯ କେବଳ ଦେବକ ଓ ତପନ ୧ ୨୯
 କା କେବଳ ବଣା ପାଦକେ । ବାସନ୍ତର ବଦାୟ-
 ଦିବ୍ୟ କର୍ତ୍ତ ଭକ୍ତକେବଳଦେବତା ସମାଜର ଅପେକ୍ଷାରେ
 ସୁକ୍ତିପ୍ର ଦୋଷଦେବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚତ ବେଦମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଦେବକୁ ବଦାୟକର ଭର ଦେବକ ହେବ ।

ସଦନ କେଶେଷକେତୁର ବାଟୁ ଦୋଷାଗ୍ରଣ୍ୟ
 ବଦାୟ କରେ ତୁଣିରେ ଅଧିକ କେତେକ କେବଳ ସଦନ ନିରା-
 ମତ୍ତ ବଦତ ହେଲେ ।

କରୁ ଉକତୋଗ ନାମୁଣା କେଶେଷକେତୁର ଓ ବାଟୁ
 ଦିଗ୍ରାଦେବ ଶିବୁକ ଏକତଃ କେଶେଷକେତୁର କାଳେ
 ହିକ ହିକ କିମିତ ଅପୂର୍ବ ହୋଇଅଛି ।

କାଳେସର ନିବ ସୁନ୍ଦର ଦେଖିମାନଙ୍କ ବାଟୁ ଗୋଦ-
 କତ୍ର ତକେଶୀ ନିମ୍ନ ପଦ ସୁନ୍ଦରମାନଙ୍କ ସମାପତ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସଦାଦାଦକାର ଅବଦତ ହେବୁ ଯେ କାଳେସରରେ
 ଓଦେବେ ଦେବ ପ୍ରକଳ ହୋଇଅଛି । ମାନସିତ ବଚାକ
 ସହରେ ୧୦ ଶ ଏକ ସୁନ୍ଦର କେଶେଷକେତୁରକ
 ବଗିଚି ନିମେ ଦେଖିତୁ କୁଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟପତି ଅଟଇ । ସାଦ-
 ଶାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ ମଧ୍ୟ ପତି ଅଟଇ ।

ତତ-ବାଦ ପ୍ରାମତ୍ର ବଦାୟି କେଶେଷକେତୁର ଓ ଏକ
 ମାନ୍ଦମେଶୀ ଏକ ସଦି ହେତୁକାଦ ଦେଖି ହୋଇ ଦେବ
 ମେଶା ମିତ୍ରତ ଏକ ଦୋଷରେ ପିତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବେ ।

ଏହି ପ୍ରକୃତେକ ଅପୂର୍ବ କେଶେଷକେତୁର କୋଶକ
 ପଦକାଳେ କେଶେଷକେତୁର ଶୁଭାଣୀ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଦୋଷକ
 ପଦକାଳେ କେଶେଷକେତୁର ବାଟୁ ଶାନ୍ତ ବାସନ୍ତପଦ୍ୟକ
 ବଦାୟ ଅଟଇ । ଏତ ବଦାୟକର କେଶେଷକେତୁର
 ଦକାଦର୍ ଅବଦକତା ଦେବେ ଅନୁକ ବଦ ପାଟୁ
 ଶାନ୍ତ ବଦ ଅପୂର୍ବକ ଦେଖି ଅଟଇ । ଅଧ ଦେବେକାଳ
 ସମାଜ ସଦାକାଳ କେଶେଷକେତୁର ପଦାଦକ ଦେବ ।

ପ୍ରକୃତକେତୁର ଗାନ୍ଧାର କେଶେଷକେତୁର ଓ ଏକ
 ପଦକାଳରେ ଏଠାରେ ବହୁତ ଦୋଷକେତୁର ପଦ୍ୟକ
 ହୋଇଅଛି । କୋଶକେତୁର ବାଟୁ କେଶେଷକେତୁର
 ବଣା ଅସୁବଦ୍ଧ କବୋଦା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପଶ୍ୟନ୍ତକ ପ୍ରଦେଶ-
 ସଙ୍ଗେ କେଶେଷକେତୁର ବାଟୁ କେଶେଷକେତୁର ଶିବୁ ମାଟୁ
 କେଶେଷକେତୁର ଥାଲେ ।

ଅପୋଗ୍ୟ ପ୍ରକୃତେକେତୁର ଅବଦକେ କେଶେଷକେତୁର
 ବୁଦ୍ଧ । ତକାଳେକେତୁର ଶାନ୍ତ ବାଟୁ ବଣା ଦେବ

ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ସେଇ ଦିନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏ ଅନୁଭବକୁ ସବୁ କଥାରେ କଥା କହିବା ପରେ ସେମାନେ ମାତୃଭୃତ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ତଦାନନ୍ତର ସେ ମଧ୍ୟମକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

କହବା କହାଇ ଚାଲିଯିବେ କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ଏପରିକି ଅନ୍ୟ କେତେକ ଦେଶ ଯାଇ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତେ ତେଣୁ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ଦେଖି କହବା ଯେଉଁଠି ଅବସରକୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଗ୍ରା ଦିଶାଏ ତେଣୁ ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପ୍ରେମପତ୍ରର ମତାମତ ଜମାନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ବାସୀ ନୋହୁଁ ।

ମାତ୍ରବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉତ୍କଳଗୀତିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଶ୍ରୀ ସ୍ୱାମୀନାଥ ବାବୁଙ୍କ “ଦେବାଇଚୌକ” ପୁସ୍ତକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ପଢ଼ିବା ପରେ ସେହିପରି ପଢ଼ିବା ପରେ ଶ୍ରୀ ଗୋ—— ସ୍ୱାକ୍ଷର ଥିବାରୁ ଅନେକ ଯାହା ଅମୂଲ୍ୟ ଲେଖା ବୋଧ ହୁଏ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁହଁ ସେ ଲେଖା ଅମୂଲ୍ୟ କୁହେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଲେଖାରୁ ଏ କୃମି ଜାତ ହେଉଥିବାରୁ ସାଧାରଣକ ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଲାଗି ଅଛି ଯେ ଏହା ପଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବାଧ୍ୟତା କରଣ ହେବେ ।

୧୯୩୮-୩୯ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥ

ମହାଶୟ !

ପଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବା ଅନୁଭବ ପଢ଼ିବାରେ ପ୍ରଥମପାଠର ସମାପ୍ତତା ପାଠକର ଚିତ୍ତକୁ ସେହି ପୁସ୍ତକର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଏବଂ ସାଧାରଣତା ଦୃଷ୍ଟିଗ୍ରସ୍ତ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ବାଲେଶ୍ୱର ଦେଶ ପ୍ରେସର ଶକ୍ତି ଏ ବିଜ୍ଞାନରେ କୃତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ମଧ୍ୟ କାହାର ଅଛି, ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ସବୁ ପ୍ରକାଶନ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଚର୍ଚ୍ଚା ଅପଣାର ହେଉ ବାହା ଚାଲି ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିଅଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାନର ଶକ୍ତି ଏବଂ ସିଦ୍ଧି ଦେଖାଇ ଲେଖକମାନଙ୍କ ମନ ଦୁଇଦିନୀ ବସନ୍ତରେ ଅନୁଭବ ଅନେକେ ପଠି । ଜଗନ୍ନାଥବାବୁ ସେହି ବିଜ୍ଞାନରେ ଲେଖିଛନ୍ତି “ଅମ୍ଭ ପ୍ରକାଶିତ କୃତ-

ତ୍ତ୍ୱ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଅଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରଥମପାଠ * * * ।” ଲେଖାହେବା ପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବାବୁଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଛି, କି ପ୍ରକାଶନ ପରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ପାଠକମାନେ ଉଦ୍ଭୂତ, କା ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଭୂତ କରାଇ ଏକ ଜଗନ୍ନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଅଧି-ପ୍ରକାଶନମାନଙ୍କୁ ବାହ୍ୟର ଅଦୃଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟେ ଏ ପ୍ରଥମପାଠକୁ ଅଦୃଶ୍ୟ କରେ । ଜଗନ୍ନାଥବାବୁ କୁହନ୍ତେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଯାଇଯାଏ ଦେଖିଥିଲେ ତାହାର କିମ୍ପା ନୁହେଁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାନ୍ତା ! ଜଗନ୍ନାଥ ବାବୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଲେଖିଛନ୍ତି “ଏହାର ବସ୍ତୁତ୍ୱର ବିଜ୍ଞାନ ଅନାବଶ୍ୟକ” । ପାସ୍ତୁକ କଥା ! ସେପରି ଗୋଟାଏ କହଇ ବିଜ୍ଞାନ ଦେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ! ବିଜ୍ଞାନର ମନର ଦୃକ ଏହା ଦେଖୁଥିଲେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଲେଖକ ଜାଣିବାକରିଲେ ସେ ବିଷୟର ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । କୁହାଯାଇ ପାରେ ସ୍ୱଳ୍ପର ଲେଖକ ସମସ୍ତଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟ ଚାଲିଯିବେ କିପ୍ରକାର କରିବାକୁ ଲୋକଲେ ଯାହା ଦେଖିବେ ଦେଖିବେ ?

ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ବିଜ୍ଞାନର ବିଜ୍ଞାନରେ ଲେଖି-ଅଛନ୍ତି “ସମଗ୍ରଣୀର ପ୍ରକାଶନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରଥମପାଠ ପଢ଼ାଅଛି” । ଏ, ସମଗ୍ରଣୀର କେଉଁ ପୁସ୍ତକର ଯୋଗ୍ୟ ? କୃତବ୍ୟମାନେ କିରପେକ୍ଷାରେ ଅବଶ୍ୟକ କହୁବେ “ ସମଗ୍ରଣୀର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଅବଶ୍ୟକ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ାଅଛି ” ଯାହା ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥବାବୁ ଅପରିଚିତ ଅସ୍ତ୍ର-ପ୍ରକାଶନ କରିବା ବସନ୍ତରେ ପ୍ରଥମପାଠର ସଫଳତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିକେନ୍ଦ୍ର କରିଅଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପ କାଳ ଶିକ୍ଷା ଚଳାଣୀକୁ କି ଅନୁଭବରେ ଏହି ଗୁଣଗଣା ପ୍ରଧାନତା ଦୋଷ ଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥ ବାବୁ ବିଷୟରେ ପ୍ରଥମ ଅନୁଭବର ସାମାନ୍ୟତାରେ ଏ କୃତବ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର-ପ୍ରକାଶନ ଏକାକୀ-ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ଲାଭ ଦେଇଅଛି । ସେହି ବିଜ୍ଞାନରେ ଯେତେବେଳେ ବିଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନୀ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି, ତାହା ସବୁ ଏହାପରି ଅପରିଚିତ ଅସ୍ତ୍ର-ପ୍ରକାଶନର ଗୁଣୋତ୍ତର ଦୋଷ ଅଛି ।

ପୁସ୍ତକ ଯେତେ ମଧ୍ୟ ଦେଖେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମନ ଉତ୍କଳବାସୀମାନେ ଦୁଇଦିନରୁ କିଛି ସ୍ତରେ ବାବାପିତାଭାବରେ ଶିଶୁକାର୍ଯ୍ୟ ! ଏହା ଶିଶୁକାର୍ଯ୍ୟ, ଏକ ସଂସ୍କାରକ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ଯାଇଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-କରଣରେ ସମାପ୍ତତା

କିଛି ମାନଙ୍କୁ ଅନାଦ ବହିଷ୍କୃତ ! ପାସ୍ତୁକ କଥା—ସ୍ୱଳ୍ପ ନ ସ୍ତରେ ଅନିଶା ବହିଷ୍କୃତ ପ୍ରକୃତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କରା ପଡ଼ିବ !

ଅଳ୍ପ କାଳ କରୁ ଲେଖକମାନେ ଦାସ-ବାକ୍ ଲେଖନେ, ସ୍ୱଳ୍ପର ଅନେକ ଲେଖକ କଲ ସ୍ୱଳ୍ପା ଲେଖ, କେହି ସ୍ୱଳ୍ପରୁ ପଢ଼ିବେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ‘ନାମ ‘ସ୍ୱଳ୍ପକାର’ ବୋଲି ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି ତାହା ସେହି ବିଷୟରୁ ଗୋଟିଏମନ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ପଢ଼ିଲେ ଠିକଠାକୁ ଉଡ଼ାଇ ଦେବେ—ଏହିଭଳି ସମ୍ଭବ ଅଛି ? ଯାହା ଲେଖାବାବା ଲେଖି ବାସ୍ତବରେ ନାମରେ ପାଣି ଛିଡ଼ାଇବେ କେବଳ ! ଏ ଗୁଣର ଶିକ୍ଷା ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ି ‘ପଢ଼ିବଣୀ’ ! କାହା ସମସ୍ତେ ବାଞ୍ଛାରେ ।

ଅମ୍ଭେ ଜଣେ କୃତବ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦାନୀକୁ ଦର୍ଶନରୂପରେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁମଧ୍ୟ ଚଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କରୁଅଛୁ ସେ “ସମାପ୍ତତା ଲେଖା ଶିକ୍ଷାଦାନୀ ଏକ ସମାପ୍ତତାମାନେ ଗୁଣ” ଅମ୍ଭେ ଏହି ଲେଖା କଥାରେ ଅଲଗା ଦୃଷ୍ଟିର ଅଛି । ପାସ୍ତୁକ କଥା କହିବାକୁ ପାକ ପଡ଼ିଅଛି, ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚାର ରୂପ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଅଛି । ସ୍ୱଳ୍ପରୁ ପଢ଼ିବେ ଅମ୍ଭେ ସେହି ଅନୁଭବକଥାରେ ଲେଖକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଲସୁଣା ଦେଇ ନାହିଁ ।

ପଢ଼ିବାକୁ ବିଜ୍ଞାନରେ ସେହି ପୁସ୍ତକମାନ କେଉଁଠାରେ ପାସ୍ତୁକ କାହା ଲେଖା ? ଅମ୍ଭେ ତାଣ୍ଡ ଅଳ୍ପ କାଳ “ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ” କିଛି ପ୍ରକାଶନମାନେ ପୁସ୍ତକମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାରେ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାପ୍ରକାଶନ ଅଲଗା କେତେକକାଳରେ ମଧ୍ୟ ଏକା ପଢ଼ିବେ ; କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ସେହି ପୁସ୍ତକ ମିଳି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଲସୁଣା କାମ ନାହିଁ । ସମାପ୍ତତା ମହାଶୟ ! ପ୍ରକାଶନମାନେ କେତେକକାଳ ପେକେଟିଶି ସେମାନଙ୍କ ମନ ଯୋଗାଇପାରିଲେ କାମକ ? ସେମାନଙ୍କ ମନ ଲେଖି ଶିକ୍ଷାରେ କିଛି ଅଭିପ୍ରାୟ ନାହିଁ ? କୋଟକ୍ରମ ଅଭିପ୍ରାୟ ଶିକ୍ଷା-କରଣୀୟ ମନ ଅନୁଭବୀ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଧାନ-ଉପାଦାନ (ପଢ଼ିପାଠକ ଏବଂ ଲେଖକମାନେ) ସେ ମହାଶୟ ଯାଇପାରି ନାହାନ୍ତି ! ସେହି ପୁସ୍ତକର ମର୍ଯ୍ୟାଦା କେତେକକାଳେ ଲେଖକମାନେ ! ତାହାରେ ଗୋଟିଏମନ୍ତ ନ ସ୍ୱଳ୍ପା ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ବଡ଼ ଦୃଷ୍ଟିର ଅଛି । ସେ ଗୁଣର ଦେଖେ ସେ ନ ପୁସ୍ତକ ଅଧିକ ଲେଖା

ଏକ ଏକକ ମାତ୍ର
।
କରଥା ।

। ଏତେ ମହତତ୍ତ୍ୱ-
ରୁ କେବଳ ଶୋଭନପତ୍ର ଘଡ଼ା
ଯାଇଥିବ ଯଦି ନାମନାମକର ଅପ-
ର କେବଳ ଦେବେ ବେନ଼େ ।—
ପ. ନ. ଦା.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ମିହିରସିଂହାଳୀ ।
ଶ୍ରେଣୀର ନୋହିସ

ଏକଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନାରେ କଳାୟ ବିଧି-
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମମାନ
କରାଯିବ କେତେକ ନିକଟ ପିଲାପାଠ୍ୟକ୍ରମ କର୍ମ-
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଅଛି ଯେ କେହି ଉଚ୍ଚ
କର୍ମ ଶୀଳଗଣ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି କରୁଥିବେ
ସମାଜେ ଉଚ୍ଚପଦପଦକ୍ଷେପଣ— ନାମ ରା ୨୫ ରଖ
ରକ ଗୁରୁଦାସ କନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
ରଘୁନାଥ ପାଠକଙ୍କ ଦଳରେ ଦରଦ-
ର ଦରଖାପ୍ତ କରାଯିବ ସମ ନିଧନ କରରେ
ସ କନ୍ୟାବନ୍ଧୁ କରାଯିବ ଏମାନ ନୋହେ

କରାଯିବାର ଅପସ୍ୟା ପ୍ରକ୍ତି 1-
ଏକମିତ୍ର ଉପରେ ଠିକ ଶୁଣିଲେ ରଖ
ଉଚ୍ଚାରେ ପ୍ରକାଶକ୍ରମ ଫ ୧୭୨୮ ଅକଟର ଫ
କର ପ୍ରକା ଫ ୧୦୦୦ ଠିକର ଫ
ପ୍ରକାଶକ୍ରମ ଫ ୧୦୦୦ ମେଡିକାଲ ଫ
ସଂଗ୍ରହ ଫ ୧୦୦୦ ମାଡିକାଲ ଫ
କଂକେଟ ଫ ୧୦୦୦ କାମିପର୍ଯ୍ୟ ଫ
ଖୋଲା ମାଡିକାଲ ଫ ୧୦୦୦ ଗୁରୁ କର୍ମ ଫ
ଉଚ୍ଚାରେ କର୍ମ ଫ ୧୦୦୦ ଥର ଫ ୧୦୦୦
ଉପରେ ଫ ୧୦୦୦ ଫ
କାଠ କର୍ମ ଫ ୧୦୦୦ ଫ
ରା ୧୭ ରଖ ମାଡିକାଲ ଫ ୧୦୦୦
ଏସିକାଏ ଏକମିତ୍ର ଦୁଃଖୋଳା ଦେବ
N. K. Das.
Chairman.

ଏକଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନାରେ କଳାୟ ବିଧି-
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ମମାନ
କରାଯିବ କେତେକ ନିକଟ ପିଲାପାଠ୍ୟକ୍ରମ କର୍ମ-
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଅଛି ଯେ କେହି ଉଚ୍ଚ
କର୍ମ ଶୀଳଗଣ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି କରୁଥିବେ
ସମାଜେ ଉଚ୍ଚପଦପଦକ୍ଷେପଣ— ନାମ ରା ୨୫ ରଖ
ରକ ଗୁରୁଦାସ କନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
ରଘୁନାଥ ପାଠକଙ୍କ ଦଳରେ ଦରଦ-
ର ଦରଖାପ୍ତ କରାଯିବ ସମ ନିଧନ କରରେ
ସ କନ୍ୟାବନ୍ଧୁ କରାଯିବ ଏମାନ ନୋହେ

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକ୍ତୃତାରେ ଘେନି ଦେଇ ସଞ୍ଜକ
ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ କର୍ମରେ ପାଠ୍ୟ ବିଭାଗର ମିହି-
ରସିଂହାଳୀ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ
କେହି ଶୁଣି ଜାଣି ପାରବେ ନାହିଁ ବିନା-
ଅନୁମତିରେ ଏମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅଧିକାରୀ
ଦ୍ୱାରାରେ ଦଣ୍ଡାପାତ୍ର ଦେବେ ।

୧୯୧୮-୧୯ } J. CHANDER
Vice-Chairman.

NOTICE.

Wanted a Moharir for the office of the Assistant Superintendent, Tributary mehals on Rs. 20 rising to Rs. 30 per month. None needs apply who does not know English, has not passed, the final Survey School Examination or has not practical experience in surveying, drawing and estimating. The appointment is temporary but there is chance of confirmation. Applications will be received to the end of this month.

Cuttack } N. K. Das
15-2-86. } Assistant Superintendent
Tributary Mehals.

NOTICE.

For sale—a bay Whaler Horse broken in saddle and harness for Rs.150.
Apply to H. G. Gearing Esqr. Toolsipere
For sale—Cno Harmonium 5 octaves in plain Oak wood and a strong blackwood outside case in good condition and almost new; price Rs 125. Also a sterling silver hunting watch by Cook and Kelvey; a perfectly reliable time keeper and a sound watch. Price Rs. 80.
Apply to A. F. DAVIS Esqr. Jobra.

NOTICE.

Four Government mules are for sale and are open to inspection in the compound of the Lalbag house. Offers will be received by the Commissioner of the Orissa Division.
N. K. Das.
Asst. Supdt. Tributary. Mehals,

ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ।
ମାନବର ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟର ଦୁର୍ଗସ୍ଥ
ଅନୁକୋପ ନାମକ ସଂସ୍କୃତ ପୁସ୍ତକ ଉତ୍କଳ-

ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅନୁକୋପ ଏକ ମୁଲଗ୍ରନ୍ଥ ସହିତ
ଶ୍ରୀ କରୁଣ ବିନାମୁଖରେ ବିତରଣ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ପାଠକଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଦେବ ଅନୁ-
ନିକଟକୁ ପଠା ନେଶିଲେ ପାଇପାରିବେ ।
ଠିକରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେଲେ ଦୁଇ ପଇସାର
ଏକଶତ୍ରୁ କେଟି ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
୧୯୧୮ } ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଶ୍ରୀ
କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ

କର୍ମରେ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ କରୁ କଲେ ଗୋଷ୍ଠୀ
ଠିକରେ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱାମୀ ଅନୁଗତ ଗୋଷ୍ଠୀ-
ପତ୍ରା ଗୋଷ୍ଠୀ କର୍ମରେ ଅପର ଓ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର ଥିବା ଲିଖିତ-
ବାଦୀଙ୍କ ଓ ବାସସ୍ଥାୟୀ କର୍ମମାନ କରୁ ଦେବ ।
ଗ୍ରନ୍ଥରେ କେତେମାନେ ଅନୁ ନିକଟରେ
ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବୁଝି ମୂଲ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି କର କରୁ
କରି ପାରିବେ ।

ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର

। ପ୍ର । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ମୌ । ଗୋଷ୍ଠୀପତ୍ରରେ
(ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର ୨୨*)
ଅପର ଅଂଶର ସବୁ କର୍ମ ୫ ୨୨ ml
। ପ୍ର । ଏକକ । ମୌ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିବା
ଲିଖିତ ବାଦୀର କର୍ମ ମା ୧୮୨* ।
। ପ୍ର । ମୌ । ଏକକ ଉପରେ ଏକକ ଏକକ
ମା ୧୯୯* ।
। ପ୍ର । ଏକକ । ମୌ । ଦେମାଗୋ ଏକକ
ଏକକ ମା ୧୯୯* ।
। ପ୍ର । ଏକକ । ମୌ । ଗୋଷ୍ଠୀପତ୍ରରେ ଥିବା
ଲିଖିତ ବାଦୀଗୁଡ଼ିକ ମା ୧୮୨* ।
। ପ୍ର । ଏକକ । ମୌ । ଉପରେ ଏକକ ଏକକ
ଏକକ ମା ୧୯୯* ।
। ପ୍ର । ଏକକ । ମୌ । ଉପରେ ଏକକ ଏକକ
ଏକକ ମା ୧୯୯* ।

କଟକ
ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର } ଶ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ
୧୯୧୮

ମେଡ଼ିକାଲ ।

ଏକଦେଶ ମେଡ଼ିକାଲ ଯଥାର୍ଥ ଗୋଷ୍ଠୀ
ମାନଙ୍କର ଦେଶରେ ଅପରାଧ ଦୋଷ ପୁସ୍ତକର
ନାମାଘୀରେ ପ୍ରକାଶ ହେଇଅଛି । ଏକଦ୍ୱାରା
ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ବର୍ଷର ଅନୁପାଳକ କୁର
ଅଗ୍ରଣୀ ଦୁର୍ଗଲକା ଗର୍ଭପତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏକ-

ଉତ୍କଳ ଦାସ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଖ୍ରୀ. ୨୯

୧୯୧୩

ଉତ୍କଳ ଦାସ ମାସିକ ପତ୍ରିକା । ମୁ. ଡାକସୂଚୀ ୩୮୩୫ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ୫ ପଇସା ।

ମୂଲ୍ୟ	ଅଢ଼ିନ	ବର୍ଷିକ
ପାଞ୍ଚଟି	୫୦	୫୦୦
ଡାକମାଗଣ	୫	୫୦

ପ୍ରକୃତର ଦେଖି ମହାମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କେତକର ଯେଉଁ ଆସିଲେ ମାତ୍ର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ-ପାସନ-
ପଦ୍ମରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଅସଂଭବ
କାନ୍ଦୁ । ଯୁକ୍ତ ବଦେବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲଗି
ଦେବାର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ମାସ

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୈନିକବଳଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧିଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା
ଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାସନର ନିୟମ
ଦେବ । ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ଇଂରାଜ
ଦେବର ସଜାକୁ ଧରି ଆଣିଅଛନ୍ତି ତୁଳ୍ୟଦେବ
ନୟ କର ନାହାନ୍ତି ଓ ତାହା କଷ୍ଟ କରିବାକୁ
ଏକବର୍ଷ ଲଗିବ ।

ପ୍ରକୃତର ବ୍ୟୟ ଉତ୍କଳରୁ ଦେଖ
ଦେବ ବୋଲି ବଲ୍ଲଭପୁ ଲାଗିତାଏ ଅଗ୍ରର
ସେକଟିଣ୍ଡା ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବେ
କଲରୁ ତାରତୋଗେ ଏହିପରି ସମ୍ବାଦ
ଆସିଅଛି । ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରକରେ
ପତକ ବୋଲି ଅନୁମାନେ ବହୁକାଳରୁ ନିଶ୍ଚୟ-
ରୂପେ ଜାଣିଅଛୁ ମନିଷରବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ଅନୁ-
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏ ପକ୍ଷରେ ସୁବିଶ୍ୱାସ ଦେବ
ବୋଲି ସୁଦ୍ଧା ଆଶା କର ନ ଥିଲୁ । ଫଳେ
ସେହି କଥା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଘଟଣ । ଯୁକ୍ତ କରିବା
ପ୍ରକାରୁ ଦୟାକା ପତ୍ରରେ କିଛି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟୟ
ବୋଲିଥାନ୍ତା । ଏହେତୁକେ ତୃତୀ ବୋଲି

ଯାହାପରେ ୧ ମଂସିକ ଦାକରୁ ଟଙ୍କା ଦେବର
ପାଠ କରନ୍ତୁ ।

ଓଡ଼ିଶାର ନୂତନ ନିମଗମକରୁମାର ଇଲ-
କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପଦମାନ କରଇ ଦୋଇ ଯାଇଅଛି ଓ
ଲୋକେ ଯାହା ମନେ କରୁଥିଲେ ସେ ଏଭଳି-
ଦେଉଳର ପଦପୁତ୍ରିକା ଭେଦିଲି ସାଦେବକ
କର୍ତ୍ତାଲରେ ଘଟକ ଫଳେ ପ୍ରାୟ ତାହାଲ ଦୋଇ
ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଇତି ନିମ୍ନରେ ଦେବନ
ବାଲେଶ୍ୱରର ପୁଲିସ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ଦେବୀ
ମାଧବ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ଛତ୍ରା ଅଛି ସମସ୍ତେ ସାଦେବକ ।
ଏମାନେ ଅପସାରା ତରୁରେ ନିମଗ ଓ ପୁଲିସ
ରୁଇ ବରଗର ଛତ୍ରାବଧାରକ ହେବେ ଓ
ନିମଗ ଲାଭକା ମକାସେ ଯେଉଁ ପୁଅକୁ ପୁଲିସ-
ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ରହିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କରଖାପୁ
ଦେବେ । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କେତେ ଲୋକଙ୍କର
ଦାକା ଯିବ ।

ବନ୍ଦୀୟ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ମରଣର ମାନ୍ୟତାର
ସର ତାମସନ ସାଦେବକ ତାହା ପ୍ରଦେଶ
ରୁମଣର ଯେଉଁ ବଦରଣ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି
ତହିଁରୁ ଜଣା ଯାଇ ଅଛି ଯେ ତାହାର ମିତ୍ରକ-
ସିପଲ କମିଶ୍ୱରମାନେ ତାହାକୁ ଅଧ୍ୟର୍ଥନାରେ
ମିତ୍ରନସିପାଲିଟର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାରୁ କର-
ଦାକାମାନେ ଏକ ସରା କରି ତହିଁର ପ୍ରତିବାଦ
କଲେ ଏକ ଏହି ସରା ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି

କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ କରାଯି
କ୍ଷେତ୍ର ଓତର ବକ୍ତା ବିରାଡ଼ାକୁ ଦାସ କରେ
ସୁଦ୍ଧାରୁ ମରଣିମେଣ୍ଟ-ସେକେଟରୀଟ ଅଦେଶ-
ମତେ ମଳିକତା ସାଦେବକ କରଖାପୁ
ଦିରଅଛନ୍ତି । ଏକଥା ସତ୍ୟ ଦେଲେ ଦୋଇବାକୁ
ଦେବ ସେ ବକ୍ତାଶ୍ୱର ଯେଉଁ ଅଜେ ଯିବେ
ସେଅଜେ ଗୋଟାଏ ଅମଙ୍ଗଳ ଘଟଣା ଦେବ ।

ଅନୁମାନେ ଆନନ୍ଦ ସହର ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ
ପାଠ କଲୁ ଯେ ଉତ୍କଳଦେଶର ସାସନ ବିଷୟକ
ଅବସ୍ଥା ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ କମିଶ୍ୱର
ବସାଉବା କାରଣ ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂତାଦେବୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ଉତ୍ତରୁ ବିଭାଗ
ଅର୍ଥାତ୍ ଲଜମାନଙ୍କ ସରା ଓ ସାଧାରଣ ଲୋ-
କଙ୍କ ସଭାରେ ଏକକାଳରେ ଏକ କମିଟି
କରିବ । ଏଥିରୁ ଆଶା ହେଉଅଛି ଯେ ଅନୁ-
ସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ଦେବ । କେଉଁ-
ମାନେ କମିଟିରୁ ସଭ୍ୟ ଦେବେ ସେ କଥା ସ୍ଥିର
ହୋଇ ନାହିଁ ଯେବେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଭାଗ୍ୟବଶରୁ
କଲର ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ଉତ୍କଳଦେଶର
ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମରୂପେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ଏକ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କ ସହର ମାହାବର ନି-
ଶ୍ଚେଷ୍ଟ ସହାୟତା ଅଛି ଏପରି ଲୋକମାନେ
ସେକଟେମିଟିର ସଭ୍ୟ ଦେବେ ତେବେ ବାଣ୍ଟି-
ର ଫଳ ଲଭି ଯେବ ନୋହିଲେ ଅନୁମାନଙ୍କ
ମନର ରୂପେ ମନରେ ରହି ଯିବ ।

କୃତା ହରଣା-
 ଶୁକ୍ର ଯୋଗରେ ।
 ଯେ ପରେ ଭାବର ମୂର୍ତ୍ତି ଅପ-
 ଦେଲେ ତାକୁ ମାନବିକ ପ୍ରମାଣରେ
 ଯଦି ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଦେଶରେ ।
 ଭାବର ସମ୍ଭାର ଏ ସ୍ତରକୁ ଶ୍ରେଣୀ ଭଳ ଦୋଳ
 ଅସ୍ଥିତ ମାତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟାଧି ସମୟରେ ଭେଦ
 ଗୁରୁତରତରରେ ଲେଖି ଅଧିକାରୁ ଭାବ
 ଉପଲକ୍ଷ ସମ୍ଭାର ଶୁଦ୍ଧତା ଦେଲେ । ମାତ୍ର
 କର ଦରବସଦାୟ ବଦାଭରଣ କରେ
 ଲୋକ ଓ ଭାବ ମୁଖରେ ବଦାଭରଣ ଏ
 ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଧୁ, ଦେଖ ହୃଦିତୀ ଏବଂ ଗୁଣଜ
 ଲୋକ ଦରବସ ଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ-
 ସମ୍ଭାର ଏବଂ ନୂତନ ଉପକ୍ରମ-ଅଭିଳାଷୀଙ୍କରେ
 ଏହାଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାରୀୟାର
 ପରିଚୟ ପାଇ ଅନୁମୋଦନ ମୁଣ୍ଡ ଦୋଳିଥିଲା ।
 ଇଂରାଜୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗ୍ରହଣ କରୁ ଲାମୋ
 ପ୍ରକ୍ରେମେ କେମା କାରଣ ଚିନ୍ତାଧରଣ
 ବ୍ୟସନ ଚେଷ୍ଟା କରବାର ଜଣାଯାଏ । ପ୍ରଥମେ
 ଇଂରାଜୀମାନେ ଚିନ୍ତା କରା ପ୍ରକ୍ରେମ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ମନୋଯୋଗୀ ନ ଦୋଳ ଏ ପ୍ରକ୍ରେମକୁ ଅଧି-
 କାର କରୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ସେଠାରେ ଇଂରାଜୀ-
 ସୈନ୍ୟ ରହୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଲାଭଜୟ ଇଂରାଜୀଙ୍କ
 ମୁଖରୁ ଇଂରାଜୀମାନ ସମାବେଶ ଏବଂ କେତେକ
 କରୁଅଛନ୍ତି କି ଲାମୋ ପ୍ରକ୍ରେମ ଅଧିକାର
 କରବା ଇଂରାଜୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରକାଶନକ
 ନୁହେଁ । ମାନବିକ ଦେଖିବା ମାତ୍ରକେ ଜଣାଯିବ
 ଯେ ଇଂରାଜୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଗ୍ରହଣ ସାମାନ୍ୟ
 ଲାମୋ ପ୍ରକ୍ରେମକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଗଲେ ଭଲ ଦେବ ।
 ଯେତେ ମାନବିକରୁ ଏତେ ଉପକାରୀରୁପ
 ଗ୍ରହଣ ସୀମା ଜଣାଯାଉଥିଲା ତେବେ ଇଂରାଜୀ
 ସେମା ଲାମୋ ପ୍ରକ୍ରେମ କରୁ ବରଦାକୁ କାହିଁକି
 ଗଲେ ଏବଂ ତାମସଙ୍ଗ ଗୋଟାଏ ମାମାଂସା
 କରବା କାରଣ ଇଂରାଜୀଙ୍କୁ କହିବ ପ୍ରେମର
 ଦେଲେ । ବଦାର ଉପାରୁ ବନଶର ଜଣା
 ଯାଉଅଛି ଯେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଲାମୋ ପ୍ରକ୍ରେମ
 ଶୁଦ୍ଧ ଦେବାକୁ ଅପୌ ମନୁ ନିହାନ୍ତି ଏବଂ
 ଉତ୍କଳ ଗ୍ରହଣକାରୀ କାହିଁକି କେମା ଶିଳ
 ଇଂରାଜୀଙ୍କୁ ମନୁ ନିହାନ୍ତି ।

କଲିକତା ନାଲକୋଟର ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳରେ
 ସର୍ବ ଉତ୍କଳ ଗର୍ଭର ଶ୍ରେଣୀ ସତର ଥିବା
 ଏବଂ ନାନା ଉପାୟ କଲେ ସ୍ୱର୍ଗୀ ଏଠାରେ
 ଅବେଶ୍ୟ ଲାଭକାରୀ ଅସମ ଦେବାରୁ ବାଧ
 ହୋଇ ଭଲର ପାଇଅଛନ୍ତି । ଉପକ୍ରମ
 ତା ୨୪ ଉପ ଭାବର ବଲ୍ଲଭଗମନର ଦଳ
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଏଥର ଭଲର ପାଇ ପୁଣି
 ଲାଭକୁ ଫେର ଅଧିକେ ଏମନ୍ତ ଅପା ନାହିଁ
 ଏବଂ ଲାଭର ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଏପରି ଗୋଟିଏ
 ଉପକ୍ରମ ଦାବମନ୍ତ ବଦାୟ ଦେଲ ଯେ ନି-
 ତାନ୍ତ ଦୁର୍ଘଟିତ ଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ଏହାଙ୍କ ଗମନ ଓ ଅନ୍ୟଏକ ଜଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
 କରୁଥି ଦୋଳ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରୁ ସମୟରେ
 କିଏ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳପକ୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ କରବ
 ଏପେକ ହୁଏ ଗୋଲମାନ ଲାଭଅଛି ।
 ଜଳମିତ୍ର ଏବଂ ଉତ୍କଳସନ ସାଦେବକମଧ୍ୟରୁ
 ଜଣେ ଅବଶ୍ୟ ମଧ୍ୟକୁ ଦେବେ ଏବଂ ପ୍ରଥ-
 ମୋକ୍ତ ଜଳ ହିତାୟୋକ୍ତ ଜଳକଠାରୁ ହିତଜଳ
 ଅଛିନ୍ତି । ମିତ୍ର ମହୋଦୟ ଉତ୍କଳସେ ଉପକ୍ର-
 ମଦାୟକ ସମୟରେ ଥରେ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳସନ
 ଉତ୍କଳ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍କଳା କରୁ ମହାତ୍ମା
 ଉତ୍କଳ ସେ ନିଜ ଅନୁପରାଣ କର ସମସ୍ତଙ୍କର
 ପ୍ରୀତିଭାଜନ ଦେବେ ।

କଟକର ଦେବାନୀ ଅଭାଳିଲେ ତେରା
 କିମ୍ପାସର ଉପିକା ପ୍ରମାଦ ଅନୁକ୍ରମ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ସକାଶେ ଉତ୍କଳ ଦେବାବସ୍ତୁକ ଗବର୍ତ୍ତ-
 ମେଶ୍ୱଳ ଅଛନ୍ତି ଲାଭକର ସଞ୍ଚାବଳୀ ନାମକ
 କଲକତାର ବଙ୍ଗଳା ସଂବାଦପତ୍ରରେ ଲୋ-
 ଖାଅଛି କି କଟକବାସିମାନେ ଅନୋଳନକରି
 ନ ଥିଲେ କତେବର ସ୍ତାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋ-
 ଉଥାନ୍ତା କି ନା ସେସଦା ସ୍ୱଭାବ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସେକଥା ଅଛି ଉତ୍କଳ କରବାର ପ୍ରକ୍ରେମକ
 ନ ହୁ ଅନୋଳନ କଲେ ଅନେକ ସମୟରେ
 ଯେ ସୁଫଳ ଫଳରୁ କଟକବାସିମାନେ ଜହର
 ବିପେଶ ପ୍ରମାଣ ଯାଇଲେ । ଭରସା ହୁଅଇ
 ଏ ବିଷା ସେମାନେ କେତେ ପାସୋରାଧିକେ
 ନାହିଁ । ସଦ୍ୟୋଗିକର ଅପା ଅଲ୍ୟାୟ ନୁହଇ
 ବାସ୍ତବରେ ପାଠୋପ ନ ସିଦ୍ଧାର କଥା ମାତ୍ର ଅ-
 ନୋଳନକରିବ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଥମ
 ହେଉଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ସଂପତ୍ତି ଦେଖି
 ଏଠାରେକେ ଯେ ଅଛି ସେପରି ବରଦାକୁ
 ଧାରଣା ଦେବେ ଏମନ୍ତ ଅପା ହେଉ ନାହିଁ ।

ପୁତ୍ରୀ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅନୋଳନର
 ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟଥା ହେଉଅଛି । ସୁଦେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକ୍ରେ-
 ମପ୍ରାପ୍ତରେ ଏଠାରୁ ଫେରି ଭରସା ନାହିଁମାନ
 କଲକତାର ନାନା ସଂବାଦପତ୍ରରେ ବାଦାୟୁ-
 ଥିଲା । ଉତ୍କଳସିଦ୍ଧି ଦେଖି ଉତ୍କଳ ଗ୍ରହଣ-
 ପୁଣା ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ ଏଥିପ୍ରକ୍ରେ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ
 ପଠକର ଅନୁର ପାଣ୍ଡୁରୀ ଭଲରର ସେ-
 କେଶବର ଉତ୍କଳ ଅପେକ୍ଷରେ ପ୍ରକଟ ରହି-
 ଥିଲା । ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସମ୍ଭାର ଗତ
 ଅଧ୍ୟବେଶନର କାର୍ଯ୍ୟ ବରଦାୟୁ ଜଣଗଲ
 ଯେ ଭଲରର ସେକେଶ ଏହି ପ୍ରକ୍ରେମ ସ-
 ମ୍ପାଦରେ ଅପା ଅଭିପ୍ରାୟ ଲେଖିଯାତ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
 ଦାବମନ୍ତର ମନୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବେକେ ପ୍ରକ୍ରେ-
 ବର୍ତ୍ତକ ଅବଶ୍ୟକ ଦେଇଥିଲେ ଦେ ଏହି
 ଅଭିଳା କରବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଉତ୍କଳରେ ସିଲେକ କମିଟିର ପ୍ରତି ଶୀଘ୍ର ଏହି
 ପାଣ୍ଡୁରୀ କେବେକି । ପ୍ରକାଶ ସମ୍ଭାର ଅପା
 କରବା କରଣ ଅନେକ ଦେବେ
 କୁ ମନୁ
 ଲୋକ
 ସମା

ଅନୁର ପ୍ରକାଶକ ଏବଂ କେଲିକେ ଉପିକ
 ଦୋଳ ଅନୁମୋଦନ ଅପା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଭାଷା ଦେଲ ନାହିଁ । ଗବର୍ତ୍ତମେଶ୍ୱଳର ଯେତେ
 ଦେଲେ ଯାବା ମନକୁ ଅସୁଅଛି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ-
 ସମ୍ଭାରେ ଉତ୍କଳ ଅନୁର ଦୋଳ ଯଉଅଛି
 ଲୋକଙ୍କ ମନାମରକୁ ଏବଂ ପରୁରେ । ଅନୁ-
 ମାନେ ଏ ପ୍ରକ୍ରେମରେ ପଠକର କରୁମ ଫଳା-
 ଫଳ ଦଲଶର ପସାଦାୟ ଦେଖିଅଛି ଏଥିରେ
 ଅନୁକ୍ର ବନା କହୁ ଜପକାର ନାହିଁ ଏବଂ କହୁ
 ଉପରେ ପଠକରସେକ ନାମରେ ଅଧିଗୋଟିଏ
 କର ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ବ୍ୟାପକ ବଦା ସମାମନ-
 ଦେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସମ୍ପାଦନ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଭଲରସିଦ୍ଧି କରବଣ
 ବାଲେଶ୍ୱର ସଂବାଦକାରୀରେ ପାଠ କର
 ଅନୁମୋଦନ ଅନୁର ଅନୁର ଦୋଳଅଛି ।
 ଏପରି ଦୁଇ ଏପ୍ରକ୍ରେମରେ ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ
 ବଳାପସୋଗୀ ପଠଇ । ଏଥିରେ ସ୍ୱଳାକର

ସ୍ୱର୍ଗପୁତ୍ର ବସନ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଦୁଃଖିକ ପ୍ରଭ
ଦତ୍ତା ଚଳନ୍ତବଦ୍ଧେ ପ୍ରଭୃତି ଦେଉଅଛି ।
ବଦଳଣ ଯଥା—

ଘଟ ନାସପତ୍ରମା ଶୁଭକାର ଦଳ ଶୁଭୁକ୍ତି
ସୁଦା ଶ୍ୟାମନକ ଦେ “ ଅଳମେତୁ ” ନାମ-
ରେ ବୃଦ୍ଧ ଦାନପତ୍ର କରୁଥିଲେ । ବଜ୍ରଲେ-
କବଦଳ ଶୁଭୁକ୍ତି ଶୋଭିତପାଳ ଦୋଳସୁନ ।
ସବୁଦା ଦାରଗୋଷ୍ଠା ଯେନୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶୋଭି-
ତରେ ମନେ ଲେଖାଏଁ ବାହାଲ କମି; ଉତ୍ତ-
ସୁକ୍ତି ଶତ; ଶତକ ଉପସୁକ୍ତି ଅନ୍ୟନ୍ୟ ସମଗ୍ରୀ;
ଶୁଭର ଗୋଷ୍ଠୀ ସୁକ୍ତିପୁତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ହେଇ
ଥିଲ । ଦାତା ଦୁଇଦଳର କଳାକଳି ଶୁଭୁକ୍ତି,
ଜାଲି, ଘିଅ, ଅଣାଏ ଲେଖାଏଁ ପଲପାସହୁତ
ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଶୁଣିବ ଲେଖାଏଁ ବନ୍ଧୁ ନାନ ବର
ଥିଲେ । ଅନ୍ତ ଓ ପଞ୍ଚମାଳକୁ ଦୁଇପ ଶୁଣ
କମଳ ମଧ୍ୟ ଦାନ କରୁଥିଲେ । ଏହି ସମସ୍ତ
ଦାନରେ ଉଚ୍ଚ ଶୁଭ ଦୁନାର ଶକ୍ତି ଖରଚ
ହୋଇଥିଲା । ଘଟ ଦୁଃଖିମାନେ, ଅନ୍ତ, ବନ୍ଧ,
କମଳ ପ୍ରଭୃତି ପାଳ ଅନ୍ତ ବୋଇଥିଲେ ।
ଦାତା, ଦାନଦରପ୍ରମାଣକୁ ଦେଇ ଦୁନାର
ଶକ୍ତିରୁ ଅଧିକ ମୁଲ୍ୟର ଦ୍ରବ୍ୟ ଦାନ କରୁଥି-
ବାକୁ ଅପ୍ରେମାନେ ମନଇସହୁତ ଦାତାକୁ
ଅନ୍ୟଦାନ ଦେଉଅଛି । ଧର୍ମସଂକଳି ଦାନ-
ଉପକ୍ରମରେ କଳାକଳୀଙ୍କୁ ଏବେ ଶକ୍ତିର
ଦ୍ରବ୍ୟ ଦାନ କରୁବା ଦାଲେଖରେ ଏହି
ପ୍ରଥମ ଦେଖିଲ ।

ପତ୍ର ବଦଳରେ ସମୟରେ ବଦଳରେ
ଯେଉଁ ତାପସଂକଳ ଦୋଳସୁନ ବହୁର
ପ୍ରସେଦ ବଦଳଣ ଏଥି ପ୍ରକ୍ରେ ଅପ୍ରେମାନେ
କ୍ରମାନ୍ତରୁ । ଉକ୍ତି ସଂକଳେ ଯେ ସମସ୍ତ
ବ୍ରତକୁ ନିର୍ବାଚନ ଦେଲ ସେ ସବୁ ଉତ୍କଳବ-
ର୍ଷର ଦାତା ନାନା ପ୍ରମାଣୁ ଲେଖକୁ ଅବଶତ
କରୁଥିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟମତ ଗୁଡ଼ିକ
କରୁବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ସହସ୍ରମାନଙ୍କ
ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି । ଏ ନଗର-
ରେ ସେହି ସମସ୍ତବ୍ରତକୁ ବଦଳନା ସକାଶେ
ଗତ ସେମାନଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂକଳଣ ସଦା
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉହିଁରେ ଅନ୍ତ ଲେଖ ଉପ-
ସୁକ୍ତି ସୁଦାକୁ କେବଳ ସଂକଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ-
ମାନଙ୍କୁ ହେଇ ଦଥପାଳ ଅଗାମୀ ମାସ ତା-
ଳ ଶୁଣରେ ସଂକଳ କରୁନାର ପୁତ୍ର ଦେଲା ।
ଉକ୍ତି ଦାତାଙ୍କ ସମାପ୍ତରେ ଶ୍ରୀମାତାମାତା-

ରେ ସର ଦେବ ଶକ୍ତିର ବଳପଳ ପ୍ରାଣାନ୍ତରେ
ଲେଖଣୀର ଦୟାପାଳଅଛି । ସଦାସାଧାରଣଙ୍କ
ସୁଖ ନିତୁ ଜାଗସୁସରରେ ନିର୍ବାଚନ
ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମବ୍ରତକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ନିମ୍ନ ପ୍ରକାର ବରୁଛି ଯଥା—

୧ । ଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ-ପ୍ରସେଦକେଶ
ଅନ୍ତକେଶଙ୍କୁ ପରମତ ଦେବା ନିତୁ ଉତ୍କଳ-
ଦାତା ସଲ ନାମରେ ଦେଉଁ ସଂକଳ ଅଛି ତାହାକୁ
ଉପାଳ ଦେଖାଯାଏ । ଏ ସଂକଳର ବସେଶ
କେଉଁ ଉପକାର ନାହିଁ କେବଳ ଅନର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ
ପଡ଼ଇ ।

୨ । ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିର
ଜେନର ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିରଙ୍କ ସହାୟ
ନିତୁ ଯେ ସମସ୍ତ ସଂକଳ ଅଛି ଉହିଁରେ ଜଳପା-
ଧାରଣ ପ୍ରକଳ୍ୟମାନେ ନିକାତନ ପ୍ରମାଣି-
ମତେ ମନୋମାଳ ଦୋଳ ସହସପଦରେ ନିୟୁକ୍ତି
ଦେଉନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା-
କ୍ରମରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଅଧିକାର ଦଥ-
ଗାହ ଯେ ଅଧି ବ୍ୟୟର ବଜ୍ରଲେ ଏମାନଙ୍କ
ପରମର୍ଷରେ ପ୍ରସୁତ ଦେବ ଏବଂ ସରକାର-
ଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି କର୍ମରେ ପ୍ରସୁ କର-
ପାରିବେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ ହେଉ ଉତ୍କଳ
ଦେବେ । ଅନ୍ତ ପାଲିମେଖ ସଂକଳେ ଉତ୍କଳ-
ବର୍ଷ ନିତୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ଉତ୍କଳସୁଦା କମେଶୀ ଗଠିତ
ଦେଉଁ ଯେ କୌଣସି ବସୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣିମେଖ
ଏବଂ ଅଧିକାର ମନୋମାଳର
ପଞ୍ଚଲେ ଉକ୍ତି କମେଶୀ କେଉଁ କେଉଁ ଲିଖି
କରବେ ।

୩ । ସିନ୍ଧୁପ୍ରସେଦ ପଞ୍ଚାଶ ଏକସମୟରେ
କଲତ ଓ ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ଗୁଣାତ ଦେଉଁ ଏବଂ
ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଣକ ଉତ୍କଳି ଶ୍ରମମାନଙ୍କ ନିମ୍ନ ଏବଂ
ଦାତାଙ୍କରେ ଉପିବା ଓ ପଞ୍ଚାଶର୍ଷିକ ସଂକଳ
ଏବଂ ଶ୍ରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁହିଁ କରୁବା ଏବଂ ଉତ୍କଳ-
ବର୍ଷରେ ଉତ୍କଳି ଦେବା ଶ୍ରୀମାନେ କଲକଳୁ
ପାଳ ପଞ୍ଚିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଉ ।

୪ । ସୈନିକ ବ୍ୟୟ ଦୁହିଁ କରୁବା ବ୍ୟବସ୍ଥା
ରହିବ ଦେଉ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍କଳର ବ୍ୟୟ
କରୁନ ଦାତା ସୈନିକବ୍ୟୟ ମୁକ୍ତି କରୁଥାଉ ।

୫ । ଉତ୍କଳର ବ୍ୟୟକୁ ଅଧିକ ନି-
ଅନ୍ତ ଦେଲେ ପ୍ରଥମେ ଅମଦାଳ ଦ୍ରବ୍ୟର
ସାମୁଦ୍ର ମାସଲ ସାଦା ଉପିପାଳଅଛି ପୁ-
ଦାର ସେହି ମାସଲ ବସାଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଦେଉ ନୋହଲେ ଉତ୍କଳସେନ୍ଧ ଶାବୁ ଦେଉ-

ଶ୍ରୀର ଲେଖକଙ୍କୁ ପୁଣି କରୁ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ ନିୟାଯାତ ମାତ୍ର ନିମ୍ନସୀମା ଉତ୍କଳରେ
ରଖାଯାଉ ।

୬ । ଉତ୍କଳଦେଶକୁ ବ୍ରହ୍ମସ-ଗନ୍ଧ୍ୟକୁ କର-
କରୁବା ଅଦେଶ ନ ଦେଉ ଏବଂ ନଦାନୁ
ବାଦା ଦେଲେ ସେ ଗନ୍ଧ୍ୟକୁ ସିଲନପ୍ରଭୃତି
ପରି ଉତ୍କଳବର୍ଷକୁ ପୁଅକ ରଖାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଯେ ଏ ଦେଶର
ସଂକଳ ଏବଂ ମଙ୍ଗଳନିତୁ ଅନ୍ତକୁ ପ୍ରତ୍ୟୋ-
କକ ବୋଧହୁଅଇ ଏଥିରେ ହୁଏତ ଦୋଳ ନ
ପାରେ । କଲକଳା ମାନାଳ ବଦେ ପଞ୍ଚାଦ ଓ
ଉତ୍କଳପୁତ୍ର ସଦନପ୍ରାଣର ବଦୁଦୀ ଓ ବଦେ-
ତକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକତ୍ର ଦୋଳ ଏହା ସବୁ
ଯାଦା ଧାର୍ଯ୍ୟକରୁଅଛନ୍ତି ଦେବନ ସବସାଧା
ରଣଙ୍କ ଅନ୍ତରକ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ସୁତରେ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଉତ୍କଳ ଦେବଳ
ସାମାନ୍ୟ ବସୟରେ ମନୋମାଳ ପଞ୍ଚାଶରେ ଯଥା
ଏଦେଶରେ ସିନିକସର୍ବତ ପକ୍ଷରା ଦେଇ ସବା
ଉତ୍କଳକୁ ସିନିକାଣୀ ବାଧ ଦେବା ଏବଂ ଦେଶ
ଜାଳ ଦୁଷ୍ଟ-ବା ବ ଦ୍ରବ୍ୟାତର ଉପରେ କର
ନ ବସାଇ ସାକ୍ଷାତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବା ଇତ୍ୟାଦି
ଏବଂ ସେପରି ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟକମତେ ପ୍ରସ୍ତାବ-
ମାନଙ୍କୁ ସଂଶୋଧନ କରି ବଦେଇଜାଗସୁ-
ସଂକଳ ଅପଣା ଅଭିପ୍ରାୟ କରାଇଲେ ଅବଶ୍ୟ
ଅଧିକାର ଲେଖକ ମତରେ ସେମାନେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
କରବେ । ଅପ୍ରେମାନେ ଉତ୍କଳା କରୁ ବ ନଗ-
ଦାନମାନେ ଏ ବସୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋ-
ଯୋଗ ଦେବେ ।

ତୈଳଦାତା ବ୍ୟବସ୍ଥା

ପ୍ରାୟ ଶୈଳଦାତା ଅନଳର ପାଣ୍ଡୁପି-
ସମ୍ବନ୍ଧରେ “ସମ୍ଭାରକ” ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବ ଏଥି-
ରେ ତାହାଙ୍କର ସହନୁକୃତ ଅଛି । ତାହାଙ୍କ
ମତରେ ଦେବଳ ସରଦାର ତୈଳକୁ ପଦ
ଉପାଳ ଦେବା ଏବଂ ସାଗ ବ୍ରହ୍ମକୁ ତୈଳ-
ଦାତା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦଥ ନ ଯାଇ ଶ୍ରୀପାତ ବଜ୍ରପୁ-
ପ୍ରକଳି ଅର୍ଥକୁ ପିଅଦାଶ୍ରମାର ଲେଖମାନଙ୍କୁ
ଉକ୍ତି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦଥନିକାର ଉଚିତ ! ସଦସୋନିକ
ଲେଖାକୁ ବୋଧ ଦେଉଅଛି ସେମାନୁ ଶ୍ରୀପାତ
ଓ ରଜପୁତ୍ର ନିବ୍ରହ୍ମଜାଗସୁଲେବ ଅଛି
ଦେବଳ ପିଅଦାଶ୍ରମ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁବା ଯୋ-
ଗ୍ୟ । ପେଟନମକ୍ତେ ଅକଳାଳ ପ୍ରାଣିପାତକୁ
ଶୁଣୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନାତାଗସୁ ଲେଖ ପିଅଦାଶ୍ରମ

କରୁଥିଲୁ । ପିତାମହେଣୀ ବେଳ ଗୋଟିଏ
 ଦିନେ ଶେଣୀର ପରାଧୀନତା ବଳ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ସେ ଯାହା ଦେଖି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଚୌକିଦାର
 ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସହଯୋଗୀ ଭଳି ବ୍ୟବହାର
 କରୁଥିଲୁ । ଅନୁମୋଦେ ଏହାରେ ପ୍ରଶଂସି
 ଅନୁମୋଦେ ଅଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ
 ମାନ୍ୟତା କାହିଁ ଅନୁମୋଦନ ବେଶ ବ୍ୟ
 ବସ୍ତୁପଦ୍ମରେ ପରି ସୁନାରେ ସହାୟ
 ଥାଇ ଶକ୍ତି କରାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାହାର
 କଥା ଶୁଣିଲ ଅପଦ—ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱରୂପର
 ଦୋଷ ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ମୋହନର ଅବ
 ଶ୍ଟା ଉତ୍ତମରୂପେ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ କହି
 ଦେବାକୁ ହେବ କାହିଁ ଯେ ଚୌକିଆଙ୍କ ଦେଶରେ
 ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାର ଯାହା ପଦେ ଅଧିକ କଥା
 ଶୁଣୁଥିଲ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସାଧ୍ୟ ଦେଲେ
 ଯାହା ସୁକା ରହିବ କାହିଁ । ଚୌକିଆମାନେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସୁଲଭ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ
 ସିଦ୍ଧ ଓ ଗୁମରାସକ ଉପରେ କରଣି କଟାଇ
 କେ । ଏବେବେଳେ ସୁଲଭ ଚୌକିଦାରଙ୍କ
 ଉପରେ ବସେଷ ବହୁ ଜନତା କାହିଁ ଅଥଚ
 ସୁଲଭରୁ ଗଣ୍ଡିର ଗୋଟିଏ ଏକ
 ପରମ ସାଧାରଣରେ ବଳ ସବୁ ନାହିଁ ।
 ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସୁଲଭ ଅଧୀନ
 ଦେବେ ତେବେବେଳେ ଚୌକିଆମାନେ ଗାଁ
 ଜଗିବା କର୍ମରେ ଅଧିକ ମନ ଦେବେ ନାହିଁ ।
 ସୁଲଭ ବନଜୁଲ ପର ମୋହନରେ ଅଧିକ
 ଦେଖାଇବ ଏକ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଦୋଷ
 କରନ୍ତେ । ଚୌକିଆମାନେ ଜାଗିରକର୍ମ କରନ୍ତି
 ଏକ ପ୍ରକାରରେ ଦୁନା ବତା କଥା । ଏହା
 ରେ ସେମାନେ ଜବାବ ଦୋଇ ପ୍ରକାର ଯେଉ
 ଯାହା ଓ ସର କରନ୍ତି । ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ
 ଗୁରୁତ୍ୱ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ
 ରହିବ ନାହିଁ । ନଗର ବରମାତା ପାଇବେ
 ଯାହାର ଯେଉଁ ବାଉଁଶ ଖାଇବାର ଦାବି
 ଉତ୍ତମେ ଚୌକିଆର ଉପରେ ସତ ବଦଳି
 ଦେବ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାର ସହ
 ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ରହିବ ଦେବ ଓ ଚିରକା
 ଲକୁ ଗୁରୁତ୍ୱସ୍ୱତା ଗୁରୁତ୍ୱର ରୋଷିଏ
 ପ୍ରଧାନ ଅନୁମୋଦନ ଦେବ । ବସେଷ ଅଧିକାର
 ଅଧିକାର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର କରଣ କାରଣ
 ରୂପେ ଗାଉଁ ପରସ୍ତରା ପଦ୍ୟରେ ଚୌକି
 ଦାବ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି ପ୍ରକାରର ମୁଲ ଲୋକ
 ଦେବା ବଦଳୁ ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମୋଦନ

କର ବୋଧ କରୁଅଛୁ । ନୂତନ ଅନୁମୋଦନ
 ଦେବ ଏହି ପଦ ଦେବ ଯେ ଲୋକଙ୍କ
 ଉପରେ ରୋଷିଏ ଅଧିକା ସହକ ବସିବ ଓ
 ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରରେ
 ଚୌକିଆର ଦାବିକୁ ରହିବ ନାହିଁ । ଅନୁମୋ
 ନେ ଅନୁମୋଦନ ଦେଖୁଅଛୁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର
 ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ଏକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ଗଣ୍ଡି
 ଲିପିର ଦୋଷ ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଭରଣ
 କରୁଁ ଗଣ୍ଡିରୁ ଉତ୍ତମେ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାର
 କରବେ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ ନକ-ମାମଲ ।

ଏ ମାମଲ ସରକାର ବାଦୀରୁ ଓ ଅଭି
 ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବର୍ଷ ଦେଲ ତର
 ଅସମ୍ପର୍କ କରରେ ଯାହା ଜଗତି ପଦ୍ୟ ଓ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଠା କ୍ରମେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଉପରେ
 ସାବେବ କେ ସୁନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ଗ୍ରାଧୀନ ଓ
 ନିରାପେକ୍ଷ ନୂତନ ଦର୍ପଣ ସରକାର ବାଦୀରୁ
 ଦାବ ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ
 ଏହି ଯେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପଦେ ଅନୁମୋଦନ
 କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କାଗଜପାଠ୍ୟ କର୍ମରୁ
 ମରମତ କର କରୁଛୁ ଶକ୍ତି ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାର
 ଅଧିକାର କରଣ କଲେକ୍ତର ସାବେବ
 କଠାରେ ଅବେଦନ କଲେ । ତେବେବେଳେ
 ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତି ପରାଧୀନ ନାନୁ ଲୋକଙ୍କ
 ମାତ୍ରାଧିକାର ଦୋଷ ସବୁ କର
 କରନ୍ତେ । ଯେ ଅଧିକାରୀ ଥିଲ ଅନୁ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଏ ଶକ୍ତି ଦେବା ସକାଶେ ଅପରି
 କଲେ ମାତ୍ର କଲେକ୍ତର ସାବେବ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକୁ
 ଶକ୍ତି କଲେ କରଣରେ ସେ ଶକ୍ତିରୁ
 ଅଧିକାର କରବେଳେ । ଏହାର ପ୍ରକାର
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଦୁକାର ଶକ୍ତି ଦୋଷ ପାରେ । ସେ
 ମାମଲଟ ଏହି ପ୍ରକାରରେ ଗୁରୁମଲ ।

ପାଠକମାନେ ଜାଣୁଥିବେ ଅନୁମୋଦନ
 କ ବଳ ଅଧିକାରୀ ଯେ ବର୍ଷ ବଦଳା ଯୋଗେ
 ଏହି ବଳ ଗୁରୁତ୍ୱ । ବାଉଁଶପାଠ୍ୟ
 କର୍ମରୁ ମାନେ ଏ ସବୁ ବଦଳୁ ଉତ୍ତମରୂପେ
 ମରମତ ଓ ରକ୍ଷାବେଶେ କରଣକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ
 ମାତ୍ର କରୁଛୁ ଶକ୍ତି ସରକାର ଦେବେ ନାହିଁ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଦେବେ ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କର ଓ ପ୍ରକାର
 ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ ପ୍ରକାର
 ବନୋତ୍ତମ ଦର୍ପଣକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ । ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ଏହାର ଅଧିକାର ପ୍ରକାର କଲେ ଯେ

ଅନୁମୋଦନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପରେ
 ମରମତ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଦେଖେ ଅନୁମୋଦନ
 ବ୍ୟକ୍ତିର ଓ ସକାଶେ ସରକାରଙ୍କୁ
 ମରମତ ନ ଦେଇ ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀ ଶକ୍ତି
 ଓ ଶକ୍ତିର ଶକ୍ତି ପ୍ରକାର ଦୁକାରକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ
 ଲକ୍ଷେ ଶକ୍ତି । ଗୁରୁତ୍ୱ ଦୋଷକୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ସେ ଦେବାକୁ ଚୌକିଆମାନେ ସମ୍ପର୍କରୁ ।
 ପତ କରାନ୍ତ ପକ୍ଷରେ ମରମତ ଶକ୍ତି ସରକାର
 ରକ୍ଷା ଦେବ ନ ଦୋଷ କରଣ ଦେଖି ଦୁର୍ଭ
 ଯେବେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାର କର ବ୍ୟ
 ଯାକୁ ସେ ସେ ଅପେ ଶକ୍ତିର ଉପରେ
 ନୂତନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ବାଦୀରୁ ଶକ୍ତି ବାଦୀ ଦେଲେ ଅନେକ
 ଶକ୍ତି ପ୍ରକାର । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଏହାରେ ଅଧିକ କଲେ
 ଦୁର୍ଭ, କରୁଛୁ, ସରକାର ଦୋଷ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ
 ଏବେ କଲେ ମାତ୍ର ଚୌକିଆମାନେ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେଲ ନାହିଁ । ଗୁରୁତ୍ୱ
 ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଲ ଓ
 ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିର ମେ
 ମରମତେ ମରମତ କର ପ୍ରକାର ନାହିଁ ।
 ଏବେବେଳେ ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମରମତ ଦୋଷ
 କରୁଛୁ ଶକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ନାହିଁ ।

ଏ ଲକ୍ଷଣରେ ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦେଲେ
 ମାତ୍ର ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମରମତ କଲ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 କରୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିର
 ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ ବଳ ମରମତରେ ଗୁରୁତ୍ୱ
 ଶକ୍ତି ପ୍ରକାରର ଶକ୍ତି କରଣ ଦେଖିବାରେ
 ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ସେ ସନ ୧୮୮୦
 ପାଲର ଅନୁମୋଦନରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ
 ସାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିର
 ସାବେବ ଉତ୍ତମେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସକାଶେ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ଉପରେ ସାଧିକାରୀଙ୍କୁ କାଗଜକଲେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ଏହାରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ମରମତ କ୍ରମେ
 ମରମତକୁ ଅଧିକ ଦେଲ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରକାର
 ବ୍ୟକ୍ତିର ଗୁରୁତ୍ୱ କଲେ ଓ ସରକାରଙ୍କ
 ସହକାରୀ ସରକାର ଓକଲ ମରମତ ଦେଲେ
 ମରମତ ଅଧିକାରରେ କରଣ । ମାତ୍ର ଏହା
 ମରମତରୁ ସୁରୁତ୍ୱ ଦେବୁ ସରକାର ବାଦୀ
 ଦୁର୍ଭ ବାଦୀକଲେ । ଅନୁମୋଦନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଦେଖି
 ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ସରକାରଙ୍କୁ
 ଅଧିକାର ଦୋଷ । ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ
 ମରମତରୁ ଗ୍ରାମ୍ୟାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଦୀ ଦୋଷ
 ଦେଲେ ନାହିଁ । ସେ ଦୋଷକୁ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଏ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

A public meeting will be held at 7½ P. M. on the 3rd of March, 1886 at the Cuttack Printing Company's Hall Outtack, to consider the various suggestions made by the National Congress held at Bombay in December last, and also what steps should be taken by the people of Orissa concerning them. The public are hereby requested to attend.

24-2-86. } Hurry Churn Banerjee
Cuttack. } Bhuban Mohun Acharjee.

ଏକାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ୟାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଯେ ଶୁଭକାରୀକଠାରୁ ଅବାଧ୍ୟତାପୂର୍ବକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲୁକଜାର ନିଅସତ୍ତ୍ୱ ଓ ଚୌଧପାଳିକାର ଦେଲ ଓ ନାହୋନା (ଅନୁରୋଧନାମକ) କୋଠାଠାରୁ ମାଲିକତା ଇତ୍ୟାଦି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକସିବଜାର ଫେଲ ପେଲ୍ ସତ୍ତ୍ୱକ ଶାଳପତ୍ର ଚଢ଼ିର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଘରମାନ ମିଳି-ଇମିସିଲ ବମିଶ୍ୱରମାନଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ କେହି ଶୁଭକାରୀ କର ପାରବେ ନାହିଁ ବିକା-ଅନୁମତିରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅଇନ-ନୁସାରେ ଦଣ୍ଡମାୟ ଦେବେ ।

୧୯/୩/୮୭ } J. CHANDER
Vice-Chairman.

NOTICE.

Wanted a Moharir for the office of the Assistant Superintendent; Tributary mehals on Rs. 20 rising to Rs. 30 per month. None needs apply who does not know English, has not passed, the final Survey School Examination or has not practical experience in surveying, drawing and estimating. The appointment is temporary but there is chance of confirmation. Applications will be received to the end of this month.

Cuttack } N. K. DAS
15-2-86. } Assistant Superintendent
Tributary Mehals.

ସୂଚକ ବାକ ।
ମାଲିକର ଶୁଣି ଛାଳିରେ ଦୁର୍ଗାଧିପତି
ଅନୁବୋଧ ନାମକ ସଂସ୍କୃତ ଶିଳ୍ପକୁ ଉତ୍କଳ-

କୃଷି ଅନୁକୃତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ ପୁଣିଲି
ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ଏକଠାରେ ଗୋପନଗୁଣରେ ଦେ-
ଶିଲି ମଠବାସୀ ମହନ୍ତ ମହ ଗୟନାନେ ଯେପରି
ପ୍ରଭୃତ୍ୟରେ ପୁଣି ସଂଗ୍ରହ କରୁ ଅନୁକୃତ ଉକ୍ତ
ମହ ପ୍ରଭୁମାନଙ୍କର ଭାଷା ନାହିଁ, ଉପର ଗଣ
ଦାରଦନ ବେଳଗୁଣ୍ୟା ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ଭୁବନେ-
ଶ୍ୱର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀ ହେଇ ଶ୍ରୀ କପି-
ଳେଶ୍ୱର ନିକଟରେ ବାସ କଲୁ ଏହାଙ୍କ ମନ-
ରୁ କଥା ଅଲଗା ଗୋଡ଼ନାୟ, କାରଣ
ମନସ୍ତା ଅମୃତ୍ ପିଞ୍ଜରଭୋଗ ଦେଲ ଯେ
ସେଦନକର ଦେଖିଲୁ ଯେ ସେଥିରେ ଗୁଡ଼
ଅବା ଲୁଣ ଦୁଇପଦାର୍ଥର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ପରୁ-
ମାତେ କହିଲେ ଏ ଦେଉଳର କେହି ଉତ୍ତା-
ଧୀରଙ୍କ ନାହିଁ ପାଳଅର ଯେ ଲଜ୍ଜା ଭାଷା
ଲ । ମହାଗୟ ଏସବୁ ଦେଖି ଅମ୍ଭେ ଅତି
ୟା ଗୋକ ଦୁଃଖସାଗରରେ ମଗ୍ନ ଅଛୁ
ମାତେ ପୂର୍ବରେ ଯାହା ଦେଖିଥିଲୁ ଅଧୁନା
ମ ୨ ହାସ ହେଉଅଛୁ ଅମ୍ଭ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣରେ
ଦେବନା କରୁଅଛୁ ଯେ ଏହି ହେତୁରୁ
ମୁଦେଗର ଦନ ୨ ଶ୍ରୀ ଭୁକ୍ତ ହେଉଅଛି
ରାଣ ଏହିପରି ଅମ୍ଭ ପ୍ରଥମଧ୍ୟାନ କେଉଣସି
ନିପଦ ପଢ଼ିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ରଖିବୋଲି ତାକୁ
ଦେଉଣସି ସମ୍ପଦ ହେଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଲେ-
ବୋଲି ବହୁ ଜେନେ ଭା- ହେଲେ
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଚାହୁଁ ପୁଣି ହେ ୨ ବବେ-
ଚନା କରୁଅଛୁ ଯେଉଁ ମହାଧୁ ନେ ଏସବୁ
କରି କରାଯାଇଥିଲେ ଯେବେ ଯାକ ନପ-
ରେ ପୁସ୍ତୁଷ ଜମି ଆନ୍ତେ ଅଥବା ଦେଗାଧ
ପଲ ଯେବେ ଏଥିରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରନ୍ତେ
ତେବେ ଏସବୁ ହୁ ଅନା ମାହି ଉଭ ଭା ୧୪-
ମାଣ ଫାଲ୍‌ଗୁନ ସନ ୧୮୮୭ ଥାଲ ।
ଶ୍ରୀ ନିମାଇବଲ୍ଲଭ ରଞ୍ଜିତାର୍ଯ୍ୟ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦିନ	୧
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ମାସ	୩୦
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବର୍ଷ	୩୬୫
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ମାସ	୩୦
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବର୍ଷ	୩୬୫
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ମାସ	୩୦
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବର୍ଷ	୩୬୫
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ମାସ	୩୦
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବର୍ଷ	୩୬୫

ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ସହିତ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଦିନ ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ ଅମ୍ଭ-
ନକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ପାଇପାରବେ ।
ତାଙ୍କରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେଲେ ଦୁଇ ପଇସାର
ଏକଖଣ୍ଡ ଟଙ୍କା ପତ୍ରସହିତ ପଠାଇବାକୁଦେବ ।
୧୯/୩/୮୭ } ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚର ଗ୍ରହ
କ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ନ ସମ୍ପାଦକ

କମିଦର ଶୟଳ ବାକୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଗୋଷ୍ଠ
ଓଗେରକର ପ୍ରମାଣୀ ସ୍ୱତ୍ୱାକ ଅନୁଗତ ଗୋଷ୍ଠା-
ପତ୍ରା ମୌଜା କମିଦାଶର ଅଠପଣ ଓ ନମ୍ଭ-
ଲିଖିତ ମୌଜାମାନଙ୍କରେ ଥିବା ଲାଘବଜ-
ବାଦାଲ ଓ ବାସେସ୍ୱାପ୍ତି କମିମାନ ବକସୁ ଦେବ ।
ପ୍ରଦେଶରୁ କେତାମାନେ ଅମ୍ଭ ନକଟରେ
ସମସ୍ତ ବସସୁ ବର୍ତ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ନିଷ୍ଠିତ କର କସୁ
କର ପାରବେ ।

ଫେସିଲ

। ପ୍ରା ସୁଦ୍ଧା । ମୌ । ଗୋଷ୍ଠାପତ୍ରା
(ଗୋଷ୍ଠାମୂଲ ୨୨୫)
ଅଠପଣ ଅଂଶର ସଦର କମା ୫ ୨୨
। ପ୍ରା ଏକନ । ମୌ । ପ୍ରା ସୁଦ୍ଧାରେ ଥିବା
ଲାଘବଜ ବାଦାଲ କମା ମା ୩୫ ।
ପ୍ରା । ମୌ । ଏକ୍ତୁ ଉଦୟସୁରରେ ଏକନ ଏକନ
ମା ୧୫୦୪
। ପ୍ରା ଏକନ । ମୌ । ଦେମାଶ୍ରୋ ଏକନ
ଏକନ ମା ୧୫୦
। ପ୍ରା ଏକନ । ମୌ । ଗୋଷ୍ଠାପତ୍ରାରେ ଥିବା
ଲାଘବଜ ବାଦାଲ ମା ୩୫
। ପ୍ରା ଏକନ । ମୌ । ଉଦୟସୁରରେ ଏକନ
ଏକନ ମା ୧୫୦୪
। ପ୍ରା ଏକନ । ମୌ । ଦେବରେ ଏକନ
ଏକନ ମା ୧୫୦

କଟକ
ଗଜମନ୍ଦିର } ଶ୍ରୀ ପୁକାଅ ଗୋଷ୍ଠ
୧୯/୩/୮୭

ମେହରୋଗ ।

ଏହେତୁକେ ମେହରୋଗର ସର୍ତ୍ତାଂଶ ଉପକ୍ର
ମାର୍ଗକଳ ଦେଶରେ ଅଭିପ୍ରାୟ ହୋଇ ପ୍ରଥମର
ନାଳାଗ୍ରାମରେ ପ୍ରଭୃତ ଦେଇଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା
ଉକ୍ତ ରୋଗ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚର ଅନୁସନ୍ଧାନ କୁଳ
ଅକ୍ଷୟ ଦୁର୍ଲଭତା ଗଣ୍ଡେପସର ଲଭାଏ ଏକ-

ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅଶ୍ୱେନୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଛି । ଅତି ପୁରୁ-
ଣା ରେଗସ୍ତ୍ରୀକରେ ଭୂ-ଭିନି ସପ୍ତାହ ଊଷଧ
ସେବା କରିବାକୁ ପଡ଼ଇ । ଊଷଧ ସେମନ୍ତ
ସୁଗନ୍ଧ ଭେମନ୍ତ ସପ୍ତାହ ଅଛି । ଏହୁଠାରେ
ପଦ୍ମାସୀଦାନ ଏଥିର ଶୁଣ ବୁଝା ଯାଇଅଛି ।
କଟକପ୍ରିୟଙ୍ଗୁଳୀକ ସୁସୁକାଳୟରେ କରୁଥିବୁ
ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶି ୫ ୨୫
ତାଙ୍କରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେଲେ ପାର୍ଶଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଖର୍ଚ୍ଚା ୫୦ ୫ ଓ ତାଙ୍କମହାସୁଲ ୫୦ ୫ ଅଧିକା
ଲାଗେ ।

ବାଲିକାଗଣ ।

ଭଲଭିକିତ ଶିଶୁ ଦରରେ ସଦର କଟକ
ଚୌଧୁରୀ କଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ
କର୍ମାନ୍ତକରେ ବାବୁ ଅର୍ଥକରିତ କରି କମ୍ପାନୀକ
ଦୋକାନରେ କରୁଥିବୁ ଦେଉ ଅଛି ଯଥା—

- ୧୫ ପରି ବାଦାରି ଜମାଇ ୧୧୦ ୫ ୨୫
- ୧୬ ପରି " " " ୫ ୨୫
- ୧୭ ପରି " " " ୫ ୧୫

ଦେଖାଇମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
କରେ ର ୫ ମ ଦା ଅଧିକ କରୁ କରିବେ ଅଧିକ
ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସୁସୁକାଳ
ଦୋକାନରେ କର୍ମା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନକ
ଦୋକାନରେ ରଜରକୋଣା ଓ ବିଲଗା ଓ
ରେସନାଓରେଇ ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନାରୀ ଓ କଲ-
କଳା ପମାଣୁ ସତରଫର କରୁଥିବୁ ଦେଉ ଅଛି
ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାକରକର୍ମର ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
ଅଛି । ଭଦ୍ରରଥ ଅଛି କେତେକ ଫେଲିପି
ଜଳସାତ କରୁଥିବୁ ସବାଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାକର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠା କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରିବେ । ଏଭଳା ଅନୁମାନେ କଲେଇ ଶାଢ଼ୀ
କରୁଥିବୁ ସବାଣେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କ
କରୁଥିବୁ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶାଢ଼ୀମାନ କରୁଥିବୁ
ଦେବା ଯଦି ଅପଣା ମଜଲସ ସବାଣେ ବଜା
କରାଣୁ କେବେ ଏକ ସଫଳ ଟି ବଦ ୫୦ ୫୨
ହୁସାବରେ ବଜା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାଟି
ତାହାର ସତ ଶୟନକର ଶୁଭ ଭାବ ଉପରେ
ଅଛି । ଯଦି ଦେଲେ ଶାଢ଼ୀର ପଦ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସଂହାର ।	
କରର ଦେଖା ୧ ୦	କାଚ ଚିରସ ସାତ ୫
୧୧ ୧୧ ୧୦ ଦେଲେ	କଟ ରଙ୍ଗ ଓ ଗାଦା
୧୨ ୧୨ ୧୦	ଦେବା ଦେହେଇ
୧୩ ୧୩ ୧୦	ରଜର୍ସ ଦୁଇଟିକରୁ
୧୪ ୧୪ ୧୦	ଏକଟିକରୁ
୧୫ ୧୫ ୧୦	ନେଇମନ ଉପୋର ନେ
୧୬ ୧୬ ୧୦	ଦେଖଇ ପଦଇ
୧୭ ୧୭ ୧୦	ମାଦା କାଦୀ କୁଗାରେ
୧୮ ୧୮ ୧୦	ପତ୍ତ ଦେଲେ ଖୋଦ
୧୯ ୧୯ ୧୦	ସରେ ଦେଇ ଦେବ
୨୦ ୨୦ ୧୦	ମାଟି ।
୨୧ ୨୧ ୧୦	ଏ ଘୋଷନ ମସଦେଇ
୨୨ ୨୨ ୧୦	ମାମାନ ଓ ବୁଝା ।
୨୩ ୨୩ ୧୦	ପଦତ ଅପଦେଶ ।
୨୪ ୨୪ ୧୦	ଏକଟ ବାଦପ ।
୨୫ ୨୫ ୧୦	ସୁଅର ଦେଇ ।
୨୬ ୨୬ ୧୦	ଅକମେଶେ ଦେଖିଲେ ଓ
୨୭ ୨୭ ୧୦	ଅଧିକ ଏ ଦେଖିଲେ
୨୮ ୨୮ ୧୦	କେହି କଟିନ ଯେ
୨୯ ୨୯ ୧୦	କରୁ ଉପାଦ ଦେ
୩୦ ୩୦ ୧୦	ଦେଖିଲେ କେଣା ର
୩୧ ୩୧ ୧୦	ପରେ ଦେଇ ପଦାଇ
୩୨ ୩୨ ୧୦	ଦେଲେ ପତ୍ତର ନବ
୩୩ ୩୩ ୧୦	କର ଦେ ।
୩୪ ୩୪ ୧୦	କଟିନ ଯେପର ।
୩୫ ୩୫ ୧୦	କେହିନ ଦେଲେ କଟ
୩୬ ୩୬ ୧୦	କାଳ ଶାଢ଼ ।
୩୭ ୩୭ ୧୦	କରଇର ଖୋରଇ ଅର୍ଥାତ୍
୩୮ ୩୮ ୧୦	ପଠାଇ ବଗଇ ବ
୩୯ ୩୯ ୧୦	ଶୁଦାଇ ରବର ।
୪୦ ୪୦ ୧୦	ମମପାମା ।
୪୧ ୪୧ ୧୦	କେଉଁକୁ ଦେଖିଲୁ !
୪୨ ୪୨ ୧୦	କମ ଦୋକାନ
୪୩ ୪୩ ୧୦	କଜାରଖା ଶାଢ଼ୀ ଓ ଯୋଡ
୪୪ ୪୪ ୧୦	ଓ କର
୪୫ ୪୫ ୧୦	ମଦସୁଦାଦାଏ ଓ ଶିର
୪୬ ୪୬ ୧୦	ପାଇ ପାଟିଯୋଡ ଓ
୪୭ ୪୭ ୧୦	ସଦା ।
୪୮ ୪୮ ୧୦	ପିନ୍ଧି ବାଦ

ଅଭିନବସିଦ୍ଧ କର କମ୍ପାନୀ

ଏକଶିରର ମଲମ ।
ଦେଖାୟ ଉପକରଣସାଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାଟ ।
ଏଥିରେ ପାଉଦ କମ୍ପା ଅଭ୍ୟାଳିଏ ବିଷାୟୁକ
ପଦାର୍ଥର ଲେଖିପାଉ କାର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରତି ଉପଅ ୫ ୧
ପଦାଟ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୫ ଅଥା ।
ନୂତନ ସାଲସା । ନୂତନ ସାଲସା ।
ଏଦା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖାୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
କଲଗା ମସଲଦାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏଦା ବ୍ୟବହାର
କଲେ ସଫଳରୁ ପାରିବୁଥିବୁ ଉକ୍ତଦୋଷ

ସବୁ ଶାଢ଼ୀ କର୍ତ୍ତେ ଦୋଇଯାଏ । ପାଉର ବ
ଗରମୀ ଘା, ନାଲ ଘା, ବେର ଓ କାଚ
ଉତରର ଘା, ଗୋଲ ଘା, କାଲ ଘା, ବାଲର
ପୁଜ, କୋଷ୍ଠା ବାଠିକା, ଅକ୍ଷୟିକା, ଯେଷ୍ଟିକା
ଶୁଭିକା, କାଷ, ସମ୍ପଦାକ, ପ୍ରସ୍ତାବଗାଡ଼ା
କୃତ୍ରିଅ, ଧାତୁଦୋଷଲ୍ୟ ଏକ ଭଜନର କୁଲ
ଇତ୍ୟାଦି ଶାଢ଼ୀ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଗ୍ରମ ହୁଏ ।
ମାମୁର ଦୈନି ।

ତାଲୁକା ଉପାୟରେ ମାମୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ।
ଅଦଳ ଓ କୁଷ୍ଠ ରୋଗର ସେବେ କିଛି ଊଷଧ
ଥାଏ କେବେ ବାଦା ମାମୁ । ମାମୁର ଦୈନି
ଅନୁମାନେ ବହୁ ନଷ୍ଟରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛି । ବାକ୍ସ, ଯାତୁ, କୃତ୍ରିଅ,
ହୁଲି, ପଦ୍ମାସୀଦ, ଅଦଳ, କୁଷ୍ଠ, ଗଦଦଦୁଷ୍ଟ,
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ମଦୋଷଧ । ଏଦା ବ୍ୟ ଗତ
ପେଟେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛି, ବହିର ପଦା
ସକପ୍ରକାରେ ଉପକାଶ ଅଟେ । ପ୍ରତି ବ ଚ
ଦୋକାନ ୫ ୫ କା ଓ ଶେଷ ଦୋକାନ
୫ ୫ କା ।

ପାଞ୍ଚା ଅଗ୍ରମ ନ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରଟେ ।
ଦିଅପିଟ । କଲକତା ବେତ ଉତ୍ତରୀ ଖୁ
୫୭ ନମୁର ଗୁଡ଼ରେ, ଏ, ଘୋଷ, କେମିଷ୍ଟ
କଦ୍ଦାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କରୁଥିବୁ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୋକାନ ୫ ୧୧ ପ
ପଦାଟ ୫ ଉକ୍ତ ୫ ୧୦ ଅଥା ।

ଉପସଂହାର ଶିତ ସାଲସା

କଟକ ଟି କମ୍ପାନୀକ ଦୋକାନ ଘରେ
କରୁଥିବୁ ଦେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶିଶିକୁ ୫ ୧ ।

ଉକ୍ତଦୋକାନରେ କେତେକ ଦୋକାନୀର ଚର୍ଚ୍ଚା କରଇ
ଶିତ ବୃଦ୍ଧେ ଧାନ ଦୋକାନୀର ଯଥା—

ପ୍ରମଥକ ସବାଣେ	
ଆଉ ପତ	୫ ୦୫
ଅଧ ସୁମଦ	୫ ୨୧
ପୁଣି ଏକ ସୁମଦ	୫ ୦

ମାଟ କୌଣସି କେତେକ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ଦେଲେ
ବହୁର ଦର ୫ ୫ ବ ଉପା ଦେବ ମାଟ ।
ଉକ୍ତାୟ ଓ ଦୁଗୁଅର ସବାଣେ ଦେବ ପ୍ରଥମ ଯକି
ଦୋକା ଓ ପୁରୁଷ ଯଥାମାନେ ଦେବ ।
ଅଦଳ କରଇ ସବାଣେ ବଦଳ ଦୋକାନ
ପଦ ।
କେତେକ ମଲ୍ୟ ପଦେ ପଦାଦାଦା ଦେବ ।
କେତେକ ଦୋକାନୀର ଉକ୍ତ ଦୋକାନୀର ଦୋକାନୀର
ଦୋକାନୀର ଦୋକାନୀର ଦୋକାନୀର ଦୋକାନୀର

75

SUPPLEMENT TO UTKAL DIPIKA.
10th July 1886.

WELL TESTED REMEDY FOR CHOLERA,

It seems to have no rivals. It keeps its reputation whose chlorodyne fails.

Use the pill

- No I instead of chlorodyne
- No II when chlorodyne fails
- No III In hopeless cases
- No IV if vomiting is not stopped
- No V to quench unbearable thirst
- No VI when stomach aches or swells or if the patient does not urinate.

Each of the numbers can be had for Ans-8 and all the six in a recent box with direction Rs 2-4

WELL TESTED REMEDIES FOR OBSTINATE FEVERS AND OTHER DISEASES,

	Rs	As	P		Rs	As	P
Pills for obstinate fevers of any description	1	4		Tooth powder	0	3	
Pills for	1	0		Karpurasab	0	6	
Pills for dyspepsia	1	0		Digestive drops	}	"	-8 Each
Remedy for Headache	0	10		Digestive Bitter			
Ointment for Ringworm	0	3		Digestive Honey			
Cough pills	0	3		Pills for Nausea			
				Makaradhaja	16		per tola
				Remedy for chronic Dyspepsia		10	

TESTIMONIALS.

I cannot sufficiently praise the efficacious virtues of your cholera Pills. One of my neighbours, an old man between 60 and 70, had an attack of Cholera and was in a hopeless state, when I administered to him one of your pills (No III), which I am glad to say gave instant relief and brought about complete cure.

Kendrapara
30-5-86

Waris Ali
(Head master)

My dear Sir,

The medicine, you sent, is a most efficacious remedy for fevers of long standing. I do admire its wonderful effect in two days only.

Yours sincerely

Bhagbut Prasad Das
(Registration Clerk)

For other Certificates see the Dipka of the 6th March, 20th March 10th April and 26th June and the "Sangkaraka" of the 3rd April last.

Apply to

LAKSHMINARAYAN GUPTA
Kabiraj, Kendrapara.

76

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ତା ୨୧ ର

୧୯୧୩

ତା ୨୧ ର ମାର୍ଚ୍ଚ ମସିହା ୧୯୧୩ ମସିହା । ମୁ. ପାଲ୍ଲୀ ୨୨୧ ୧୨୧୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୧୩

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବନ୍ଧୁ
ଦାହିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଭାବମାସ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବୁଝି ଯୁକ୍ତରେ ନିୟୁତ୍ତ ଥିବା ଯେଉଁ ଫେଲ-
କ ଚର୍ମଗୁଣ୍ଠ ଉଦ୍‌ଭାବନାକୁ ଅତି ନିଷ୍ଠୁର-
ଗ୍ରାବରେ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ସ୍ୱାଭାବିକ କର
ଥିଲେ ଏକ ସାଦାକର ଏହି ଯୋଗ୍ୟ ଯାଲିମେ-
ଠର ଜାଣିକରେ ଯାହାକୁ କୋର୍ଟମାର୍ଶଲ-
ଦ୍ୱାରା ବାଦାକର ବନ୍ଦୁର ଦେବାର ଅଦେଶ
ଦୋଷପତ୍ର ଦେଇ କଲକତ୍ତାରେ ଯେଉଁ
ଏ ଯାଲିମେଠରକୁ ଜମାଇଥିଲୁ । ଏପରି
କରୁଥିବାର ତ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଦେଖିବାକୁ
ବାଜା ରହିଲା ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ଯାଣୀ କର ଉଦ୍‌ଭାବନା ତା ୧ ରଖିଲେ ମାନ୍ୟ-
ଜାଣିରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେଲେ । ସେଠାରେ
କରି ସମାପ୍ତ ହେବାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଅର୍ଥକା
ଦୋଷପତ୍ର ଏକ ସେ ପ୍ରଦେଶର ମହାସଚି
ସ୍ୱଳା ଓ ଅପରାଧର ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରାୟ
ସମସ୍ତ ଏକତ୍ର ହୋଇଥିଲେ । ଅଗାମୀ ମଙ୍ଗ-
ଳବାର ଦିନ ମହାମାନ୍ୟ କଲକତ୍ତାକୁ ଫେରି
ଆସିବେ ଏକ ମାସ-ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଠାରେ
ରହିବେ ।

କମ୍ପେର ଜାଲପୁସ୍ତକପ୍ରସ୍ତାବନା ବଦେ-
କନା ନିମନ୍ତେ ଗତ ଗୁରୁବାର ରାସରେ କଟକ
ପ୍ରକାଶନାଳୟ କୋଠାରେ ସଭା ହୋଇଥିଲା ।
ସଭାସଭାଗା ଅଧିକ ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏ ନଗ-

ରଦାସି ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଯୋଗ୍ୟଲୋକମାନେ
ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଷୟମାନ
ଦେଇ ଯାହାପାଇଁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହୋଇ ପର-
ଗେଷ୍ଟରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବକାଂଶ
ସମୋକ୍ତ ହେଲା ଏବଂ ଅପର ପ୍ରସ୍ତାବମାନ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନୁମୋଦିତ ହେଲା । ସଂଗୋଧନ
ଏହିପରି ହେଲା କି ଜାଲପୁସ୍ତକ ଯଦି ସରକାର-
ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ କି ଯେଉଁମାନେ
ଭାରତବର୍ଷରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ଉପାଧି କେବେ
ସେମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରାକ୍ଷରୀ ସମାପ୍ତ କରିବା କାରଣ
କଲକତ୍ତା ସିନା ସାର୍ବ ବାସ୍ତବ ଦେବେ । ମାତ୍ର
ଏ ସଭାକ୍ରମରେ କୌଣସି ଦେହାୟ ଲୋକକୁ
କିଛି ବିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ
ନାହିଁ କାରଣ ତହିଁରେ କାନ୍ଦ ବରୁଦଦା ଏବଂ
ସମାଜକୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଦେବାର ଭୟ ଅଛି । ଅତ-
ଏବଂ ଦଲିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରଣ ବାଧ୍ୟ କରିବାର କଥା
ହୋଇ ଦିଆଗଲା ।

ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ରାଜଶାଳୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବୁଝି-
ଯୁକ୍ତରେ କରୁଥିବା କର ପଦଦାନ କଲେ
ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ରାଜ୍ୟରାଜ ପାଇ
ସେହି ଯୁକ୍ତର ବ୍ୟୟ ଉଚ୍ଚତରଫ ଦେବ ବୋଲି
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲେ । ଭାରତର ଏଥିରେ କି ଲାଭ
ଦେଲା ତାହା କିଛି କରୁନା କଲେ ନାହିଁ ।
ଯାଲିମେଠର ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଦଣ୍ଡର ସାହେବ
ଗୋଟିଏ ଅଭିନବତର ପ୍ରକାଶନ ଉପସ୍ଥିତ

କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କେବଳ
କ ୨୨ ଓ କରୁଥିଲେ ପ୍ରାୟ କ ୨୦୦ ଶ
ମତ ଦେଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବ ଠାଣିପାରିଲା
ନାହିଁ । ମୂଳତଃ ଏହିକ ଭାରତବର୍ଷ-ଉଦ୍‌ଦେ-
ଦେଶରୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବନ୍ଦୁର ଏହିପରି
ପଡ଼ିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କର
ସ୍ୱାର୍ଥ ସେ କଥା ଅବଶ୍ୟ ଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ ଭାର-
ତବର୍ଷ ପ୍ରତି ଚେତେବେଳେ କ୍ୟାଣ୍ଡିଡେଟ୍‌ର
କରିବାକୁ ବେହୁ ସାହସୀ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଏହା ବୁଝିଯୁକ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକପ୍ରକାରରେ
ଏହିପରି କରୁର ଦେଖାଯାଇ ଅଛି । ଚେତେ
ଅଧିକାର ପ୍ରଭୃତି ଯୁକ୍ତରେ ହେବ ଦେଲେ
ଭାରତବର୍ଷର କଥା କହୁବାର ବାଟ ଥିଲା
ବୁଝି ଯୁକ୍ତରେ କିଛି ନାହିଁ କରୁ ଦେଖିଯା
ଏକବାକ୍ୟ ଦୋଷ ଏହିପରି ପ୍ରତିଭାବ ବ
ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା । ସାଦା କେଉଁ ବକାଣ୍ଡ ସିଦ୍ଧେଷ
ଏହା ଭଳି ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେବାର ଉଚିତ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ବନୋଦପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ଶ୍ରୀକଥା କରୁ ସାହେବ ବ୍ୟବସାୟୀ ନାମରେ
ଶ୍ରୀବ ମାସିକପତ୍ରିକା ବାଦାର କରୁଥିବାର
ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାର ଜଣାଇ ଅର୍ଜୁ । ପଢ଼ିବା
ଶ୍ରୀବ କ୍ଷୁଦ୍ର ଦେଲେଦେ କୃଷି ଶିଳ୍ପ ବାଣିଜ୍ୟ
ଓ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟର ଅନେକ ସାରଣିଗଣାୟ
ସମୟ ଏଥିରେ ସରଳ ଓ ସାଧାରଣ ବୋଧ-
ଗମ୍ୟ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଅଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ

ଏଥିର ବୃତ୍ତାନ୍ତର ସମସ୍ତ ଦେଲ । ଅଗାମୀ
 ଯାହାର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ଅରମ୍ଭ ଦେବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଦେଶୀୟ ଯେଉଁମାନେ
 କଳକରେ କୃଷି ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମର ଅଧ୍ୟୟନ
 କରି ଯୋଗ୍ୟତାପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ
 ସେମାନେ ଏଥିର ଲେଖକ ହେବାକୁ ସମ୍ମତ
 ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରକୃତ ଏପରିକାର ଅଧିକ
 ଗୋଟିଏ ବହି ଏବଂ ଅନେକାନ୍ତେ ଅପାକରୁ
 କି ପ୍ରାକାଶିତ୍ୟ ନୁହେଁ ଦେବ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କର
 ଅତି ଗୋଟିଏ ସାଧୁତ୍ଵର ଦେଖି ଅନେକାନ୍ତେ
 ଅଧ୍ୟୟନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ
 ଘଠକର ପ୍ରାକାଶନକାର କଷ୍ଟରମାନ ଉପ-
 ଦାର ଦେଉଥିଲେ ତାହା କରିବା କରଣ ଶିଳ
 ଦୁର୍ବଳ ନମୁନାପ୍ରାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ
 ଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରଦିଆ ପ୍ରଶ୍ନରା ଗୁଣର
 ଦେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଦୟାକ୍ଷି ରୋଗ୍ୟପଦକ
 ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ।—

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ସମାପ୍ତ
 ଶ୍ରେଣୀ ନୂତନ ସ୍ତୁତିକାବ୍ୟପୁସ୍ତକ ଅବସ୍ୟକ
 ହେବାରୁ ଯେଉଁ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ ପୁସ୍ତକ ରଚ-
 ନାକରଣକୁ ହେବ ତହିଁର ଶ୍ରେଣୀ ସଂଗ୍ରହ
 ଗର ଓପ୍ରାୟଗତରେ ବ୍ୟବହାର ହେବ । ତହିଁ-
 ରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ
 ରଚନାକରଣେ ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର
 ଧୂରେ ଉପସ୍ଥାନ ବାହାରିବା କାରଣପାଇଁ ବୁଝ
 ମାଧ୍ୟମରେ ତହିଁର ପାଣ୍ଡୁଲେଖ୍ୟର ବ୍ୟବହାର
 ଉପରେ ପୁସ୍ତକରଚନା କର୍ମରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ । ଅନୁମାନକ କିନ୍ତୁ
 ଉପାଦେ ଦେବଳ ଓପ୍ରାୟଗତରେ ଏହି
 ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶକରଣ ଉପକ୍ରମର ଉପାଦ-
 ହ । ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣ ସଂଗ୍ରହ ଲିଖିତାବଳୀ
 ଏ ଅନୁକ୍ରମର ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଢ଼ିବ । ପ୍ରକୃତ
 ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉପକ୍ରମର ବ୍ୟାପ୍ତି ଅଧ୍ୟୟନ
 ସଂଗ୍ରହ ଅଟେ । ଏହାର ଗୁଣର ବିଷୟର
 ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମାପ୍ତ ଥିବାର ଜାଣିବାନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟ-
 ସ୍ତୁତିକାବ୍ୟସମାପ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରବାର
 ଉଚିତ ଅଟେ । ଏଥିରେ ପାଠ, ପାଠ ଛକା
 ଛକା ବ୍ୟୟ ହେବ ସତ୍ୟ ମତ ସମାପ୍ତା-
 ଶକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୟୋଗ ଦେବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ
 କିମ୍ପା ଅତ୍ୟାଧିକ ନୁହେଁ ବୁଝିବାର ସମସ୍ତ
 ମତ ଅଧ୍ୟୟନ ଗଣା । ଅନ୍ତତଃ ଅନୁମାନକ
 ଉପକ୍ରମର ଅତି ନୀତି ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକରଣ ।

ଏବଂ ସକଳ ସ୍ତୁତିକାବ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବ ଏବଂ
 ପ୍ରକାଶକରଣ ଅଧ୍ୟୟନ ଅବସ୍ୟକ ହେବ
 ଯାହାରୁ କିଏକ ଲେଖକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ
 ଅନୁକ୍ରମର ଉପାଦେ କରବାର ମନୋସେ ବା
 ହେବେ । ଏପରି ଦେଲେ ପଢ଼ିବାର ବ୍ୟବହାର
 ଅପରିହାର୍ୟ ବାଟ ରହିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉପକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶିତ କାବ୍ୟ-
 ବିଷୟ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟମାନ ଯାହା ମନୁ
 ଗମନ କରନ୍ତି । ଯାହା ସିଦ୍ଧ ପ୍ରଧାନ କର
 ବସ୍ତୁର ଅଟେ । ଯାହା ମାନବ ବ୍ୟବହାର
 ଯେହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାବାଜରେ ସିଦ୍ଧ ହୁଏ ।
 ଜାବାଜ ବାଟ ଗଢ଼ିବା ଯାହା ଚଳରେ
 ବଡ଼ ବ୍ୟବହାର । ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କର
 ନୀତିକାର ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ବ୍ୟବହାର ।
 ଯାହାକି ଉପାଦେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ସମସ୍ତ
 ଅନେକ ପ୍ରକାର ଆଲୋଚନା ଓ ନିୟମ ଦିଆ
 ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟମାନ ଗୋଟିଏ ରଖିଅଛନ୍ତି ।
 ତଥାପି ସକଳ ଚାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ତୁତିକାବ୍ୟେ କିମ୍ପା
 ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ କାରଣ କାଳକ୍ରମେ
 ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ବଡ଼ ସତ୍ୟ ବ୍ୟାପାର
 ନୁହେଁ । ସମସ୍ତ ଉପକ୍ରମର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଉପକ୍ରମର ଏପରିକି ନୀତିକାର ବୁଝିବା
 କର୍ମାଣ—ସଂଗ୍ରହ କରବାରୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଉକ୍ତ କର୍ମାଣ ଯାହା ନେବା ଅଧିକାର ହୁଏ
 ଏହି ନିୟମରେ କେବେ କି ସେମାନେ ଏହି
 ଚାର୍ଯ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେ ସମସ୍ତ ନିୟମ
 ଦିଆଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟର ଗୁଣର ପରି ସେ ସବୁ
 ପ୍ରକାଶକରଣ କରବେ ଏବଂ ସେ ସେ ସ୍ତୁତି
 ଯେହେ ତାହା ନେବାର ନିୟମ
 ହେବେ ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କର୍ମାଣରେ ଓ
 ସରକାର କର୍ମକାରଣମାନେ ସେ ସମସ୍ତ ଅପଣା
 ଅପଣା ଉପକାରରେ ସମାପ୍ତାବଳୀକୁ ଜଣାଇ
 ଦେବେ । ଯେଉଁ ବଡ଼ା ଜାଣିବ ବଡ଼ା
 ଲେଖା ଯାହାମାନେ ଏବଂ ସେ ଦେଲେ ଉକ୍ତ
 କର୍ମାଣ ଉପାଦେ ସେମାନଙ୍କ ଉପକାର ଦେବ
 ଗର୍ଭ ହୁଏକି କରୁଇ ପୁଣି ଘରେ ଅଧିକ
 ଦେବେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଗଣ୍ଡ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି
 ରକ୍ଷାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରବେ ।
 ଗୋଟିଏ କର୍ମାଣ ଉପରେ ଯାହାକି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 କାର୍ଯ୍ୟର ଉପକାର କରଣ ଦେଉଅଛି ଏଥିରେ
 ଯାହା ମାନବକୁ ସୁବିଧା ଦେବ ।

ଅନେକାନ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଯେ ନାନର ଅଧ୍ୟା-
 ସ୍ତୁତି ଦେବଳ ଓପ୍ରାୟଗତରେ ଲେଖକର
 ଅଧ୍ୟୟନ । ଦେହର ପ୍ରକୃତରେ ଯେନ ନାଲ-
 ରେ ସେମାନ ଅଧ୍ୟାସ୍ତୁତି ନାହିଁ କରଂ ଯୋ-
 ରେ ଜଳର ପ୍ରକୃତର ଅଧିକ ସ୍ତୁତିକୁ
 ନାନକାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକାର ଲେଖକର ବିଷେଷ ଅଧିକ
 ଦିଅନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ହେଲେ କରବାର ଜମି-
 ଦାରସମ୍ପର ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନରେ ସେଠା
 ସେକେଟିଏ ଯେଉଁ ଦିଗ୍ଠା କରୁଥିଲେ ତହିଁ-
 ରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ନାନକାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ-
 ବଳରେ ସେଠାଲେକି ପୁଣି ନାନାନ୍ତ ସେକେ-
 ଟିଏ ସମ୍ପର୍କ ଏହିପରି ପ୍ରକାଶକରେ କି ନାଲ-
 କର୍ମାଣର ଏକମାତ୍ର ତେଣୁ ଦେବଳ
 ମୂଳ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକରଣ ଅଧିକ । କରବାର ପ୍ର-
 କାଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଅଧିକ ନାଲ-
 ଅଧ୍ୟୟନ ଅନୁମାନେ ଦେମନ୍ତ ବ୍ୟାପ-
 ହେଉଅଛି ଅନାୟାସରେ ବୁଝାଯାଇ ପାରେ ।
 ଯେଉଁକି ପ୍ରକାଶକେ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର
 କର ନାହାନ୍ତି ତହିଁପାଇଁ ପୁଣି ବର ଦେଉଅ-
 ଛନ୍ତି । ନାନକର୍ମାଣରେ ଏପରି ଗୋପନୀୟ
 ଉପକାର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେମାନେ
 ଅଧିକ ଫଳପ୍ରାପ୍ତ ଯାହା ଏବଂ କରବାର
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଜଳର ଅଧିକ
 ପ୍ରକୃତର ଚେତେବେଳେ ଜଳ ମିଳଇ
 ତାହୁ ଏବଂ ସେଠାରେ ଜଳର ଅଧିକ
 ପ୍ରକୃତର ନାହିଁ ସେଠାରେ ଜଳର ଅଧିକ
 ଦେଉଅଛି । ଏଥିରୁ ଫଳ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ
 କରବାର ଅଧିକା ଓପ୍ରାୟରୁ ବଡ଼ ହଲ
 ନୁହେଁ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଠିକ
 ବ୍ୟବହାର ପରି ତଳ ଉପକ୍ରମର ପ୍ରକୃତ
 ନ ହେବେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖକର ମନ
 ମାନ୍ୟ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଜଳର ବ୍ୟବହାର
 କରବାରୁ ଦିନି ସରକାରୀ ଅଧିକ କର
 ଅଧିକ କରବାରୁ ଯେତେବେଳେ ତେଣୁ କର-
 ବେ ଚେତେବେଳେ ନାନକରପ୍ରକାର ଲେଖକର
 ଯାହା ଦେବ ନାହିଁ ।

ଏ ନଗର ବାଲୁକାବଳୀର ବାହୁ
 ବଳଦେବଲ ଏଠା ମିଳିବିଶାଳ ନୀତିରେ
 ଯେଉଁ ଗୋଟିଏକି କରବେ ଏଠା ପର୍ଯ୍ୟ-
 ଅଧିକରେ ସେମାନ ତଳ ପାଲପରେ ଏହି
 ପୁଣ୍ୟ ଘଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନ-
 ରେ ମୋକଦମତ ଏହି ସେ ବାହୁ ଅପଣାପାଲ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣର ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ ତତ୍କାଳ ବା
 ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରା ଉଠା କରୁଥିଲେ ।
 ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସେହି ନ
 ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମିଶ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ ସହଯୋଗ
 କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ବାକ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନୋଡ଼ସ
 ଦେଇ ଓ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଅପତ୍ତି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି
 ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ । ତଳଦେବ ବାକ୍ୟ
 ଦେଖାଯାଉଥିବାବେଳେ ନାଲିସ ବରଗାରୁ ପ୍ରଥମ
 ପଦାଳରେ ବାକ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ମୁକ୍ତପଦ
 ବାକ୍ୟ ବାକ୍ୟ ଉପରେ କଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ-
 ବସ୍ତୁରେ ବାକ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ ସେ କଳ
 ମୁକ୍ତପଦକୁ ଗ୍ରହଣ କର ବାକ୍ୟ ଉପରେ ଦେ
 ଲେ । ସେ କଳକୁ ବସ୍ତୁରେ ଯେ ଅଧ୍ୟାୟ
 ନ୍ୟାୟଗ୍ରହଣ କୋଳସ୍ଥଳ ଅନୁମୋଦନ ପଥା-
 ସମୟରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଅଛି । ମାତ୍ର
 ମିଶ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ—କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କର ମନ ବୋଧ
 ହେଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ଦାଲକୋଟିରେ
 ଅଧିକ କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାପ ଅଧିକରେ ଯେ
 ଦାଲକୋଟିରେ ସେ କଳକୁ ଶୁଣି ଶୁଣି
 ଉତ୍ତର ଓ ମିଶ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦାଲକୋଟିରେ । ସେ
 ଅଧିକର ଏହି ମନରେ ଅନୁମୋଦନ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଦୋଳ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦୁଃଖର କଥା ଏକତ ସେ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶପ୍ରକାଶକମାନେ ଗୋଟିଏକୋଟିରେ
 ମିଶ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ—କମିଶ୍ନର ପଦରେ ଅଧିକ ହେଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ବାକ୍ୟ ପଦକର୍ତ୍ତା ବିକଳସ୍ଥଳ କମିଶ୍ନ-
 ରର ଦୂର୍ବଳ ବାସ୍ତବ ଅନୁରରେ ଉପପାଳରେ
 ନାହିଁ । ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଦେବ ବେଶମାନଙ୍କ
 ଅଧ୍ୟାୟ ଶୁଣିବେ ଏମୋଦନ ଦେଇଥିଲେ
 କାହାରିକ ପ୍ରଦତ୍ତ ନାହିଁ । ସେ କଳ ଅପଗା-
 ରରେ ସମର ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେଖାଇ ଅନେକ
 ପ୍ରକୃତ ମନ ଦୁଃଖରେଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ
 କମିଶ୍ନରକମଳରେ ଏକକର ବାକ୍ୟ ଦୁଇକର
 ଓଲଟି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେକ୍ଷଣ ଓ ଅପାଳକର
 ପ୍ରଧାନ ଅନୁମୋଦନ ଆଉ ସୁଦ୍ଧା ମିଶ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
 ଅନୁର ଏହି ସଦୃଶ କଥା କୁହି ନ ପରି
 ଦାଲକୋଟିକୁ ଦୋଳରେ ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର ମିଶ୍ର-
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶୁଣି ଅନର୍ଥକ ଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚା
 କରଦେଲେ ଓ ଜଣେ ଉଲଲେକକୁ କଳରେ
 ପ୍ରକାଶଲେ । ମିଶ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ—କମିଶ୍ନରର ଏପରି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦନ କଳ
 ଦୁଃଖିତ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ଭରସା କରୁ ଏପରି
 ସେମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ଦେବାର
 ବିଶାଳତ୍ୱ କରିବେ ।

ସ୍ଥାନୀୟ ପୁସ୍ତକନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କ ।
 ବଳୀୟ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ତାଲିକାରେ
 ସାହେବ ଗଜଦାର୍ଯ୍ୟକରମାନେ ଓଡ଼ିଶା-
 ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କୁ କମିଶ୍ନରଙ୍କୁ ଉଲଲେକ
 କଥାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯଥା;—
 “ଓଡ଼ିଶା-ପୁସ୍ତକନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କୁ କମିଶ୍ନ-
 ରର ଗଠିତ ହୋଇ ସଦ୍‌ସଭା କ’ଣ
 ସ୍ତଳେ କ’ଣ ହୋଇଅଛି । ଏନାନକ ରଥରୁ
 କ’ଣ ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅଧି-
 କାରୀ ସଦ୍‌ସଭା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକଥା କହିବା
 ଉଚିତ ହେଉଅଛି କି ଯେଉଁମାନେ ଏ ସବୁ
 ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ାଇବା ଓ ପଢ଼ାଏ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ
 କରନ୍ତି ଏବଂ ତଦ୍‌ବ୍ୟତି ପୁସ୍ତକସମୟର
 ଉପଯୋଗିତା ବସ୍ତୁର କର । କି ରଲ ସୁଯୋଗ
 ଲାଭକୁ ସେମାନଙ୍କର ଏ କମିଶ୍ନରେ ରହିବା
 ଅବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।”
 ଏଥିରୁ ଉପରୁ ଆଉ ଏକସ୍ତଳେ ଲେଖାଅଛି କି
 “କେତେକ ପାଠକପୁସ୍ତକ ଦେଇ ସ୍ଥାନୀୟ ସମାପ
 ସମ୍ପାନଙ୍କରେ ଅନୋଦନ ଲାଗିଥିଲା । ଯେ-
 ହେତୁ ବିବାଦକାରୀ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ
 ହଲକୁ ଲେଖକ ହିତା ସହକରେ ଉପୁଡ଼ି
 ହେବାର ନୁହେଁ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକୃତ କେତେ ପରି-
 ମାଣରେ ଅବଧି ମନୋଯୋଗ ରହିଅଛି ।
 ଶାନ୍ତା ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କ ମନୋମତ ହେବା
 ବାସ୍ତବରେ ଉପସ୍ଥଳ ଏବଂ ସୁଲଭପୁସ୍ତକ ସମ୍ପ-
 ଦା ସକାଶାଧାରଣରେ ଉଦ୍‌ବଳୀୟ ହେବ ।”
 ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାସିକ୍ଷାକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଓ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ଥାନୀୟସମାପସଭାର ଆ-
 ନୋଦନ ମନୋମତବେଶସୁଦ୍ଧା କୁହି ନାହାନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କ କାନରେ ତାଲିକାରେ ବାହେବଙ୍କ
 ଉପଲକ୍ଷିତ କଥାଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟଗ୍ରହଣ ଗୁରୁବ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେହିମାନେ ଯେ ବିଷୟ
 ପଢ଼ାଇବା ବା ପଢ଼ାଏ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି
 ସେମାନେ ସେ ବିଷୟର ରଲ ପୁସ୍ତକ ବାହୁ
 ନେବାକୁ ଅଧିକତର ସମ୍ପର ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ-
 ଶ୍ରବଣରେ ରଲ ପୁସ୍ତକ ବସ୍ତୁରଲେ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ
 ବିବାଦ କରିବାର ବାଟ ରହିବ ନାହିଁ ଏ କଥା
 ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭାଗୀକୁ ସେ କଥା
 ଖୁସି ନାହିଁ ଏବଂ ବଡ଼ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ
 ଏକେକାଳ ଏ ବିଷୟ ସ୍ଥାନୀୟସମାପସମାନ-
 କରେ ଅନୋଦନ ହେବା ପ୍ରୟୋଗେ ତାଲି-
 କାରେକ୍ତର ମହାଗଣକୁ ଉଚ୍ଚିତ ପ୍ରକୃତ ମନ ଅବଗତ
 ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ

ତାହାଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଇ ନାହିଁ । ଏ ଦୋଷ
 ପରିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମରୁକର । କିଏ ଉଦ୍‌ସ୍ତେକର
 ଏଠା ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ପ୍ରଧାନକର୍ମରୁଣ । ଏ
 ସବୁ ବିଷୟ ଉଦ୍‌ସଭାରେ ଅଲୋଚନା କରବା
 ଏବଂ ଉପରକୁ କର୍ମରୁକଳି କରାଇବା ତାହାଙ୍କର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ମାତ୍ର ସେ ଯେ ଅପରୀକ୍ଷିତ ନିଜ
 ଆପେ ସ୍ୱଳ୍ପ କରି ଲେଖି ପଠାଇବେ ଏପରି
 ଅପା କରବା ଅଚିତ୍ତ ଅଟେ । ଅନୁମୋଦନ
 ମନେ କଲେ ଯେ ବିକଳୀୟ ଉଦ୍‌ସ୍ତେକ
 ଗଜଦାର୍ଯ୍ୟ ଏଠାକୁ ଅଧିଥିଲେ ପ୍ରକୃତ କଥା କୁହି
 ଯାଇଥିଲେ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତାହା ଜଣା ପଡ଼ୁ
 ନାହିଁ ଅଥବା କୁହି ଯାଇଥିଲେ ତାଲିକାରେକ୍ତର
 ମହାଗଣକୁ ବୁଝାଇ ପାର ନାହାନ୍ତି । ନୋଡ଼ିଲେ
 ଏପରି ଭ୍ରମ କାହୁଁ ଦେଲେ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି
 ଉଦ୍‌ସ୍ତେକର ମହାଗଣ ଏ ପ୍ରଦେଶକୁ ଅଧିଅଛନ୍ତି
 ଅନୁମୋଦନ ତାହାକୁ ବିଶେଷରୂପେ ଅନୁର-
 ଧ କରୁଅଛୁ କି ସେ ଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକାରୀ କରପେକ୍ଷ
 ଅଥଚ ଏ ସବୁ ବିଷୟ ରଲରୂପେ ଜାଣିଥିବା
 ଉଦ୍‌ସ୍ତେକର ସହିତ କଥାକାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ-
 ସମାପସମାନଙ୍କର ଲେଖାପାଠକର ପ୍ରକୃତ
 ଅବସ୍ଥା କୁହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଯେଉଁ-
 ଠାରେ ଗୋଟିଏ ହସ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ବାଳକୁ ଗ୍ରହଣ ଅବଦୋଷ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ
 ଅପୁଅଛି ସେ ବିକଳୀୟ ପ୍ରଧାନ ପରିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯେବେ ତାହା ହଲରୂପେ କୁହି ବା କହିର
 ଉଚିତ ପ୍ରକାଶକର କର ନ ପାରିଲେ ତେବେ
 ତାହାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ହେଲେ ବୋଲି କରୁପେ ବୋଲିଥିବ । ସେ-
 ପ୍ରକାର ରଲ କର୍ମରୁକଳଠାରେ ଅନୁମୋଦନ
 ବହୁତ ଅପା ଏବଂ ଉଚ୍ଚରେ ଉଦ୍‌ସଭା ହେଲେ
 ବଡ଼ ଦୁଃଖ ହେବ । ଅନୁମୋଦନ ବୋଲିକାର
 ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଏହିକି ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାରୀ ପାଠକ-
 ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକ ଓ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷା-
 ବିକଳୀୟ ପରିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ପୁସ୍ତକନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କ
 କମିଶ୍ନର ବାହୁ ସମକ ରହୁଅଛି ଏବଂ ଏ କଥା
 ଏଠା ଲେଖକ ଅଜଣା ନାହିଁ ଓ ଉଦ୍‌ସଭାରେ
 ପୁନଃ ଦେଖାଇଅଛି । ଏପରି ସମ୍ପର୍କ ରହୁ-
 ଥିବା ସ୍ତଳେ ପରିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପର୍କକ ବା ଶିକ୍ଷକ
 ସାଧନ ହୋଇ ରଲିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକୃତକରୁ
 ନିକର କଷ୍ଟା ବୋଧିଲ ଯାଉ ଯାରେ ଏବଂ
 ଗବର୍ତ୍ତନେଶ୍ୟ ବହୁବର୍ତ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚିତ ପ୍ରକ-
 ଶ୍ୟାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଏହି ଲେଖ-
 ନାରେ ପୁସ୍ତକ ରଚନା ନ କଲେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର

କର୍ମ ଭୁଲକାର ଉପାୟକୁ ନାହିଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦା-
ତନ କର୍ମଶୀଳ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସ୍ଵାଧୀନ କରିବାର
ଉଚିତ । ତାହା ନ ହେଲେ ପୁସ୍ତକର ଅନ୍ତ
ନାହିଁ । ଅନେମାନେ ସ୍ଵାମୀୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀର
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ କଥା ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ
କରୁ ନାହିଁ । କାରଣ ଅନୁମାନକର ଦୂର ବିଶ୍ଵାସ
ଯେ ପୁସ୍ତକକର୍ତ୍ତା କର୍ମଶୀଳ ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ
କୁପେ ଗଠିତ ଏବଂ ତହିଁର ସମଜା ବିପ୍ରାଣତ-
କୁପେ କର୍ତ୍ତା ଭେଲେ ଅନେକ ଶୁଭ-
ବୋଧ ପ୍ରକାଶ କେବ । ତହିଁରୁ ସ୍ଵଳ୍ପ
ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ପରିଚିତ ହେବ ପୁସ୍ତକ-
କର୍ତ୍ତା କର୍ମଶୀଳ ଭେଲେ ଶୁଭ-
ର ଉଚିତ ଯେମନ୍ତ କି ବେଳେ ବ୍ୟବସାୟ-
ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେମାନେ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିବାକୁ
ସମର୍ଥ ହେବେ, ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡି
ବିଶେଷ ଅନୁମତିକ୍ରମେ କୌଣସି ବିଶେଷ
ବିଷୟରେ ପୁସ୍ତକ ରଚନା ପାଇବେ ।

ଅଶ୍ଳୀଳ ପୁସ୍ତକ ।

ସତ ଏକ ବଙ୍ଗୋପାଣିରେ ବିଦ୍ୟାପୁର-
ନାମକ ବଙ୍ଗୋପାଣି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରକାର ସମାଲୋଚନା
ରୂପ ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘପତ୍ର ବାଦ୍ୟାଧିକ ଏକ
କହିଲେ ଅଶ୍ଳୀଳପୁସ୍ତକସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖକ
ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧ କଥାକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ
ସମସ୍ତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା କାରଣ
ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଅନେମାନେ ଉକ୍ତ କର-
ପାପସ୍ତରେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ଦୋଇଥାନ୍ତି ମାତ୍ର
ସ୍ଵାଧୀନତାକୁ ତହିଁରୁ ଖାଲି ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ
ହୋଇ ତହିଁରୁ ସାରମର୍ମ ହେବ ଏଠାରେ
ପ୍ରକାଶକରୁ ।—

ବିଦ୍ୟାପୁର ପୁସ୍ତକ ଅଶ୍ଳୀଳତାକୁ ଏଥିରେ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟରେ ତାହା
ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ସେ ସମୟର ରୁଚି ଲାଭ
ସ୍ଵଳ ଲାଭ ସମୟ ଏକ ଭାବ୍ୟ ଦେଖିଲେ
ରୁଚି ସ୍ଵଳ ଲାଭ । ଲଂକାମାନଙ୍କ ରୁଚି
ଅନ୍ତରାଳ ମାନିବ କିନ୍ତୁ ଲଂକାମାନଙ୍କୁ ନାନାମାନେ
ନାନାମାନା ସମୟରେ ସେହି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଲେ
ତାହା ଦେଖି ଅନୁମାନକ ଦେଖି ବାରଣାସୀ
ସୁଦ୍ଧା ଲଂକାରେ ସମ୍ପର୍କର ସମ୍ପର୍କ ଅପତ
ଲଂକାମାନେ ତହିଁରେ ବଡ଼ ବୋଧ ଦେଖନ୍ତି
ନାହିଁ । ପାପର ନିଗରର ସାଧାରଣ ଗମ୍ୟ-
ସ୍ଥାନରେ ଏପ୍ରକାର ଚିତ୍ର ସବୁ ରହିଅଛି ସର୍ବିତ୍
କଥା କହି ଦେବ ନାହିଁ । ଅପତ ପ୍ରକାଶକର

ପାପ ଲଂକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନେତା । ମୁରଦେଆ ଏହି
କୌଣସି ପୁସ୍ତକର ଦୋଷଗୁଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ-
କେଲେ ତହିଁରୁ ସ୍ଵାଧୀନ କାଳପାତ୍ର ବିଶ୍ଳେଷଣକାର
ଅବଶ୍ୟକ କିନ୍ତୁ ଅନେମାନେ ସେପରି ନ କର
ଅବଶ୍ୟକରେ କୁସଂସ୍କାରକ ସ୍ଵଳଭ ଦେଉଁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଂକାପୁସ୍ତକାୟମଧ୍ୟରେ କେତେ ଲେଖକ
କହିଲେ ଅଶ୍ଳୀଳପୁସ୍ତକକୁ ଏକାକେଲକେ
ଚିତ୍ରଦେବାର ଉଚିତ ପୁଣି ଦେହୁ ଅଶ୍ଳୀଳ
ଅଂଶ କାଠି ଦେଇ ଦୁଇ ଅଂଶ ଲେଖକର
ପରମର୍ଥ କଥାକୁ ମାତ୍ର ଏହି ଦୁଇ ମତ ଭଲ
ନୁହଇ । ଅଶ୍ଳୀଳତା ଦେଖିଲେ କୌଣସି କେବ
ଦିଆଗ କଲେ ଅନେକ ମହାବଳି ପରିତ୍ୟାଗ
କରିବ କୁ ଦେବ । କେବ ପରମପୁରର ପରମ
ରମଣୀୟ ଅରୁଣ ଅ ପମ ମହାବଳ୍ୟ ପେଡ଼ି
ପ୍ରକାଶକରୁ ଦେବ । ଯୁବକଲ ବାଦ୍ୟକ
ସେକ୍ସିଅର କୁସୁଦେବ କାଳପାତ୍ର କଲ୍ୟାଣ
କାମ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅନେକ ମହାବଳି କଳପାତ୍ର
ଦେବ କୁ ଦେବ । ଏମାନଙ୍କ କଳପାତ୍ର ଦେଲେ
ଏହାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟସମା-
ଜର ମନୁଷ୍ୟଜାତିର ନିତାରୁଣ ଓ ଅପୁରୁଣୀୟ
ସ୍ଵଳ ଦେବ । ଏମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଶୁଣିଲେ ମନୁଷ୍ୟ
ପୁଣି ପଶୁରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ଶୁଣଗଣି ମଧ୍ୟରେ
ଗୋଟାଏ ଦୋଷ ସେ ମାର୍ଜନା କରି ନ ପାରେ
ସେ ଭଲଲେଖ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ।
କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ବୋଲି ବି ସମ୍ଭବ କୁସୁମର ଅଳାଦର
ଦୁଅଇ ନା କଲକ ଅଳ୍ପ ବୋଲି ତନ୍ତୁକୁ ଦେହ
କିମ୍ପ ନୟନରେ ଦେଖେ ? ଅଶ୍ଳୀଳ ଅଂଶ
ଜ୍ୟାମକର ଅବଶିଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକ ରକ୍ଷା କରିବା
ମଧ୍ୟ ଭଲ ନୁହଇ । ସାଧାରଣ ଲୋକପାସ କାର୍ତ୍ତି-
ଣ ପ୍ରୟୋଜନ ଯେ ଅଦର୍ଶ ପୁସ୍ତକମାନ
ଅପରବର୍ତ୍ତିତ ଓ ନୌଷିକ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିବ
ଦେବ ତାହା ନ କଲେ ଗୋଟିଏ ସୁମର
ସାହାଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିବା ବାଟରେ କଥା ପଢ଼ିବ ଓ
ସେ ଲେଖାର ଉଚିତାପର ବଡ଼ ବନ ଦେବ
ଏକ ଉଦାରଶିକ୍ଷାର ଗୋଟିଏ ଅନୁଭବ୍ୟ ଉପ-
ସ୍ତବ ଦେବ । ଅଳ୍ପଏକ ଅଶ୍ଳୀଳ ଅଂଶ ଦ୍ୟାମ-
କରବା ଭରତ ବିଶ୍ଳେଷ ନୁହଇ । ଅଳ୍ପ ଏମ
କରିବ କାଦୀପାତ୍ର ? ଖଣ୍ଡେ ଅଧେ ଅଶ୍ଳୀଳ
ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିଲେ ସାଦାର ପ୍ରକୃତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ
ଚରଣ କଲକିତ ଦେବ କଳ୍ପନା ବିପଥନାମା
ଦେବ ସୁଦ୍ଧା ମନ ଦେବ କାର୍ତ୍ତିକ ସେ ସେ
ଅପରାଧ ଦୃଷ୍ଟିକ କଲକିତ ମନ ଓ ବିପଥନାମା
ଦେବ ଅଳ୍ପ । ବିଧାବା ବାଦ୍ୟର ମୁଣ୍ଡ ଖାଲ

କହିଅଛନ୍ତି । ସେତେ ସେହି ଯୋଗୁଁ ଦୁଇପକ୍ଷ
ନ ପଢ଼ିଲେ ଭଲ ଥାନ୍ତା ? ଦୁଇ ଭଲ ପୁକ୍ତା
ଅଶ୍ଳୀଳତାର ଲୁଚି ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକ ଭଲ ସେ
ଉଁ ଭଲ ପ୍ରାଣ ସହ ପାରେ ନା ସେକ ସମ୍ଭାର
ପ୍ରଲେବମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅପୂର୍ଣ୍ଣା କରି
ପାରନ୍ତା ଯୈର୍ବ୍ୟ ସେ କରପାରନ୍ତା । ଅଶ୍ଳୀଳ-
ପୁସ୍ତକର ମୁଣ୍ଡରେ ସାଦାର ସମାଜ ପକ୍ଷ-
ପୂର୍ବ ଶାନ୍ତ କାଟି ଉପପାଦ ସାଦାର କୁଳକୁ
ଅଶ୍ଳୀଳତା ଦେଖିଲେ ସେ ଦେବେତନ ଥିବ
ଏକ କହୁବ ଏକ ବିଷୟରେ ଲାଦାକୁ ବିଷାକ
ପାରେଲେ ଅବା ଲଭି ଦେବ ? ମନୁଷ୍ୟ ଅପମା-
ସକାଶେ କୁଦେ ମାନ ସମାଜ ସକାଶେ ବିଶ୍ଳିତ
ଭଲ ମନ ଅପରୁକ କଥା ସମାଜର ମଙ୍ଗଳାମଙ୍ଗଳ
ଅପକଥା । କିନ୍ତୁ ଏପ୍ରକାର ଦୃଷ୍ଟିକରୁ ମୁଦ-
ପ୍ରାଣ ବିରଳମତ ଲେଖକାସ ସମାଜର କେହି
ମଙ୍ଗଳ ସଧର ଦେବ ? ସାଦାର କାର୍ତ୍ତିକ
ପଶନ୍ତି ଘୋଡ଼ାର ରଞ୍ଜିତକୁ ଦେବ ସେ
କରବର କେଉଁ କାର୍ତ୍ତିକରେ ଲଗିବ—କେବେ
ଲଗିବ ? ଶୁଣ କର୍ତ୍ତା ଯେ ସହ ନ ପାରେ ସେ
ଲେଖା ସେ ପୁଣି ବି କରବ ? ହେବ ପକ-
ରେ ସାଦାର ଦେବ ଭଲପଡ଼େ ଗୋଟିଏ
କଳାପର କଥା ପଢ଼ିଲେ ଯେ ଅପୂର୍ଣ୍ଣା ଦୁଅଇ
ସେ ଦେଉଁ କାର୍ତ୍ତିକରେ ଲଗିବ । ଏହି ପୁସ୍ତକ
ଲାବର ରଞ୍ଜିତୁଣି ଶାନ୍ତରକ ମାନିକ ବା
ନୈତିକ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦୌର୍ବଳ୍ୟର ସ୍ଵାଧୀନ
ନୁଦେ । କିନ୍ତୁ-ପକ୍ଷି ନ୍ୟାୟ-ନିଷ୍ଠ ସନ୍ଧ୍ୟ
ମାନ ଦୟା ସୁଧ୍ୟ । ସଦାରେ ସମସ୍ତ ଉପାଳ୍ପକ
କରିବାକୁ ଦେବ । ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମଧ୍ୟରେ
ସକଲେ ଯାହା ନେଇପାରିବ ଦେବଲ ଭେଦ
ନିକର । ପ୍ରକୃତପାତ୍ରରେ ଉକ୍ତା ନିକର ନାହିଁ ।
ଏ ଅନୁଭବର ଦରବାର ନୁହଇ । ଏ ସ୍ଵାଧୀନ
ଦୃଷ୍ଟିକର ନୁଦେ । ବିଶେଷ୍ୟ ଅଳ୍ପକାଳ
ସେ ଉପସ୍ଥ ଖାଲ ଲାବନଧାରଣ କରିବ ତାହାର
ବହୁବା ନ ବହୁବା ସମାଜ । ପୁଣି ପ୍ରାଚୀନ-
ପ୍ରକୃତି ଅଶ୍ଳୀଳ ଅଂଶ କିଏ କଲି ଦେବ ?
ଦେଖର ସାହାଯ୍ୟ ସମଗ୍ରସମାଜର ସମ୍ପର୍କି
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜର ଓ ବିବିଧ୍ୟର ସାମାଜର ।
ଲେଖ ବିଶେଷର ସମ୍ପର୍କି ନୁହଇ । ହେବ
ସେପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ଶୁଣି କରବା କୁମ୍ପ ଅମ୍ପର
ସଧ୍ୟାର ନୁହଇ । ସେହି ଦେବ ସେଦୃଷ୍ଟି
ପ୍ରକାର ଦୋରଅଳ୍ପ ଶାନ୍ତାକୁ ସେହିଦୃଷ୍ଟି
ରଞ୍ଜିତା ଭରତ କେମଳେ ତାହାକୁ ଚିତ୍ତି
କରି ପୁଅକ ସକାଶବା ଭରତ ନୁଦେ ।